

Resolucija mora zares usmerjati

Razvoj in letu 1984

Ta čas potekajo vseh deset letnih živahnih in polemičnih razprav o politiki družbenoekonomskega razvoja v prihodnjem letu. Resolucijo smo pričakovali toliko bolj nestrno, saj je bil letos sprejet dolgoročni program gospodarske stabilizacije, ki ga je pripravila t. l. Kraigherjeva komisija, pa tudi zato, ker z dosedanjimi nismo bili zadovoljni. Vedno so predstavljale le lepe želje o hitrem, skladnem in stabilnem razvoju, načinov in poti pa nismo sprejemali ne pravočasno ne celovito, zato je marsikaj zvedenelo. Upali smo, da se dosedanja praksa ne bo ponovila, kar se vsaj doslej še ni popolnoma uresničilo.

Prepričani smo, da nam ob vseh dosedanjih dokumentih, ki govore o razvoju, ni treba še v resoluciji na dolgo in široko ponavljati znanih stvari. Do slehernega delovnega človeka je prodira zavest, da je treba več in bolje delati, več izvažati, odpravljati cenovna neskladja, pogumneje odpreti vrata delovanju trga, obdelati vsako ped zemlje, graditi življenjski standard na rezultatih dela itd.

● V slovenski resoluciji so predvidene naslednje rasti: družbeni proizvod realno za 2 odstotka, dohodek nominalno za 27 %, izvoz za 15 %, zaposlovanje za 1 %, osebni dohodki za 21,5 %, splošna poraba za 18 % in skupna poraba za 21,3 %.

Zato veje iz vseh dosedanjih razprav in pripomb enotna misel, da nam mora resolucija predvsem jasno in konkretno povedati, kako bomo te naloge uresničili. Današnji čas je pač tak, da jo moramo drugače zasnovati in napisati. Tudi ni odveč pripomniti, da morajo biti cilji, naloge in ukrepi stvarno opredeljeni. Smo v obdobju priprav planov in načrtov gospodarjenja v prihodnjem letu. Še je čas, da se dogovorimo, kako in kaj. Seveda pa si vsi želimo, da se dokopljemo do trajnejših usmeritev, saj je nemogoče sestaviti realne plane in jih potem tudi uresničevati, če se gospodarske razmere nenehno spreminjajo. Bomo tokrat vendar ravnali drugače?

K. KHALIL

SPET TEŽAVE Z GNOJILI

TREBNJE — Zaloga gnojil v trebanjski kmetijski zadruzi in bržkone tudi pri kmetih so skopncle. Varčevanje z gnojili se ne splača, saj bi si tako kmetje naredili medvedjo uslugo. Zato pa je tembolj pereče vprašanje, kako bo z oskrbo gnojil v prihodnjem letu, saj INA terja poleg podražitev še podpis samoupravnega sporazuma o pokrišanju izgub. Kolikšen delež bo posamezen porabnik prispeval k pokrišanju, pa zdaj še ni jasno. Zato v trebanjski občini, kjer na leto porabijo okoli 3500 ton mineralnih gnojil, s strahom pričakujejo začetek prihodnje sezone.

Več svežega piša v SZDL

Vodstva naj odsejajo življenje — Pomladitev nujna

BREŽICE — Za OK SZDL, ki je te dni ocenjevala kadrovske priprave na volilno programsko sejo krajevnih konferenc, je novo to, da se je ustavljala ob posameznih imenih in zahtevala ponekod dodatno evidentiranje.

Večini krajev izbor možnih ljudi za nova vodstva KK ni povzročal posebnih preglavic, tu in tam pa so imeli kar dosti težav, kot na primer v Artičah, kjer se mnogi branijo

funkcij. Tudi v Cerkljah, v Pečicah, v Mrzli vasi in Krški vasi so bile rubrike za imena evidentirancev do izteka roka še prazne, zato jih je čas prignal, da so pred sklicem konferenc poiskali ljudi, za katere menijo, da jim funkcije v SZDL lahko zaupajo.

Tudi tam, kjer so pozabili na ženske, na mladino, na najaktivnejše člane društev in DPO, naj bi do konferenc popravili napako ter zagotovili frontno sestavljena vodstva, kot jih imenujejo v političnem jeziku. To zahteva občinska konferenca zaradi tega, da predsedstva ne bi izgubljala vezi z resničnim življenjem na terenu in da bi res nekaj pomenila. Taki primeri so (imenuvali jih niso), zato naj predsedstva ne bi še naprej živovarila na ravni vaških odborov. Čas zahteva od njih več politične zrelosti. Pokažejo naj jo tudi konferenca, ki se bodo vrstile do 20. novembra. Ne bi se smele sprevreči samo v debate o jamah na cesti.

Pri kadrovanju naj bi se KK predvsem bolj posvetile generacijskim prazninam, zaradi katerih se ponekod srečujejo z velikimi težavami pri izbiri ljudi za nova vodstva.

Ne samo v občini, tudi KS se pri evidentiranju preveč vrtijo znotraj določenega kroga, zdaj pa je priložnost, da presežejo dlje, so menili razpravljajci.

J. TEPPEY

Zares vsi kos izvoznim načrtom?

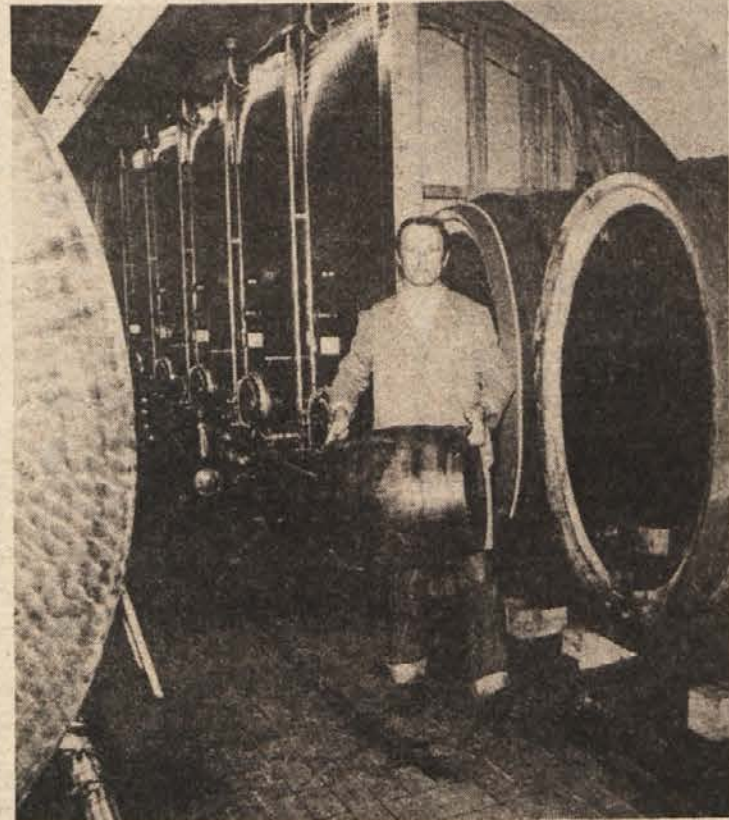
Čeprav črnomaljski izvoz narašča, ne dosega planov

ČRNOMELJ — Edina možna pot za uspešno vključitev v mednarodno delitev dela je čim večji izvoz, česar se tudi delovne organizacije v črnomaljski občini — največja izvoznika med njimi sta Iskra in Belt, dobro zavedajo. Izvoz v občini sicer narašča, a je še vedno daleč od načrtovanega, v večini primerov pa gre le za preusmeritev z vzhodnega na zahodni trg.

Izvoz na konvertibilno področje so v primerjavi s prvimi devetimi meseci lani v semiški Iskri povečali za 8 odst., v Beltu pa za 31 odst., vendar Iskra znatno zaostaja za svojim dinamičnim planom. Kot je na nedavni seji družbenopolitičnega zbora črnomaljske občinske skupščine pojasnil predstavnik Iskre, je to posledica izostalih investicij v opremo, zaradi česar na zahodnem trgu niso bili tako konkurenčni. V začetku tega leta tudi niso imeli dovolj naročil za proizvodnjo, ki so jo predvideli. Danes, ko imajo naročil dovolj, pa imajo zaradi nerednih plačil težavo s prekrbo in s tem zastoje na nekaterih linijah, zato izvoznega plana najbrž ne bodo dosegli.

Ker črnomaljski izvoz še vedno preveč zaostaja za republiškim povprečjem, bo izvršni svet moral ugotoviti ali je temu vzrok slaba delovna intenzivnost, neraziskan tuji trg, nekonkurenčnost ali morda dejstvo, da je s finančnega vidika še vedno bolje prodajati domačemu trgu.

M. BEZEK

MOŠT SO POKRADLI, VINO PA PUSTILI — Bližajoče Martinovo kljub pečenim in kuhanim dobrotam na krožniku pri Slovencih ne bi bilo tako priljubljeno, če na ta dan mošt ne bi postal vino. Na krst vina se pripravljajo tudi Krkini gostinski delavci. V Bajnofu pod Trško goro imajo v sodobni vinski kleti shranjenega kar 48.000 litrov belega in rdečega letnika '83. „Telega bo po Martinovem zagotovo nekaj manj, saj ga bomo po gostiščih ponudili skupaj z Martinovo gosjo in drugimi dobrotami, ki sodijo zraven“, je dodal Lojze Cvelbar, vodja kleti. (Foto: J. Pavlin)

„Zavlačenje je sabotaža“

Iz razprave sekretarja MS ZK Ljubljana Ludvika Zajca na seji v Kočevju

KOČEVJE — „Od danes naprej bo vsak komunist veljal le toliko, kolikor bo naredil, in ne, kolikor bo sfilozofiral,“ je poudaril na zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje sekretar medobčinskega sveta ZK Ljubljana — okolica Ludvik Zajc.

Na dnevnem redu se je bil program uresničevanja sklepov 8. seje CK ZKS in 7. seje CK ZKJ. Ker smo o sklepih pa tudi o glavnih nalogah v občini že večkrat poročali, naj tokrat povzamemo nekaj misli iz razprave medobčinskega sekretarja Ludvika Zajca.

Vsako zavlačenje izvrševanja sklepov je sabotaža in bo tako tudi obravnavano. Ne nasedajte izgovorom, da sklepov in programov ni možno sprejemati oz. izvrševati, ker niso znani pogoji za gospodarjenje v

letu 1984. V glavnem je vse, kar je možno, znano in napisano. Znane so kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne naloge, ki so zapisane v programu gospodarske stabilizacije, in tudi naloge komunistov. Žal pa je tudi res, da večini komunistov te naloge niso jasne, ker programov in

sklepov niso prebrali. Nejasnosti torej ne bi bilo, če bi se seznanili z zadevami, ki so jasno zapisane. V Kočevju še vedno ne veste, kaj storiti s kočevskim prostorom, čeprav je jasno, da sta za načrte odgovorna predvsem predsedstvo občinske skupščine in ZKGP. Ob tem pa prihajajo prav od tu pobude, naj bi prodajali meso za devize, kar je vredno vse obsodbe in tudi partijskih kazni za tiste komuniste, ki so pri tem sodelovali. Zaradi oportunitizma ne odpravljamo hitro in učinkovito napak, ki jih vidimo, kot je bil primer v Itasu.

Osnovna organizacija ZK bi morala vsaj enkrat na leto oceniti vsakega svojega člana. Kritika in samokritika mora biti sestavni del življenja in dela. Res pa je, da mora biti kritika tovariška in ne sramotilna.

J. PRIMC

TOPEL SPREJEM GLASNIKOV SLOVENSKEGA LJUBITELJSTVA

ARTIČE, KAPELE — Z gostovanjem v pobratenih občinah Gveglja in Velika Plana so se v ponedeljek vrnilo tamburaši, pevci in folklorna skupina iz Artič ter godbeniki iz Kapel. Z uspešnimi nastopi so prikazali občinstvu v Srbiji in Makedoniji utrip amaterske kulture v svojih krajevnih skupnostih in doživeli navdušen sprejem. Dogovorili so se za načrtnejšo izmenjavo kulturnega snovanja, ki bo obogatilo kulturno življenje v pobratenih občinah.

OD PONEDELJKA NOVI VOZNI REDI AVTOBUSOV

Iz novomeških Gorjancev so nam sporočili, da od ponedeljka, 14. novembra, naprej veljajo novi vozni redi avtobusov. Gre za vozne rede, ki so bili v veljavi pred 27. marcem letos, ko smo prvič premaknili urine kazalce.

„Za“ dopolnilno delo in „proti“

V Tesnilih iz Velike Loke so resno vzeli pobudo družbenega pravobranilca samoupravljanja — Komisija že proučuje, kako je s popoldansko obrtjo

VELIKA LOKA — Pobuda družbenega pravobranilca samoupravljanja za občine Črnomelj, Metlika in Trebnje, naj v združenem delu pregledajo, koliko je sploh delavcev, ki imajo popoldansko obrt, kako je s soglasji in kako je to obdelano v samoupravnih aktih, je naletela na različne odmeve. Ponekod te pobude še niso spravili na dnevni red, drugje spet se jih lotevajo z veliko vnamo. V Tesnilih iz Velike Loke, kjer imajo 15 popoldanskih obrtnikov — največ v občini — so to vprašanje že postavili na dnevni red seje delavskega sveta in naročili posebni komisiji, naj pregleda, kako je s popoldanskim delom.

Zakonskih predpisov, ki bi natančneje določali, kako je s popoldanskim delom, niti ni. Obstaja le zvezni družbeni dogovor o popoldanskem delu, ki določa pogoje. Dopolnilno delo je mogoče le, če je dejavnost, s katero se ukvarja obrtnik, deficitarna, če pa opravlja dejavnost, ki posega ali dopolnjuje dejavnost tozda, lahko obrt opravlja le na temelju kooperacijske pogodbe.

Komisija v Tesnilih se je že lotila dela in doslej terjala podatke o popoldanskih obrtnikih pri komitejih za gospodarstvo (samo v občinah, kjer ti obrtniki delajo), preverja soglasja in vsa potrebna dovoljenja. Dosedanje delo komisije, ki ji pomaga tudi pravica Vida Danilovič, je med drugim razkrilo tudi to, da v delovni organizaciji nimajo pravno urejeno, kdo lahko opravlja dopolnilno delo. To pa je

razumljivo, saj je delovna organizacija šele v ustanavljanju. Kot je povedala Danilovičeva, je že pripravljen osnutek pravilnika o delovnih razmerjih, v katerem bo obdelano tudi dopolnilno delo.

Predsednik delavskega sveta v Tesnilih Jože Babič meni, da je bil že skrajni čas ugotoviti, koliko sploh je popoldanskih obrtnikov in s čim se ukvarjajo. Med drugim je dejal, da bodo poskrbeli za to, da bodo svoje programe izdelovali (Nadaljevanje na 2. strani)

VREME

Nadaljevalo se bo suho vreme in v notranjosti Slovenije razmeroma hladno.

OPRAVIČILO BRALCEM

Zaradi pomanjkanja rotacijskega papirja je prejšnja številka Dolenjskega lista izšla z enodnevno zamudo, za kar se naročnikom in bralcem opravičujemo. Žal tudi v prihodnje ne moremo jamčiti, da se kaj takega ne bo več ponovilo, saj bodo po zagotovilih predstavnikov krške Tovarne papirja in celuloze „Djuro Salaj“ motnje v oskrbi s papirjem trajale še dalj časa. Tovarna ima velike izvozne obveznosti in bo zaradi tega domači trg pomanjkljivo oskrbovan.

UREDNIŠTVO

NEURJA ZMANJŠALA PRIDELEK AJDE

METLIKA — Včeraj, danes in jutri v Metliki odkupujejo ajdo za ljubljansko Zito. Letos je kazalo, da bo pridelek ajde zelo dober, vendar so ga neurja julija in avgusta močno zmanjšala. Računali so, da bo znašal pridelek za hektar 1.500 pa celo več kilogramov, pa je v resnici le 400 do 600 kilogramov. Kljub temu kaže, da bodo odkupili kakih 15 ton ajde. Odkupna cena bo za tiste, ki so dobili seme zastoj 45 dinarjev za kilogram.

VEČER Z LOČANI

SEVNICA — Moški in mešani pevski zbor iz Loke pri Zidanem mostu sta se v nedeljo predstavila semiškemu občinstvu. Ob občinskem prazniku bodo prejeli medaljo Dušana Kvedra — Tomaža. Oba zbora, prvi pod vodstvom Janeza Jenčiča, drugi pa Tatjana Gorišek, vidno napredujeta pri kakovosti. Pohvalen je zahteven spored zapetih pesmi. Ločani vedno pejejo tudi pesmi ostalih jugoslovanskih narodov.

STO LET GASILSTVA

LIVOLD — Letos je slavilo 100-letnico Gasilsko društvo Dolga vas pri Kočevju, prihodnje leto pa bodo slavili enak jubilej sosedje, Gasilsko društvo Livold. Livoldčani so že krepko poprijeli za delo in urejajo novo gasilsko orodjarno s sobo za društvene sestanke. Predvsem z udarniškim delom so spravili stavbo že pod streho, spomladi pa jo bodo dokončali. Les za ostreže je prispevalo Združeno KGP.

O ISLANDIJI

KOČEVJE — Kočevska knjižnica je 28. oktobra ob mesecu knjige organizirala večer ob diapozitivih, na katerem je prof. Miloš Humek pripovedoval o vtisih s potovanja po deželi najbolj beročega ljudstva sveta — Islandiji in o obisku Grenlandije.

Danes arheologi na Kočevskem

Kočevska bela lisa na arheološkem zemljevidu Slovenije

KOČEVJE — Danes, 10. novembra, ob 10. uri se bo začela v Pokrajinskem muzeju v Kočevju redna letna skupščina Slovenskega arheološkega društva, jutri pa si bodo slovenski arheologi ogledali tudi najpomembnejša arheološka najdišča.

Slovenski arheologi se že po tradiciji zberejo vsako leto v drugem kraju, da se tako neposredno seznanijo z arheološko dediščino kraja in okolice pa tudi z arheološko dejavnostjo krajevnega muzeja.

Skupščina arheologov in njihovo srečanje na Kočevskem pa ima še drug namen. Bila naj bi pobudnik še večjega razmaha načrtnega arheološkega raziskovanja (topografije in izkopavanja) na Kočevskem. Predsednik Slovenskega arheološkega društva Drago Švoljšak pravi, da njihovo društvo ocenjuje, da je večletno prizadevanje Pokrajinskega muzeja Kočevje obrodilo na področju arheologije pomembne sadove, kljub temu pa je Kočevska še vedno bela lisa na zemljevidu arheoloških najdišč Slovenije. S srečanjem v Kočevju pa bodo slovenski arheologi tudi delovno počastili 40-letnico Zbora odposlancev slovenskega naroda.

DOBROTE Z GOSTINSKE MIZE — Zasebni gostinci iz brežiške občine imajo v okviru Obrtnega združenja samostojno sekcijo. Svojo ponudbo tako organizirano predstavljajo tudi širšemu občinstvu. Na gostinskih zbora Slovenije se vsako leto uvrstijo med dobitnike medalj. Tokrat so prikazali pester izbor jedil v novem Domu obrtnikov v Brežicah. Razstavljalci so bili z Bizeljskega, iz Dobove, s Čateža, iz Breganskega sela, Obrežja, Velike Doline, Mosteca, Sel in Brežice. (Foto: J. Tepey)

Konec izvoza za vsako ceno?

Izvoz postaja ekonomska zakonitost in ni več stvar dogovorov in politike

Kritično stanje zunanje likvidnosti nas sili k večjemu izvozu, žal pa smo se teh nalog velikokrat lotevali preveč stihijno, z nesistemskimi rešitvami in kratkoročnimi ukrepi. Ker taka politika dolgoročno gledano ne more prinesiti uspeha, še posebej ker postaja mednarodna delitev dela pri sedanjih stopnji razvisti proizvajalnih sil in visoki produktivnosti ekonomska zakonitost, se bo treba dogovoriti za bolj premišljeno izvozno strategijo.

Že na 9. kongresu je bila opredeljena priprava dolgoročne strategije izvoza. Zdaj pa je predsedstvo republiške konference SZDL sprejelo sklep, da se ustanovi problemska konferenca, ki naj oceni stanje in sprejme usmeritve za delo na tem področju. Gradivo, ki ga povzemamo po Gospodarskem vestniku, je pripravil svet za družbeno-ekonomske odnose pri P RK SZDL, pri njem pa je sodelovala tudi gospodarska zbornica Slovenije.

„Za“ dopolnilno...

(Nadaljevanje s 1. strani)

sami. Zlasti pa je poudaril, da dopolnilno delo ne bi smelo vplivati na redno delo v tovarni.

Zadržke do opravljanja popoldanske obrti imajo tudi v Obrtnem združenju Trebnje, kjer menijo, da bi bilo potrebno obseg dopolnilnega dela omejiti. Po mnenju predsednika Ignaca Škoda bi moral veljati nekakšen cenovni omejitev, do katerega bi lahko popoldanski obrtnik še opravljal delo. V združenju se zavzemajo, da bi se število popoldanskih obrtnikov vsekakor zmanjšalo, izjema naj bi bile le deficitarne dejavnosti.

Doslej je o popoldanskih obrtnikih mogoče reči le toliko, vsekakor pa bo treba počakati, da bo delo posebne komisije v Tesnilih končano. Za konec je treba dodati še to, da bo treba tudi na tem področju poskrbeti za večjo javnost dela. Če bi bila javnost dela in s tem pravica do informiranja zagotovljena že doslej, vsekakor ne bi prišlo do govoric o nekakšnih milijardnih poslih, ki so jih opravili popoldanski obrtniki v Tesnilih. Podatki uprave za družbene prihodke (vsaj doslej zbrani) so namreč v velikem nasprotju z govoricami o velikanskih poslih.

J. SIMČIČ

VERIŽNI POŽAR

KOČEVJE - Mokra vajo, gašenje verižnega požara, so izvedli gasilci iz Kočevja in bližnje okolice 28. oktobra, se pravi v okviru meseca požarne varnosti. „Gorelo“ je v starem delu mesta. Na kraj požara so prihale gasilske ekipe iz društev Kočevje, Livold, Stara cerkev, Ložine, Šalaka vas, Itas-Rudnik, Mahovnik in Dolga vas. Skupno je v vaji sodelovalo 81 gasilcev, 13 gasilskih vozil, 6 črpalk in 3 avtocisterne. Predstavniki občinske gasilske zveze Tone Kovačič je ocenil, da je vaja odlično uspela.

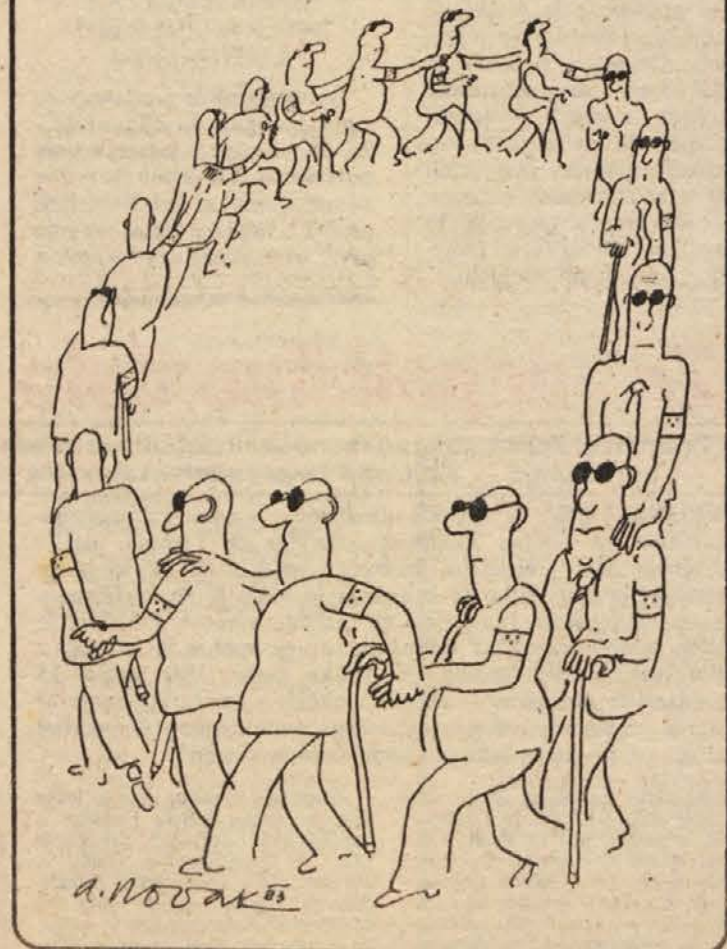
SPOSOJENO TRNJE

- Vi ste nas pripeljali v svetlo prihodnost, vi nas še potegnite iz nje.

(Iz Studenta)

(Iz zadnjega Pavlihe)

GOSPODARSKA GIBANJA

A. NOVAK '85

Dodati ni kaj! Morda te up, da bi (to) kleno zrne tudi kal pognalo... VINKO BLATNIK

možnosti tudi industrija z našega območja. Že zdaj sta med velikimi izvozniki tako IMV kot Krka, trebanjski Trimo in kočevska Tekstilana.

Skratka, tudi na našem področju imamo industrijo prometnih sredstev, kemično in farmaceutsko industrijo ter seveda tekstilno, ki bi ob drugačni dolgoročni razvojno-izvojni strategiji, lahko dosegla še boljše rezultate.

Naloga na področju izvoza so zahtevne, zato je že zdaj jasno, da jih ne bo mogoče uresničiti brez industrijske kooperacije in vlaganja tujih partnerjev. Prav tako se vedno preslabo izkoriščamo tradicionalno dobre odnose z državami v razvoju. Ne nazadnje moramo omeniti, da je šibka točka slovenskega gospodarstva tudi prepočasen razvoj drobne gospodarstva, ki bi lahko precej zmanjšalo delež uvoza, hkrati pa je sposobno hitrega tehnološkega prilaganja.

J. S.

ŠOLO V SROMLJAH BODO OBNOVILI

SROMLJE - Zdaj že vrsto let opuščena zgradba osnovne šole v Sromljah nezadržno propada. Pod njeno streho je trenutno gasilski dom, del prostorov pa zaseda amaterska kultura, ki je v tej krajevni skupnosti zelo bogata. Seveda pa nobeni od obeh prostovoljnih dejavnosti ne ostane niti dinar za vzdrževanje šole. Krajski so zato dali pobudo za obnovo šole, prej pa se bodo še dogovorili, kakšnemu namenu bo služila v prihodnje. Škoda bi bilo tako lepe zgradbe, da bi dokončno propadla. Zagotovo jo bodo lahko koristneje uporabljali kot doslej, pri čemer krajski mislijo na morebitno gospodarsko dejavnost.

PRAZNE POSTELJE V DOMU UČENCEV

BREŽICE - Dom učencev ima zaradi zmanjšane vpisa dijakov vedno več prostih zmojljivosti. Nezasedene sobe že zdaj posojajo Turist hotelu za prenočevanje izletniških skupin, dvorano pa oddajajo za razne seje. Devet sob v četrtem nadstropju so odstopili za pisarne družbeno političnim organizacijam. V prihodnje računajo, da bosta prazni dve nadstropji oziroma 31 sob. Interesentov za pisarne je še nekaj in delovna skupnost meni, da bi si Dom še naprej pomagal z oddajanjem prostorov v najem in ne s prodajo odvečnih zmojljivosti, kot je predlagala izobraževalna skupnost Slovenije. V kratkem pričakujejo o tem tudi stališče izvršnega sveta, ki je o problemu doma učencev razpravjal na včerajšnji seji.

Odslej veliko smotrnejše

Črnomaljski program gospodarske stabilizacije daje prednost izvozu - Več povezovanja z regijo

ČRNOMELJ - Osnutek ureničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije

v črnomaljski občini, ki ga je pripravil tamkajšnji izvršni svet daje prednost izvozu, agroživilstvu, drobnemu gospodarstvu, energetiki, izobraževanju in razvoju infrastrukture.

Da bodo povečali izvoz, morajo v delovnih organizacijah najprej odpraviti miselnost „izvoz za vsako ceno“, hkrati pa bodo manjše organizacije vključile svoj program razvoja v dopolnjevanje izvoznih programov večjih izvoznikov, ki bodo morali skupno raziskati tuji trg, predvsem pa se usmeriti v dežele v razvoju. Prehod s tekočih na trda goriva bodo pospešili le z večjim odkopom premoga, večjo proizvodnjo hrane pa z izkoriščanjem neobdelanih kmetijskih površin. V naslednjem obdobju bodo morali dvigniti ekonomičnost, rentabilnost in produktivnost ter stopiti na prste težnjam po delitvi dohodka in OD za nedelo.

Več pozornosti kot doslej bodo namenili razvoju turizma, raziskovalnemu delu, zaposlovanju kvalificiranega kadra, razvoju drobne gospodarstva in tesnejšemu povezovanju z regijo. Poleg tega bodo v osnovnih šolah v okviru finančnih možnosti razvijali elemente celodnevne šole, v usmerjenem izobraževanju pa poiskali dodatne usmeritve.

B. M.

O SPOMENIKIH NOB

RIBNICA - Gradivo za brošuro o spomenikih NOB v ribniški občini pripravila za zgodovinsko komisijo pri OO ZZB NOV Ribnica Franc Levstek. V ribniški občini je preko 50 spomenikov in spominskih obeležij o dogodkih v NOB. Doslej je zbrano gradivo že za približno 20 najpomembnejših. Ostali so manjši in bo zato potekalo zanje zbiranje gradiva hitreje.

NAŠA ANKETA

Alkoholizem narašča!

Pri nas veliko pijemo. Pijemo ob vseh mogočih priložnostih in žal marsikdo precej več od „kozarčka ali dveh za zdravje“. Kozarec je moč videti v rokah odraslega in vse več tudi v rokah šele doraščajočega človeka pa ženske. Alkoholizem je že dolgo priznana socialna bolezen, družbeno zlo, ki ima vse večje razsežnosti in vse hujše posledice. Tega se mnogi zavedajo, mnogi tudi ne, vsi pa smo očitno preveč tolerantni do alkoholikov in prekomernega pitja. Več kot dovolj razlogov torej za temeljito akcijo in osveščanje - pa ne le v novembru, mesecu boja proti alkoholizmu...

MIOMIR ČIKIČ, vodja Betinega tozda Konfekcija v Črnomlju: „Boj proti alkoholizmu bi moral biti trajna akcija. Zdi se mi, da dajemo alkoholu celo privilegije, gotovo zaradi davkov. Sicer pa se sprašujem, če smo ljudje res pripravljene pomagati tistim, ki so vdani pijači. Predvsem zakonci in sodelavci bi morali opozarjati na takšne primere, saj je prav alkohol povzročitelj največ nesreč, naj si bo v družini, na delovnem mestu ali kjerkoli že. V našem tozdu na srečo ni veliko primerov alkoholizma.“

MARGARETA MARJETIČ, predsednica OK SZDL Krško: „Morda se še vedno premalo zavedamo, da je alkoholizem družbeno zlo. Ljudi bi morali še bolj zavzeto obveščati o posledicah in hkrati sprejemati ukrepe za preprečevanje alkoholizma. Pomemben je tudi odnos družbe oz. okolja do zdravljenih, da bi bilo čim manj povratnikov. Ob organizirani akciji proti alkoholizmu bo treba zaostri tudi boj proti narkomaniji, ki med mladimi očitno narašča.“

MILA ARSOV, višja medicinska sestra iz Brežic: „Zdravstveni delavci se srečujemo predvsem s posledicami, ki jih alkoholizem pušča na zdravju ljudi. V naši občini je tega vedno več, najbolj zaskrbljujoče pa je, da se alkoholizem širi med mladino. Odrasli pogosto pijejo za „žejo in moč“, mladi, ki to vidijo in slišijo, pa jih posnemajo. Razlogi so seveda tudi drugje. Menim, da bi morali o alkoholizmu več povedati v šolah.“

CILKA SMOLIČ, predsednica komisije za socialno politiko in družbeni standard pri OS ZS Novo mesto: „Alkoholizem je eden zelo perečih problemov današnjega časa. Tudi v delovnih organizacijah imajo s tem ogromno težav, a so povsod zelo prizanesljivi. Ukrepajo šele, ko gre za zadnji stadij, ko je delavec v disciplinskem postopku in pred izključitvijo, čeprav pije 10, 15 let. Prej pa so popustljivi, nepoučeni. Več bi morali narediti za osveščanje, preventivo, delati teamsko. Sam socialni delavec ne more veliko narediti.“

ZDENKA DIVJAK-ZALOKAR, psihologinja pri sevnškem Centru za socialno delo: „Alkoholizem nezadržno narašča! To je značilno za krizne čase, v katerih nedvomno smo. Leta 1980 smo dali pobudo, da bi se za boj proti alkoholizmu povežali službe in ljudje, ki se s tem srečujejo poklicno, a nam ni uspelo. Marsikdo povsem neupravičeno meni, da je vsak napor Siziovo delo. Z usklajenim delom zdravnikov in služb v delovnih kolektivih o pravem času bi preprečili prenekatero osebnostno in družinsko tragedijo.“

FRANC KRAJČIČ, član trebanjskega kluba zdravljenih alkoholikov: „Dokler piješ zmerno, še nekako gre. Ko zabredeš v alkoholizem, ne da bi zaznal to mejo, se začne pekati. Zaradi zasvojenosti trpi družina, družba, najbolj pa sam. In potem se je treba odločiti. V začetku si velik revež, potem pa se vrača veselje do življenja, zaupanje vase, zgubljen ugled. Zdaj, ko je vse za mano, čutim neverjetno zadovoljstvo. Lahko rečem, da ne bom nikoli več poskusil alkohola.“

FRANJO LEVSTEK, upokojenec iz Ribnice: „Zaradi infarkta nisem poskusil alkohola od leta 1980. Ugotavljam, da se je v Ribnici včasih precej več pilo, kot se danes. V podjetjih so zaostri disciplino, pa tudi malice so znotraj tovarniških ograj, tako da je manj vzrokov za odhod v mesto, kjer alkohol vabi v skušnjava. Menim da kozarec vina ali dva na dan celo koristi, škoduje pa prekomerno pitje.“

JOŽE GRABRIJAN, upokojenec iz Livolda: „Alkohol je zlo, če ga je preveč. Ne priporočam močnih žganih pijač, prepičan pa sem, da nekaj dobre kapljice po dobri jedi ne more škoditi. Verjamem, da je dobro le tisto vino, ki ga pridelal sam ali ga vsaj narediš sam iz kupljenega grozdja. Tudi sadjevec je dober. Pomembna je kislina, sladkor in druge snovi, ki blagodejno vplivajo na organizem.“

MARIJA MATEKOVIČ, socialna delavka v metliški Beti: „V Beti vsekakor je problem alkoholizma. Lahko pa se pohvalimo, da nam je nekaj delavcev uspelo uspešno vključiti v zdravljenje. Ljudi je težko pripraviti, da se odločijo za zdravljenje. Največkrat se to zgodi šele, ko jih pritisne ob zid disciplinska komisija: ali zdravljenje ali odstranitev z delovnega mesta. Problem pa velikokrat, žal, niti ne pride do socialne službe. Poseben problem je prinašanje alkohola na delovno mesto. Ljudje so zelo domiselni, da pridejo do pijače.“

Ljubljansko pismo

Kalnega vina si ne točimo le pred Martinom

O etiki javne besede

Zveza novinarjev Jugoslavije je pred kratkim organizirala razpravo o etiki javne besede. Organizirala jo je o pravem času, saj se - po oceni mnogih znanih družbenih delavcev - tako kot ob podobnih težavnih razmerah v preteklosti v sredstvih javnega obveščanja spet srečujemo z iskanjem senzacij za vsako ceno, friziranjem dejstev, z molkom, ko bi morali slišati jasno besedo, z neznanjem, površnostjo, navajanjem imen brez točnih podatkov, za kaj v resnici gre - in celo z napadi na temeljne vrednote naše revolucije. Od takšnih ocen novinarskega dela do vtisa in prepričanja, da so vseh naših današnjih gospodarskih in drugih stisk in tegob krivi novinarji, pa ni posebno daleč...

Vendar na posvetu ni prevladala takšna posplošena obsodba jugoslovanskega novinarstva. Marko Lolič, sekretar predsedstva CK ZKI, je namreč poudaril, da bi se morali upreti tudi tistem valu dvomljivih izjav, ki jih prenašajo posamezniki, kot da bi tekmovali, kdo bo ostreje orisal naše težave. Ustvarja se napačen vtis, kot da je naša stvarnost samo seštevke zmot in napak.

Tisti udeleženci razprave - politiki - ki so nekoč tudi sami poklicno okuženi novinarski kruh, pa so bili povsem jasni. Tako je Franc Šetinc, predsednik RK SZDL Slovenije dejal: „Lahko zastavimo tudi vprašanje konkretnega odnosa med novinarsko etiko in etiko politike. Tudi najrazvitejše komuniciranje med dvema nevednežema ne vodi nikamor. Etika politike je v tem, da vsakomur zagotavlja možnost spoznanja, razprave in odločanja. Bilo bi manj nesporazumov, če bi se tudi z novinarji posvetovali, pogovarjali in jih tudi poslušali, ne pa da nervozno reagiramo na njihove napake, kar se zdaj pogosto dogaja. Dogaja se npr., da odgovorni funkcionar improvizira nastop v javnosti z nepremišljenimi izjavami, z napovedjo ukrepa, ki izkove ostro reakcijo, krivdo za posledice pa zvalijo na novinarja, ki je o tem pisal... Pri nas je preveč zaupnih stvari, tako da v nekaterih okoljih - da malo karikiram - informacija služi samo še kot dodatek k zaroti. Včasih se bolj bojimo besede kot samega dejanja.“

Jak Koprivc, član predsedstva CK ZK Slovenije in predsednik Društva novinarjev Slovenije, pa (za časnik Intervju):

„Posamezniki, žal, pod etiko javne besede razumejo najrazličnejše omejitve, izigravanje javnosti dela in različne embarge, za katerimi se skrivata neodgovorno delo in neznanje, so pa tudi povod za splošna sumničenja in nezadovoljstvo. Zato mora biti razprava o etiki javne besede nujno tudi razgovor o širših družbenih problemih in širši družbeni odgovornosti, odločneje kot doslej pa tudi o odgovornosti novinarjev...“

„Vseh napak, nenačelnosti, enostranosti in idejnih deformacij na področju javnega informiranja ne smemo pripisovati samo novinarjem. Pri nas, žal, kljub vsem prizadevanjem in pritiskom, številne pomembne politične in gospodarske razprave še vedno potekajo za zaprtimi vrati, iz poročil in informacij pa niti med vrsticami ne moremo razbrati prave vsebine. Dogaja se, da zbijamo vtis monolitnosti, namesto da bi javno in argumentirano opozarjali na razlike...“

„Za novinarje smo z zakonom predpisali popravek. Dobro bi bilo, da bi tudi za nosilce drugih javnih funkcij predvideli oziroma od njih zahtevali javno pojasnilo, kadar gre za očitno tendenciozno, nestrokovno in nepolitično barantanje s podatki. Kako je mogoče, da javni delavci zaradi nasprotujočih si izjav ne trpijo posledic?!”

Dodati ni kaj! Morda te up, da bi (to) kleno zrne tudi kal pognalo... VINKO BLATNIK

Kmetijstvo

Huda grožnja dragin gnojil

Obveza metliške občine je 350 ton pšenice — Sklenjenih že 70 odst. pogodb — Plačanih sejalic ni od nikoder — Izsiljevanje še višjih cen gnojil

SETEV NAD PRICAŠKOVANJE

TREBNJE — Dodatne spodbude, ki so jih sprejeli v Kmetijski zadrugi Trebnje za večjo setev pšenice, so obrodile sadove. Namesto 250 hektarov njiv so jih v trebanjski občini v kooperaciji zasedali 260 hektarov. Čeprav vremenske razmere za setev niso bile najboljše, pšenica je kasnila z vzkonom zaradi presušenega vremena, upajo, da bodo dosegli dober pridelek. Porabili so namreč po 300 kilogramov semena na hektar, kar zagotavlja dober sklop. Tako kot v preteklih letih pa je bilo nekaj težav pri sklepanju pogodb. Kmetje se sicer laže odločajo za setev pšenice, toda pospeševalci imajo s tem veliko dela, saj sklepajo pogodbo v področju za dobro tretjino hektarja, kar je malo, stroški pa so večji.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ponedeljkov tržni dan na novo-mški tržnici ni bil posebno živahen, saj ni bilo ne prodajalcev ne kupcev kot prejšnjikrat. Solato so prodajali po 60 do 80 din kilogram, radič je veljal 100 dinarjev, motovilec na merice 30 din, jajca 12 dinarjev. Še vedno imajo mandarine po 150 din kilogram, kupci pa pogrešajo limon. Teh zadnje tedne ni dobili. Tudi obrtniški del tržnice ni bil polno zaseden, prodaja cvetja pa je tokrat povsem umanjala.

Sejmišča

NOVO MESTO — Rejci so na ponedeljkov sejem pripeljali 340 pujsov, starih od 7 do 10 tednov ter 150 živali v starosti od 10 do 12 tednov. Čeprav je cena prašičem padla za 500 dinarjev, tako da so mlajši veljali od 4.000 do 5.000 din, starejši pa od 5.000 do 7.000 dinarjev, so jih prodali le 194. Poleg tega je bilo naprodaj tudi 35 glav goveje živine, lastnika pa je zamenjala 23 živali. Cena volom je bila od 140 do 150 dinarjev, kravam pa od 100 do 120 dinarjev za kilogram.

BREŽICE — Od 344 prašičev, ki so tehtali več kot 100 kilogramov, so jih na sejmu prodali 195, kilogram žive teže pa je veljal 320 dinarjev.

Kmetijski nasveti

Nesojena kraljica soja /III/

Sojo smo, sicer na manjših površinah, svoj čas v Sloveniji že pridelovali, zaradi težav pri spravlju pa opustili. Očitno se zdaj k nam ta poljščina vrača, saj sta naša zemlja in podnebje primerna tudi glede toplote, ki je ta poljščina dosti potrebuje. V Pomurju so kmetje pridelali do 35 stotov zrnja na hektar, kar je primeren donos, ki se pridelovalcu izplača. Od tam izvirajo tudi nekatere izkušnje v žetvi soje, ki je doslej veljala za eno šibkih in tehnološko nerešenih točk.

Najprej setev. Soja je jari posevek. Sejati jo je treba, ko ima zemlja nekako 10 do 12 stotin, za hektar posevka pa je potrebno od 80 do 100 kg semena, če gre za pridelovalca zrnja. Gostejša setev za zeleno krmo zahteva več semena, do 160 kg na hektar. Dokler se soja ne razrase, je zelo občutljiva za plevel, saj mora biti na voljo dovolj hranil v zemlji. Soji je treba dobro pognojiti z mineralnimi gnojili, hvaležna pa je tudi hlevskemu gnoju, ki je zelo priporočljiv.

Da se izognemo težav pri spravlju, je nadvse pomembno izbrati pravi čas žetve. Nikakor ne smemo čakati, da bodo vsi stroki dozoreli, saj se soja začne osipati, pa tudi vlage je takrat že preveč v zrnju. Če gre za manjše posevke, je mogoče žeti na roke, rastline povezati v snope in posušiti podobno kot zito. Na večjih površinah mora priti na pomoč kombajn.

V Pomurju pravijo, da je enofazna žetev s kombajnom najbolj sprejemljiva, celo edini način spravlja soje na večjih površinah. Ker ni na voljo posebnih kombajnov, pripravljajo uporabo navadnih žitnih kombajnov ob nekaterih tehničnih posegih. Število obratov bobna naj bo 500 do 700 v minuti, motorilo naj ima 20 do 30 obratov na minuto. Z regulacijo razmika bobna in podbobna se izognemo lomljenju zrnja, z jakostjo vetra na ventilatorju in odprtino na rešetkah pa je mogoče uravnavati pravilno čiščenje. Izgube so tako manjše, četudi se jim ni mogoče povsem izogniti.

Inž. M. L.

METLIKA — Najprej so v republiki postavili metliški občini za prihodnjo žetev obvezo 380 ton tržnih presežkov pšenice, kmetijski strokovnjaki iz Metlike pa so glede na letošnje izkušnje, ko jim je z veliko truda uspelo izpolniti načrtovano količino 317 ton pšenice, predlagali 320 ton. Na koncu je vsak „popustil“ za 30 ton, tako da znaša obveza metliške občine 350 ton pšenice.

Ob tega naj bi je 305 ton oddali kmetje, ostalo pa metliška kmetijska zadruga. Doslej so že sklenili okoli 70 odst. proizvodnih pogodb, tako da glede na prizadevanja zadrugne pospeševalne službe in ostalih dejavnikov ter razumevanje kmetov pričakujejo, da bodo v občini izpolnili to dokaj visoko obvezo.

Ob setvi pšenice je bilo vreme kot vso jesen zelo ugodno, tako da je bila vsa pšenica posejana v najbolj primernem času in je bila setev v glavnem zaključena sredi oktobra. Za setev je bilo na voljo dovolj semenske pšenice, ne nekatere sorte so prihajale z zamudo, tako da je zadruga lahko namesto načrtovane količine 40 ton zamenjala le 32 ton semenske pšenice. Tudi to imajo za uspeh, ki kaže, da so ljudje spoznali prednosti kakovostnega priporočnega semena, pa tudi ugodnosti pri zamenjavi za merkantilno pšenico. Mimogrede: 40 ton semenske pšenice zadostuje za 160 hektarjev, to pa so vse pogodbene površine v

občini, kjer je po (morda malo pretiranih) ocenah s pšenico posejanih kakih 500 hektarjev.

Tudi umetnega gnojila je bilo za jesensko setev dovolj, težave pa so bile s sejalicami. Kljub temu da so naročili in plačali deset sejalic za strojne skupnosti, niso dobili niti ene. Proizvajalec ima dovolj teh sejalic, ker pa ni mogel izsiliti višjih cen, jih ne dobavlja. Sedaj pa je precej težav z umetnim gnojilom za založeno gnojenje. Proizvajalec zahteva pokrivanje izgub pri proizvodnji umetnih gnojil, 27-odstotna podražitev pa zanj ni dovolj in zahteva še višje cene. Ne le to: samo za tako imenovane kurzne razlike za gnojila, ki so jih že uporabili, ki so jih že potrosili po poljih, bi morala metliška zadruga dati še 50 milijonov starih dinarjev. Vsekakor je cena gnojila za nadaljnji razvoj kmetijstva in s tem v borbi za več domače hrane izredno pomembno vprašanje. Jasno je, da bodo kmetje, če bodo gnojila še dražja, le-ta manj uporab-

ljali, a jih že sedaj, kot opozarjajo strokovnjaki, uporabljajo premalo. Brez smotrne uporabe umetnih gnojil pa je pozivanje na višje donose prazno govoričenje.

A. BARTELI

MLEKO ZA PRAŠICE

METLIKA — V metliški občini opažajo, da se zmanjšuje odkup mleka. Vzrok so prenizke odkupne cene mleka in kmetje so izračunali, da se jim bolj splača mleko pokrmiti prašičem ali teletom, saj tako posredno s prirejo mesa zanj več iztržijo.

VREČ PA NI NITI ZA IZVOZ

TREBNJE — Poročali smo že, da bo Kmetijska zadruga Trebnje izvozila 160 ton krompirja sorte dezire, zdaj pa se pripravljajo še na izvoz 200 ton igorja. Izvoz v okviru maloobmejnega prometa med Italijo in Jugoslavijo bi že zdavnaj stekel, če bi bile na voljo vreče. Tako pa se trebanjska kmetijska zadruga tudi letos ubada z navidez preprosto oviro, ki jim je težave povzročala že lani.

Stroj obira

Prvi pri nas izdelan otrsalec sadja

Ne dolgo tega smo pisali o neverjetni mehanizaciji kmetijskih opravil v ZDA, danes pa si oglejmo našo novost na tem področju. SKIP iz Ljubljane, ki dela v sestavi Industrijskega montažnega podjetja, je razvil nov kmetijski stroj: univerzalni otrsalec sadja HT-83.

S to napravo lahko strojno obrabimo sadje za industrijsko predelavo, namenjena pa je predvsem kmetijskim kombinatom za delo na plantažah. Otrsalec je približno 11 m dolg traktorski priključek, ki ima na eni strani hidravlično napravo za otrsavanje, vzdolž druge strani pa so tekoči trakovi za nakladanje plodov v zaboje. Stroj ima tudi izpihovno napravo, ki med plodovi odstranjuje vejice, listje in vse, kar ne spada v zaboje s sadjem.

V Jugoslaviji doslej nihče ni izdeloval tovrstne naprave. Prototip našega otrsalca se je pri prvih poskusih že dobro obnesel. V SKIP načrtujejo, da bodo prvo serijo dali na tržišče aprila ali najkasneje maja prihodnje leto, torej še pravočasno

zanimivost

za obiralno sezono. Dodamo naj še, da stane podoben uvožen otrsalec sadja 130 tisoč mark in da bo domači, kot zatrjujejo izdelovalci, precej cenejši.

(Iz Gospodarskega vestnika)

ZA ENKRAT IN VEČNO BI MORALI RAZČISTITI, DA JE UVOZ NEKATERIH STVARI ZARES BREZ POTREBE

Kmetijstvo vir kulture

20-letnica Skupnosti kmetijskih šol Slovenije — Dr. France Adamič o povezavi kmetijstva in kulture

20. oktobra je v Mariboru v prostorih višje agronomske šole praznovala 20-letnico ustanovitve Skupnosti kmetijskih šol Slovenije. Ob tej priložnosti je prof. dr. France Adamič imel zanimiv referat o povezavi kmetijstva s prosveto in kulturo. Kultura in prosveta kot nadgradnja družbe imata svoj izvor v kmetijstvu. Iznajdba pluga in brane je največja iznajdba človeštva, je osnova kulture in razvoja družbe.

V nadaljevanju referata je dr. Adamič povedal, da je v Sloveniji za dvig kmetijske kulture imela brez dvoma veliko zasluge Kmetijska družba, ki je izdajala „Kmetijske in rokodelske novice“. Urednik Novic dr. Bleiweis ima pri tem veliko zaslug. To je bil v tistih časih edini slovenski časopis, saj takratne oblasti drugih slovenskih časopisov niso dovoljevale.

Z Novicami in Kmetijsko družbo je povezano tudi kmetijsko šolstvo na Slovenskem. Mohorjeva družba je izdajala preprosto pisane strokovne in druge knjige o kmetijstvu ter s tem večala kmetijsko kulturo med ljudmi. Vse to je v prejšnjem

Suša snedla med

Francoski čebelarji na obisku v Kočevju in Ribnici

KOČEVJE — Čebelarstva letina je bila letos slabša, ugotavlja čebelar Jože Grabrijan iz Livolda, član Čebelarstva društva Kočevje. Spromladi je sicer kazalo, da bosta hoja in javor dobro medila, a je suša vse pokvarila. Nekateri so peljali čebele na pašo v Gorski Kotar in Liko, pa je bila tudi tam suša. Nič boljše se ni godilo tistim, ki so pasli čebele na njihovih ajde na Dolenjskem in v Beli krajini.

So pa letos kočevski čebelarji izmenjali izkušnje s čebelarji iz Francije. Na obisk je prišla skupina strokovnjakov za bolezni čebel in čebelarstvo iz Grenobla in iz okolice, vodila pa sta jo predsednik in podpredsednik te francoske organizacije čebelarjev. Z njimi je prišel tudi predsednik Zveze čebelarjev Slovenije Andrej Petelin, v Kočevju pa so jih sprejeli kočevski čebelarji in njihov predsednik Anton Serčer. Na Kočevskem so si ogledali čebelnjak Jožeta Veseliča v Suhem potoku. Ko so se francoski čebelarji vračali, so obiskali še ribniške čebelarje. V Ribnici so si ogledali čebelnjaka Ivana Gradiča in Lojzeta Lavriča.

J. P.

stoletju, vse do prve svetovne vojne, ugodno vplivalo na uspešen razvoj kmetijske kulture pri Slovincih. To delo se je še z večjim uspehom nadaljevalo med obema vojnama z razvojem kmetijskega šolstva in tiskanjem večjega števila strokovnih časopisov in revij. Tako smo Slovenci imeli solidno podlago za sedanjí razvoj kmetijskega šolstva in kmetijske kulture.

T. D.

Res, tudi meso le za devize?

Sklep tozda Prašičjereja — Kazen ali pohvala za tako pobudo?

KOČEVJE — Na zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje se je razvila zanimiva razprava o pobudi, naj bi prodajali meso za devize oz. dinarje deviznega porekla. Sekretar predsedstva občinskega komiteja Rudi Orel je povedal, da so bili odgovorni tovariši pri ZKGP Kočevje opozorjeni, da ta pobuda ni dobra in naj je ne sprejemajo. Kljub temu so na seji delavskega sveta tozda Prašičjereja sklenili, da bodo sklep o prodaji mesa za dinarje deviznega porekla umaknili le, „če se bodo spremenili nekateri predpisi“. Tudi osnovna organizacija ZK zadeve ni obravnavala in krivcev ni poklicala na zagovor oz. partijsko kaznovala.

Sekretar medobčinskega sveta ZK Ludvik Zajc je poudaril, da je v partijskih in drugih dokumentih tak način prodaje kritiziran in obsojen. Če osnovna organizacija ZK v tem primeru ni sposobna zadeve v Prašičjereji razčistiti, je dolžan to storiti občinski komitej ZK.

Predstavniki ZKGP v komiteju ZK pa je poudaril, da je po ustavi pri nas edino plačilno sredstvo dinar in ne dinar deviznega porekla. Res pa

je tudi, da v republiki potekajo pogovori, naj bi kupci za tona koruze plačali toliko in toliko v devizah. S tem je gotovo hotel

opozoriti, naj bi Prašičjereja plačevala koruzo tudi z devizami in te naj bi dobila od kupcev mesa.

J. PRIMC

Kmetija ne bo propadla

Tako pravi Jože Mušič, ki za dobro vpeljano kmetijo še ni našel naslednika

TANČA GORA — Na Tanči gori, vasi, potisnjeni v breg nad ravnino pri Dragatušu, zaradi strmim in kamnitim tal ni lahko kmetovati. Zato so si kmetje poiskali polja v ravninskem svetu pod vasjo, med njimi tudi Jože Mušič, eden največjih kmetov v vasi. Mušič je začel kmetovati v volom in razdrapanim vozom, sedaj, ko je nakupil vse kmetijske stroje in dva traktorja, pa sta ostala na domačiji sama z ženo.

„Res, da mi pomagata dve od treh hčera, ki sta poročeni v Črnomlju in Vinici, vendar je to premalo, saj imam 24 hektarov zemlje, od tega 7 hektarov obdelovalne, v hlevu pa še 6 glav

živine in 7 prašičev,“ potoži Mušič.

Ker je premalo delovnih rok, mora Jože vedno paziti na to, da posadi ali zaseje takšno seme, da je z vzgojo in pospravljenim pridelkom malo dela. Tako je letos prvič posejal ajdo — prodal je bo 300 kilogramov — znatno manj kot lani pa je na njegovih njivah zrastle krompirja, ki ga je preteklo leto kot kooperant oddal kmetijski zadrugi kar 5 ton. „Če bi krompir prodal za njive, bi ga pridelal več, tako pa ne zmorem,“ pravi Mušič, ki kmetijski zadrugi prodaja tudi teleta, bike, okrog 5 tisoč litrov mleka na leto, a tudi grozdje, saj je ugotovil, da se vina ne izplača pridelovati doma. Vino namreč zelo težko prodaja, zato se je odločil, da bo odsej obdeloval le en vinograd z 2100 trtami, druga pa bo posekal in zemljo namenil za njivo. Raje se bo bolj posvetil živinoreji, saj gresta meso in mleko lažje v promet.

Četudi Mušič še ni našel naslednika, pa zadržno ve, da ne bo dovolil, da bi kmetija propadla. „Šest-vnučinj imam, enega vnuka in že pravnuka, a ne kaže, da bi kateri izmed njih prevzel kmetijo. Če ne bomo našli naslednika med domačimi, bo domačijo moral prevzeti kdo drug,“ je odločen Jože.

M. BEZEK

Jože Mušič

V „Juliji“ je še vedno velika gneča

Nova Novoteksova blagovnica privlači kupce

Z modno revijo na Glavnem trgu v Novem mestu odprta blagovnica tovarne Novoteks je takoj privabila v lokal množico kupcev. Na otvoritveni dan 29. oktobra, ko je bila trgovina odprta vsega dobri dve uri, so iztržili 800.000 dinarjev. Gneča pa ni pojenjala tudi v naslednjih dveh dneh. O izbiri in poslovanju je tekel pogovor s Karlom Florjančičem, vodjo nove trgovine:

„Ker smo že v reklamah navedli, da gre za trgovino izbranega okusa, pri nas, denimo, ni niti ene klasične moške obleke. Imamo pa precej izbire raznih sukničev in hlač, predvsem športnega stila, kar zdajšnji sodobni moški najraje oblači.“

Karel Florjančič: Posebnost je zlasti naš teen program.

Naše vodilo je predvsem zadovoljiti sodobnega kupca z izdelki, ki jih je doslej v Novem mestu pogrešal. Imamo pa konfekcijo, pletenine, trikotažo za otroke, ženske in moške, posebno izbiro pa za doraščajoče mlade ljudi in odrasle, ki se radi sodobno športno oblačijo. Pri celotni zdajšnji ponudbi je Novoteksov proizvodni program zastopan komaj z 20 odstotki, ostalo je iz drugih tovarn.“

Investicija je znašala z opremo vred 31 milijonov dinarjev. Trgovina ima 600 m² površine od tega 450 m² prodajnih prostorov. Imamo 32 zaposlenih, ki delajo v dveh izmenah od 7. do 19. ure, če pa bo potrebno, bomo delovni čas prilagajali željam kupcev.“

— Ljudi zanima še ime: zakaj se blagovnica imenuje Julija? „Ko smo izbirali ime, smo že v prvem hipu odmislili Novoteks, arhade, vodnjak in podobno, kar je zdaj v navadi. Iskali smo primer iz zgodovine, pa se je nekdo domislil Primčevce Julije, ki je živela v Novem mestu in je bila vedno elegantna. Tako smo se odločili za Julijo.“

R. B.

SDK V METLIKI

METLIKA — Prejšnjo sredo so v Metliki v prostorih stare šole na Partizanskem trgu odprli eksponirano novomeško podružnico Službe družbenega knjigovodstva, v kateri je pet zaposlenih. V Metliki poudarjajo, da pomeni to za Metliko hitrejšo poslovanje organizacij združenega dela in tozdov ter ostalih porabnikov družbenih sredstev.

Brez terenskega dela ne gre

Delo gradbenikov na terenu je drago in prinaša težave, zlasti se povečuje število bolniških — Doma je za metliški Pionirjev tozd predmalo dela

METLIKA — Kljun izredno težkim razmeram, v katerih zaradi stabilizacijskih prizadevanj in številnih omejitev v teh časih dela gredbeništvu, je 230-članski kolektiv metliškega Pionirjevega tozda tako ob polletju kot po devetih mesecih „ušel“ poslovanju z izgubo in že sedaj v Metliki trdijo, da bo tudi ob koncu leta tako.

V Metliki prav sedaj končujejo stanovanjski blok v novem stanovanjsko-poslovnem središču in kotlovnicu, kar je letos največje delo v domačem kraju sploh. Metliški Pionirjev tozd je v Metliki letos zgradil še objekt blagovnih rezerv; bilo je še nekaj adaptacij, na primer šole na Suhorju in dela v zdravstvenem domu pa ureditev metliškega Partizanskega trga. To pa je seveda premalo, da bi bilo ves čas zaposlenih vseh 230 ljudi. „Zato naši delavci delajo na terenu (sedaj so v Sarajevu, Crni gori, Gospiču). Naš sektor opravlja zaključna dela dela za vse Pionirjeve tozde, ljubljanski, zagrebški, krški in novomeški pa tudi za druge gradbene delovne organizacije.“ je povedal direktor metliškega tozda Niko Zupanič.

Delo na terenu prinaša kopico težav, predvsem je zaradi voženj,

Iz prve pipe tekla voda

29. oktobra so na Uršnih selih odprli vodovod, pri čigar gradnji so krajanji in vojaki dobili nemalo žaljev

URŠNA SELA — Krajevna skupnost Uršna sela, ki sodi v manj razvite krajevne skupnosti na območju novomeške občine, je letošnji občinski praznik počastila z otvoritvijo vodovoda. Vsa leta se občani oskrbujejo s kapnico ali vodo dovažajo, zdaj bodo postopoma hiše priključevali na vodovod.

Vodovod Sušice-Uršna sela, ki poteka po 7 km dolgi trasi, od tega precej na območju dosedanje topliške krajevne skupnosti, so občani Uršnih sel gradili od leta 1979, pomagali pa so jim pripadniki JLA. Teren je izrazito skalnat, kako težko pa je bilo opraviti vsa zemeljska dela, vedo občani iz 120 gospodinjstev, ki so doslej opravili v poprečju že vsak po 150 delovnih ur. Razen tega je vsak vodovodni naročnik prispeval 16.000 dinarjev. Opravljeno pa je šele približno polovica vseh del, pa tudi obveznost krajanov še ni izpolnjena. Vsak interesent za vodovod se je obvezal prispevati 200 delovnih ur.

Za zdaj je zgrajenega 5 km primarnega voda in 2 km sekundarnega vodovodnega omrežja, ob otvoritvi pa je voda simbolično pritekla

URADNE URE V SPIZ NOVO MESTO

NOVO MESTO — Zaradi velikega zanimanja zavarovancev za spremembe v zakonodaji iz pokojninskega invalidskega zavarovanja so se delavci strokovne službe območne delovne enote Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Novo mesto odločili, da delo organizirajo tako, da bodo strankam na voljo z informacijami v uradnih urah. Takšna organizacija dela že teče od začetka novembra in sicer so uradne ure vsak dan od 8. do 14. ure, v sredo pa do 16. ure.

ZA DRAGE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente so prispevali: OO RK Novo mesto 2.000 din namesto četvega pokojni aktivisti RK Pepoi Haider; OO ZS SGP Pionir 2.500 din namesto venca pokojnemu očetu sodelavca Toneta Grandovca; OO ZS Kovinar 2.000 din namesto venca pokojnemu Adolfu Mavsarju iz Dobindola; Ivan Turk, Šegova 78, Novo mesto 5.000 din, Kremenovo mesto 2.000 din namesto venca pokojnemu Marjanu Jenku in konferenca OO ZS Tovarne zdravitel Krka 3.000 din namesto venca pokojnemu očetu Jožice Djepar.

ŠE EN PRENOVLJEN LOKAL

NOVO MESTO — Konec prejšnjega tedna je bil odprt združni lokal na Cesti komandanta Staneta (zraven Študijske knjižnice), ki so ga tri mesece obnavljali. Prenovljena dela so bila potrebna zaradi zahtev inspekcije. Zdaj je delikatnosti del ločen od gostinskih prostorov, oprema je vsa nova, povečali in prenovili so kuhinjo in zgornji prostor s sedišči.

le iz pipe pred združnim mom. Nared je še 11 hišnih priključkov, vendar bodo v resnici vodo dobili šele čez nekaj dni, ko bodo opravljene potrebne sanitarne meritve. Hišne priključke gradijo še naprej, tako da bo do konca letošnjega leta še 20 naročnikov dobilo pitno vodo.

Na slavnosti so podelili letošnja priznanja krajevne skupnosti, ki so jih prejeli: vojaki in ZTO za pomoč pri gradnji ter Matija Zamida, Franc Povše in Jože Fon iz vrst domačinov.

R. B.

Iz barak v trdna bivališča

V Žabjaku in Pogancih so za zaposlene Rome postavili prvih 7 kontejnerskih bivališč — Gre za pomembno izboljšavo življenjskih razmer

NOVO MESTO — Številnih pridobitev za letošnji občinski praznik novomeški Romi ne občutijo toliko kot prav pred praznikom izvršeno selitev izpod barak in šotorov v prava bivališča. Za bivalne kontejnerje so se Novomeščani odločili po zgledu iz Kočevja.

Ker je sprejem in še bolj uresničitev zazidalnega načrta v predelu Žabjek, kjer je predvideno stalno in urejeno romsko naselje v mirovanju iz več razlogov, se je izvršni svet novomeške občinske skupščine že maja letos odločil za postavitev kontejnerskih bivališč. To naj bi bila

PRVI KONTEJNERJI ZA ROME — Izpod zasilno postavljenih barak, bivališč večnega prepriha, se je več romskih družin preselilo v bivalni kontejner. (Foto: R. Bačer)

začasna rešitev in ureditev življenjskih razmer za romske družine, v katerih je vsaj eden zaposlen, ki pošiljajo redno otroke v šolo in malčke v vrtec, ki niso družbeno problematična in ki imajo težke socialne razmere. To so merila, po katerih je bivališča razdeljevala komisija pri Centru za socialno delo. Zdaj je 5 kontejnerjev nameščenih v Žabjeku, 2 pa na Pogancih. V njih stanujejo družine zaposlenih Romov iz Novolesa, IMV, ŽTP, Vodnogospodarskega podjetja in Industrije obute. Resda v objektih ni elektrike, je pa zraven vodovod in v kontejnerjih imajo peč na trdo gorivo ter pomivalno korito z odtokom. Druge opreme ni.

Četudi gre za zelo skromen dom, ki meri le 29 m² oziroma samo 14,50 m² za manjše družine, gre za bistven napredek. Kontejnerska bivališča imajo namreč tudi mnogi drugi delavci raznih podjetij, predvsem delavci iz drugih republik. Sredstva za nakup in postavitev kontejnerjev je prispeval v višini 2,2 milijona solidarnostni sklad iz programa socialnega varstva, 1 milijon dinarjev pa stanovanjska skupnost. Novi stanovalci so prvič dobili stanovanjske odločbe, ki jih zavezujejo redno plačevati najemnino in izpolnjevati še več drugih pogojev.

V kratkem pridejo na novomeško območje še 3 kontejnerske enote, od teh dve dvojni. V enem bo v Žabjeku ureden večnamenski prostor, namenjen razgovorom s starši, higijenskim tečajem, preventivni zdravstveni službi in otroškemu varstvu.

R. BACER

ŠE VEDNO NI UREJENO

HINJE — Na območju kmetijske zadruge Žužemberk so za jesensko setev pšenice sklenili malo nad polovico pogodb, kolikor bi jih morali po občinskem razdelilniku. Pšenice je posejane precej več, kmetje izjavljajo, da jo bodo tudi oddali zadruzi, toda pogodb nočejo sklepali iz bojzani, ker še vedno ni urejeno pravično plačevanje odškodnine, ki jo povzroča divjad. S tem pa se tudi kmetje odpovedujejo ugodnostim, ki gredo kooperantom. Nič koliko je med ljudmi slabe volje, ker je bilo o postopku za ugotavljanje škode po divjadi toliko govora v zadnjih letih, v praksi pa se ni dosti spremenilo. Največkrat je ob cenitvi škode še vedno prisoten od zunanjih dejavnikov samo lovec, ni pa zraven kmetijskega strokovnjaka in drugih, ki bi jim kmetje bolj zaupali. Dokler bo tako, se marsikdo ne odloča za sklenitev pogodbe z zadruzo.

Norma je bridka stvar

V Kometu dobijo zajamčeni OD v prvih šestih mesecih, potem pa le, če izpolnijo 60 oz. 80 odst. norme

ROSALNICE — Proizvodno delo v metliškem Kometu, delovni organizaciji z okoli 440 zaposlenimi, (od tega je velika večina žensk), je razdeljeno na tri težavnostne stopnje. Za do-seženo normo dobi delavka v prvi težavnostni stopnji od letošnjega poletja 10.701 din osebnega dohodka na mesec, v drugem razredu 11.265 din in v tretjem 11.829 din na mesec. V prejšnjem mesecu so Kometove delavke normo presegle v povprečju za 10 odst., kar je nekaj manj, kot znaša siceršnje preseganje; preseganje norme pa je sedaj manjše predvsem zato, ker delajo več artiklov za več tujih firm.

Seveda si pridnih in spretnih delavk v Kometu želijo, težje je s tistimi, ki ne dosegajo norme. „Doslje smo po preteku poskusnega dela marsikateri delavki, ki v tem času ni dosegala niti 40 odst. norme — to bi, po

izkusnjah sodeč, govorilo, da se bo delavka lahko kasneje vključila v delovni proces — to spregledali in jo kljub temu vzeli, češ morda se bo sčasoma popravila. Vendar se je skoraj vedno potrdilo, da ni tako, in te delavke tudi po daljšem času ne dosegajo norme.“ je povedala Vida Plut, izmenovodja v Kometu, predsednica njihovnega sindikata in mentorica pri proizvodnem delu. „Poslej bo komisija, ki spremlja delo pripravnic in potem odloča o njihovi redni zaposlitvi, bolj stroga, kajti z leti se takih delavk, ki ne morejo izpolnjevati norme, nabere, stroji, na katerih delajo, niso polno izkonščeni in mi ne moremo načrtovati proizvodnje.“

Kot rečeno, naj bi v prvih treh mesecih poskusnega dela delavke dosegale vsaj 40 odst. norme. Seveda imajo v tem času zajamčeni osebni dohodek, ki znaša sedaj okoli 8.400 din. Po Kometovem pravilniku dobijo delavke zajamčeni osebni dohodek tudi v času od treh do šestih mesecev zaposlitve, v času od 6 do 9 mesecev pa le, če v tem času dosegajo najmanj 60 odst. norme, sicer pa po dejanskem delu. Po devetih mesecih pa delavki pripada zajamčeni osebni dohodek le, če dosega najmanj 80 odst. norme; če tega ne dosega, dobi plačilo po dejanskem delu.

Z 18 delavkami, ki so v Kometu zaposlene več kot leto dni in niso dosegale niti tistega odstotka norme, da bi bile upravičene do zajamčenega osebnega dohodka, so imeli pred časom pogovor, da bi ugotovili vzroke za to in jih, če se le da, odpravili. Očitno je bil pogovor uspešen, saj sedaj dobiva manj, kot znaša zajamčeni osebni dohodek, le še šest delavk.

A. BARTEJ

Za bogatejšo turistično žetev

Premajhna metliška turistična ponudba

METLIKA — Ob jesenskih sobotah in nedeljah domači izletniki dobesedno preplavijo Metliko in njeno okolico. Sem prihajajo iz vseh krajev Slovenije, zadržijo se dan ali dva ter se navadno dobre volje vračajo domov. Najpogosteje si ogledajo v Metliki Belokranjski muzej, Vinsko klet, odločijo se za nakup v Betini trgovini. Kosila in večerje imajo največkrat pri zasebnih gostilničarjih, posamezne skupine se odločijo za Hotel Bela krajina. Na postrežbo ali kaj drugega pripomb ni, vendar bo že res, da Bela krajina pričaka te ljudi dokaj nepripravljena. Metlika jim ne nudi nikakršnega razvedrila, zato ni nič čudnega, da ima skoraj vsaka skupina s seboj harmonikarja, ki poskrbi za ples in za spremljavo ob petju. Nihče ne kaže kakšne vne, da bi od teh gostov iztržili kakšen dinar več, ne gostilničarji, ne trgovci, ne turistični delavci.

Pa bi le kazalo kako drugače sprejeti in usmeriti to reko domačih izletnikov. Organiziranost in turistična ponudba bi se obrestovali skozi vse leto, še posebno poleti, ko bi moral biti vrh turistične sezone. Praksa kaže, da bi v turistični žetvi kazalo še posebej izkoristiti jesen.

T. G.

Vida Plut: „V Kometu samo še šest delavk do zajamčenim osebnim dohodkom.“

A. BARTEJ

Ena gospa je rekla, da v Novem mestu očitno potrebuje mo v trgovinah izdelke za imovitejše kupce. Dokaz: kljub navali kupcev v „Juliji“ ni zmanjkalo še ničesar, razen ženskih krznenih jaken po 100.000 dinarjev ...

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 27. 10. do 2. 11. so v novomeški porodnišnici rodile: Franciška Uhan iz Gornje Dobrave — Andrejo, Marinka Muren iz Podgore — Matjaža, Bernarda Petric iz Rožanca — Lidijo, Anica Hlebec iz Gribelj — Barbaro, Marjeta Kužnik iz Dolenskih Toplic — Iztočka, Irena Tomažin iz Sentjerneja — Špelo, Darinka Krese iz Češče vasi — Gregorja, Franciška Kovač iz Ceglvice — Branka, Dragica Mavsar iz Osredka — Klavdijo, Milena Golob z Gabske gore — Mitja, Desanka Kambič iz Crnomlja — Petra, Veronika Zajc iz Crnomlja — Melito, Helena Šobar iz Crnomlja — Saša, Ana Drkušič iz Metlike — Hajdi, Slavica Stopar iz Krškega — Adrijano, Anđa Lazarevič iz Semiča — Tanjo, Vanda Jerele iz Brezovice — Karmen, Ljudmila Bobnar iz Malenske vasi — Andreja in Mojca, Martina Jane iz Gorenjske Vrhpolja — Janjo, Marinka Lube iz Zalisca — Cirila, Darinka Jarc s Potovega vrha — Jerneja, Marija Dajčman iz Zapudja — Damirja, Marija Banovec iz Semiča — Maritna, Cvetka Rifelj iz Lešnice — Janjo, Majda Derganc s Potoka — deklko, Vida Kralj s Prevol — deklko, Anica Bukovec iz Šmihela — deklko, Majda Vlahovič z Goleka — dečka, Djurdjica Ramuščak iz Loviča Gor-njeja — dečka, Antonija Vdovc iz Obrha — dečka, Jožica Skrbina iz Vinice — dečka in Ljiljana Lukunič iz Lukunič Drage — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Ana Kalin iz Lobetove 9 — Liljano, Božica Wachter iz Kotarjeve 7 — Luka, Cvetka Belavič s Ceste herojev 54 — dečka, Mojca Balant iz Ulice Mirana Jarca 19 — Jerneja in Irena Nemanič iz Stritarjeve 5 — Tino. Cestitamo!

IZ SENTJERNEJA — Irena Tomazič — rodila Milanovo ŠPELO.

Sprehod po Metliki

OB PETKOVH IN SOBOTNIH VECERH je Hotel Bela krajina poln mladih. Tu se shajajo tisti, ki čakajo na pričetek filmskih predstav, kot tudi tisti, ki se bodo pozneje zapodili v disco klub. Med rednimi gosti je videti skoraj vse uredniški odbor Zamerzij, doma vse pesnice in pesnike mlade metliške generacije, zadnje čase pa so jim pridružili še člani nekdanjega popularnega novovalovskega ansambla Indust bag. Posedanje v hotelu je priložnost za kovanje načrtov, za pogovore, izmenjavo mnenj, zato je pričakovati v delu mladih svež veter, še posebno zdaj, ko so se vrnil od vojakov fantje iz Indust бага.

NASTOPILO SO ŽE, ŠE BOLJ PA BODO, dolgočasni in dolgi večeri, ko se večina ljudi nima kam dati. Pri razbitju enoličnosti bi lahko odigrali pomembno vlogo Hotel Bela krajina, v katerem se daje pripraviti zanimive in zabavne prireditve. Eno takšnih bodo organizirala dekleta srednje šole tekstilne usmeritve. Za 18. november pripravljajo maturantski ples s programom in spremljevalci.

JE VODA POVZROČITELJ BOLEZNI?

SENOVO – Senovčani se zadnje čase vse pogosteje sprašujejo, ali ni le morda kaj narobe z njihovo vodo, saj je pogosto kalna, opazno pa je povečanje bolnikov. Pogosteje iščejo pomoč v senovski ambulanti otroci. Čeprav menda nekatere analize govori o neoporečnosti senovske pitne vode, bi krajinjendar radi dobili celovitejšo pojasnilo o vodi, tudi v luči oz. vzročni povezanosti s povečanjem števila obolelih v zadnjih mesecih.

Cestarski zagovor

Obetajo zadovoljivo zimsko službo

SEVNICA – Delegacija krajevne skupnosti Blanca na minulem zasedanju občinske skupščine ni bila zadovoljna z odgovorom novo-meškega Cestnega podjetja. Pomirja joče je delovalo le pojasnilo glavnega direktorja Slaka o najmočnejši tehnični bazi v Sloveniji, za katero se dokupujejo stroje za zimsko službo. Tudi soli za posipavanje imajo zadosti.

Delegata so seveda zanimala pojasnila za povsem določena vprašanja. Za šentjanjski konec so že zaposlili dva nova cestarja, čeprav ima podjetje bolj v časih skupinski način dela. Nič konkretnega žal ni bilo mogoče reči o gabrskemu mostu kot to, da pač iščejo denar. Problem prevoza mivke po cesti od Lončarjevega dola do Blance načinja živce vsem, seveda to ni problem cestarjev. O tem vprašanju bo pripravljen poseben sestanek vseh prizadetih, milica pa mora skrbeti, da se spoštujejo prometni znaki (preobremenjevanje mostu). Sevnška občina si tudi na vse kriplje prizadeva, da se posodobijo preostali makadamski trak ceste ob Mirni. To je ena od petih nedokončanih cest v Sloveniji, kar pove vse.

S povezovanjem še na tuje

Region Brežice ima močno kadrovsko jedro – Strokovnjaki s svinčnikom in parjem so najcenejša tovarna – Znanje bodo prodajali tudi za devize

BREŽICE – Ob dvajsetletnici obstoja se delavci Projektivnega biroja v Brežicah lahko z zadoščanjem ozrejo na bogato opravljeno delo. V tem času so naredili 1200 projektov za stanovanjske objekte, za industrijo, kmetijstvo, za trgovino, turizem, gostinstvo, za zdravstvo, šolstvo in kulturo v Sloveniji in drugod po Jugoslaviji.

Delovni kolektiv se strokovno in številčno krepi in zaposluje vse profile, od arhitektov do gradbenih inženirjev in ekonomistov. Z nalož-

• Širokosrčnost pri sprejemanju administrativnih moči se v trenutnih razmerah mnogim maščuje. Pri Reginu v Brežicah nimajo takih skrbi, ker so pri zaposlovanju že leta dajali prednost strokovnjakom in tako sprti zmanjševali režijo. V primeru, da bi v preteklosti ubrali drugačno pot, njihove storitve danes ne bi bile med najcenejšimi v Sloveniji, saj bi jih cene same izločile iz konkurence.

bami v prostore, opremo in delovne pripomočke si je Region ustvaril solidno osnovo za delo v obeh birojih, v brežiškem in sevnškem. Število zaposlenih povečuje vsako leto za 10 odst. in ima trenutno 28 ljudi.

Njegove poglavite dejavnosti so projektiranje objektov za visoke in nizke gradnje, urbanizem ter inženiring za področje gradbeništva. Za urbanizem je pooblaščen v brežiški in sevnški občini.

V Jugoslaviji ima Region enega prvih inženiringov za rehabilitacijo in preventivo v zdravstvu. To je velik razvojni korak, saj pri snovanju projektov, kot so na primer Terme Catež, sodelujejo številni vrhunski strokovnjaki iz vse države.

Na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice Posavje prevzema Region tudi skrb za oživitve študijskih raziskav in njihov prenos v prakso, v združeno delo. V posavskih občinah do zdaj za te naloge ni bilo pravega povezovalca in usmerjevalca, zato so se v zbornici hitro ogreli za tak predlog.

V Regionu pripisujejo velik pomen povezovanju v večje sisteme. Zavedajo se, da le tako lahko prodrejo na širše območje znotraj države in zunaj njenih meja. „Žal pa vedno bolj spoznavamo, da se tudi večji sistemi zapirajo in kljub ugodnejšim ponudbam od zunaj dajejo prednost svojim v sozdu, občini, regiji,“ je v pogovoru omenil direktor Borut Mokrovič. Povedal je, da se do zdaj vloženi napor kljub nekaterim slabim izkušnjam obrestujejo. Prek povezovanja Region že nastopa na zunanjem trgu in si tako zagotavlja več dela in več socialne varnosti za zaposlene. Ta čas načrtujejo tudi nabavo računalnika.

J. TEPPEY

POGUM, SLOGA IN ZAUPANJE – Pogodbo šestih KS za novo telefonsko centralo v Zg. Pohanci in razpeljavo omrežja za 400 naročnikov na tem območju sta zadnja podpisala domačina iz Sromelj. Bodoči uporabniki telefonov so sklenili celo kreditirati PTT tako, da bo vsak od njih dal po 10 tisoč dinarjev brezobrestnega posojila za šest let. (Foto: J. Teppey)

Delovni podvig papirničarjev

V krški tovarni so v devetih mesecih dosegli rekordno proizvodnjo

KRŠKO – V letošnjih devetih mesecih so v krški Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj dosegli precej boljše proizvodne in poslovne rezultate, kot so jih bili vajeni doslej. Proizvodnja celuloze in izdelkov papirne konfekcije je bila bistveno večja kot lani.

Proizvodni tozdi so smotno gospodarili pri porabi surovin in kemikalij, sami so proizvedli več električne energije, naposled pa kaže, da bodo tudi čistilne naprave začele vračati vloženi denar. Poleg tega, da so izpolnili vse obveznosti do sisov materialne proizvodnje in za nerazvite, so ustvarili še 109 milijonov dinarjev poslovnega sklada. Ta denar bodo porabili za naložbe in rekonstrukcije, zaenkrat pa ga večje kot obratna sredstva, kajti analiza je pokazala, da imajo preveč zalog surovin, predvsem lesa. To pa je eden bistvenih odklonov v programu gospodarske stabilizacije.

Vsi tozdi so poslovali pozitivno, še najbolj pa so se izkazali v

Papirkonfekciji, saj so lanske rezultate presegli količinsko kar za 50,8, letošnje pa za 31,5 odstotka. Rekordnejši – papirničarski konfekarji so naredili 4.685 ton vseh vrst izdelkov.

V tozdu Celuloza so izdelali za

približno 10.000 ton celuloze več kot lani, s celotno proizvodnjo 101.234 ton celuloze pa so presegli rekord iz leta 1979, ko so v devetih mesecih naredili 100.330 ton vseh vrst celuloze. Papirničarji so naredili 101.517 ton časopisnega, srednje finih in embalažnih papirjev, kar je za 2.786 ton ali blizu 3 odst. več, kot so načrtovali za letošnjih devet mesecev. V Tesu Brestanica so naredili za 20.754 ton izdelkov, od tega je bilo največ (12.520 ton) valovite lepenke, 8.234 ton pa embalaže.

Tako ugodnih rezultatov seveda ne bi bilo, če se ne bi izkazali tudi delavci drugih tozdov.

P. PERC

KOT POGAJANJA MED VELESILAMA

KRŠKO – Medobčinska gospodarska zbornica in med-občinski svet Zveze sindikatov Posavje sta prejšnji petek pripravila posvet o osnutku sprememb in dopolnitev pravilnika o pravnih in strokovnih izpitih delavcev v gospodarstvu. Večini oždom, katerih predstavniki kadrovske službe so bili vabljeni, a se „aktivne razprave k predlaganim spremembam in dopolnitvam pravilnika“ (kot je bilo zapisano v vabilu) niso udeležili, lahko sporočimo, da niso skoraj ničesar zamudili. Morda pač to, da bi na svoje oči in ušesa videli in slišali, kako sta se dva tabora ognjevitno prepričevala in se pri tem sklicevala na razne predpise, predvsem na zakon o usmerjenem izobraževanju, po treh urah besedovanja pa so se razšli brez „presunljivih“ sklepov.

A. ŽELEZNIK

UDARNIŠKO ZA DOM – Nad 40 članov TVD Partizan in krajanov Boštana v nedeljo pa 60, od tega 30 šolarjev, je za konec tedna postavljalo ostreže na povečanem domu v kraju. Do sobote, ko bo v tem domu slavnostno zasedanje delegatov občinske skupščine ob občinskem prazniku, mora biti vse nared. Na sliki: ena od živih verig za podajanje kvadrov. (Foto: A. Železnik)

Telefon v nerazvite skupnosti

ZGORNJA POHANCA – V tej vasi, kjer bo čez dobro leto stala nova krajevna telefonska centrala, so predstavniki KS Zdole in Dolenja vas iz krške občine, KS Arčiče, Sromlje in Pečice iz brežiške in KS Osredek iz šmarske občine 3. novembra podpisali samoupravni sporazum za njeno izgradnjo in napeljavo omrežja.

V srednjeročnem programu je bila v tem delu predvidena le stoštevilčna centrala, ker pa je interesov veliko več, so prebivalci teh krajev sklenili sami prispevati precejšen delež v delu in denarju. Vrednost zamišljenega projekta je 45 milijonov dinarjev in od tega bi 400 uporabnikov prispevalo 35 milijonov. Sami bodo kopali jarko in pomagali pri drugih delih, stroške pa si solidarnostno razdelili. Nova centrala bo imela 400 števk, ki so že vse oddane. Povečati je zdaj ne morejo. Direktor tozda PTT iz Krškega, Herman Pregl, je ob podpisu sporazuma dejal, da PTT sklepa veliko takih dogovorov, da pa je ta izjemna zaradi tega, ker jo podpisuje kar šest nerazvitih KS iz treh občin.

Investicijo bo prevzela krajevna skupnost Sromlje. Vsaka KS ima svoj gradbeni odbor in svoja predstavnika v koordinacijskem odboru, ki mu predseduje Zdravko Petan. Ob podpisu sporazuma so se Petanu zahvalili za dosedanj trud in izrazili upanje, da bo z enako delovno zagnanostjo vztrajal, dokler investicija ne bo končana.

J. TEPPEY

Otroci so bogastvo in skrb

Še ta mesec v vseh krajevni skupnosti akcije v korist otrok – Še brez mlečne restavracije

KRŠKO – Koordinacijski odbor za aktivnosti ob tednu otroka pri krški občinski Zvezi prijateljev mladine si ni le nanizal obsežne in zgolj kampanjske naloge, marveč skrbi, da sprejete dolžnosti do mlade generacije vztrajno in dosledno uresničujejo v slehernem okolju.

Aktivisti Socialistične zveze, občinske Zveze prijateljev mladine in skupnosti otroškega varstva so obiskali že več kot polovico krajevnih skupnosti. Skupaj s krajevnimi dejavniki se dogovarjajo o prilagoditvi programa njihovemu okolju. Skrb za otroke se spreminja v nenehno, povezano in odgovorno delo skozi vse leto.

Za zdrav razvoj otrok je nujna ustrezna prehrana. Ob problemih prehranjevanja otrok v vrtcih in šolah zlasti opozarjajo, da so srednješolci preveč prepričani sami sebi. Za prvo silo bi že zadoščal vsaj kiosk za hitro

pripravljanje toplih prigrizkov in napitkov v bližini Solskega centra, če že za uvedbo mlečne restavracije ali podobnega lokala zaenkrat ni stvarnih možnosti. Pripravili bodo tudi tečaj za žene, kjer jih bodo podučili, kako pripraviti enostavne, a vsebinsko bogate obroke.

Tudi v krajevnih skupnostih in vaških skupnostih, kjer ni vrtcev, bodo zagotovili organizirano vzgojo otrok in se razvijali oblike dela, kot so Cicibanove ure. V zaokroženih naseljih ustajata še vedno skrb krajanov ureditev otroških igrišč. Prosti čas odraslih otrok povzroča vedno več sivih las, saj je med mladimi vse več popivanja, potepanja in celo narkomanije; zatoj bodo skušali pridobiti čim več odraslih, ki jim ne bo žal svojega prostega časa posvečati interesnemu združevanju in povezovanju mladim.

P. P.

Mučno usklajevanje prevozov

Nujen enoten sporazum o delavskih prevozih – Prevozniki v škarjah cen

SEVNICA – Na dolgi in občasno dokaj mučni seji koordinacijskega odbora za delavske prevoze pri občinskem sindikalnem svetu niso prišli do enotnega stališča o podražitvah prevozov, odprto ostaja tudi vprašanje posebnega samoupravnega sporazuma.

Celjski izletnik ima v Sevnici 17 avtobusov. Od tega jih 12 prevažata delavce. Vsak dan prepeljejo 1.050 delavcev in 646 šolarjev. Tudi prevozniki so se znašli pod udarom podražitev. Izletnik je zato predlagal 79-odstotno podražitev delavskih prevozov in enotno ureditev tega vprašanja v vsej občini s posebnim samoupravnim sporazumom. Žal ti

avtobusi kljub razvejenim programem ne prevozijo določenega števila kilometrov na dan.

Na seji koordinacijskega odbora za prevoze, ki je bila 2. novembra, so si prizadevali najti za vse primerno rešitev. Na trenutke je prihajalo do pravcatega „gilhanja“. Na kraju so se domenili, da ta vprašanja prepustijo izvršnemu svetu, ki naj povabi za isto mizo vse, od direktorjev in prevoznikov do predstavnikov družbenopolitičnih organizacij.

Podčrtati velja večkrat na tej seji izrečeno misel, da je denar za prevoze dobro naložen. Ti delavci namreč ostajajo na svojih domovih, kjer rešujejo tudi svoj stanovanjski problem, mnogi delajo tudi še na zemlji.

Prihajajo pobude še za nove proge. Tako želijo avtobus krajinj Lukovca. Sami sicer navajajo, da bi prevoz potrebovalo kar 56 ljudi. Koordinacijski odbor pri tem ne želi odstopati od ustaljenega načina pri odpiranju takih prog. Tako potrebujejo vsaj še poimenski seznam vseh teh ljudi z navedbo podjetja, kjer so

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 29. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Miheleka Zakšek iz Reštanja – Gregorja, Vida Novoselič iz Ribnice – Tanjo, Božica Kahlina iz Goljaka – Dragutina, Mira Brogar iz Kraja Gornjega – Gordano, Jožica Radej iz Krškega – Janjo, Jadranka Mežnarič iz Kraja Donjega – Sanjo, Milka Petkovič iz Brežic – Kristino, Matilda Cvirn iz Krškega – Izidorja in Matica, Liljana Strunjak iz Cemelovca – Ivico, Remiza Muharina iz Krškega – Sanela, Pavica Srdar iz Dubrave – Ivaniko, Dragica Horvat iz Otoka – Tomija, Pavica Ratkovič iz Brezja – Tihomirja, Marinela Kovarič iz Trstenika – Marinka, Pavica Librič iz Vrhovščaka – Danijela, Stanka Semenič iz Cerine – Andreja, Gabrijele Leskošek iz Mrzle planine – Alenko, Irena Vojgrinc iz Kapel – Darjo in Boža Balja iz Loč – Gregorja. Čestitamo!

Krške novice

ZAKAJ POTEMTAKEM „TELOVADBA“? – Ko so delegati zborna združenega dela in zborna krajevnih skupnosti na zadnji seji povedali številne, zvečine tehtne pripombe o predlogu odloka o ukrepih za zmanjšanje porabe energije za ogrevanje in razsvetljavo v občini, so bili brž opozorjeni, da po poslovniku občinske skupščine na predlog odloka ne morejo več dati pripomb, ampak le amandmaje. Ponovila se je stara bolezen, da delegati v svojih delegacijah prevečkrat prezejo pomembno sestavino odlokov, ko so ti v obliki osnutkov. Po drugi strani pa se je pokazal preveč formalističen pristop predlagatelja odloka. Zaradi zahteve Kovinarske, da se dopusti ogrevanje poslovnih zgradb tudi pred 6. uro, se je vendarle takoj na izredni seji sestel izvršni svet, ki je sicer skušal prislusniti večinskemu mnenju, toda bistvenega odstopanja od zvezne uredbe le ni bilo moč sprejeti. „Po kmečki logiki tako ne bomo rešili stabilizacije in to bi lahko rešili že v Beogradu ali Ljubljani,“ je komentiral delegat, sit „telovadbe“ (beri: dvigovanja rok ob glasovanju).

NE BO JIH ZEBLO – Delavski dom Edvarda Kardelja se že lep čas otepa z izgubo, zato tudi ne zmore plačila drugega ogrevanja, ki znese v kurilni sezoni kar okrog polmilionov milijonov dinarjev. Še dobro, da je dom priključen na isti vod kot Temeljna posavska banka, sicer bi v skupni kurilnici v Hotelu Sremič večnemu dolžniku verjetno že zdavnaj zaprl ventil.

Sevnški paberki

MNGO KRVODAJALCEV – Ob občinskem prazniku so v torek v Sevnici počastili 30-letnico krvodajalstva. Priznanja so prejeli vsi tisti, ki so najmanj 17-krat darovali kri.

KRADEJO GASILCEM – Poročali smo že o brezvestnem bencinskem tatu, ki je bil že dvakrat izpraznil tank boštanskem gasilskemu kombiju. Nazadnje se je tat lotil celo rezervuarja njihove gasilske brigadne. Izpraznil ga je do zadnje kaplje. Gasilci so to odkrili, ko so brigadno hoteli pognati na vaji v Kopitarni. Tam bi jim v sili lahko priskočili na pomoč z gorivom tovarniški gasilci. Huje pa bi bilo, če bi gasilci morali na kakšno oddaljeno požarišče sredi noči. V času gradnje doma so gasilci bili prisiljeni hraniti orodje zunaj doma. Gasilci so se nesebično žrtvovali pri udarniškem delu, ravno tako so jim pomagali krajinj. Našel pa se je le nekdo, ki je takole izkoriščal njihovo stisko.

SEVNICA – Čeprav je bil za zadnje skupno zasedanje občinske skupščine pripravljen le osnutek odloka o zaklonskih, so delegati ta papir vrnili predlagatelju. Izrazili so tudi bojazn, da bi zasebni lastniki morali prispevati več kot npr. stanovalci v družbenih stanovanjih. Doslej se je za te namene natekalo izredno malo denarja. Za naprej želijo delegati videti načrt, koliko bo sploh mogoče narediti, če bi denar izterjali.

Knjigarna v gosteh

NOVO MESTO – Odkar je knjiga izgubila nekatero družbene ugodnosti in so jo na trgu izenačili s sladkorjem, obleko, čevlji in vrtnim strojem, je draga kot žafran, in če mora kdo izbirati med temi predmeti, so za knjigo nazadnje odločil. Zato je prodaja v knjigarnah zelo upadla, kdor pa brez knjige le ne more, se raje zateče v knjižnico.

Janez Brulc: „S knjigarno bomo šli še večkrat v goste.“

S tem so se morali sprizniti tako založniki kot knjigarji, še posebej pa obžalujejo, da se je v takih tržnih mlinih znašla predvsem izvorna slovenska knjiga, ki sicer uživa vsvo (deklarativno) družbeno podporo.

V mesecu knjige – letošnji se traja – poskušajo pozornost do knjige vzbuditi na razne načine. V knjigarnah tudi s popusti, ker naj bi cenejša knjiga prej prišla v bralčeve roke. Tako kot v teh dneh marsikje, tudi knjigarna Mladinska knjige na novomeškem Glavnem trgu vabi kupce na cenejši nakup. Odziv je nekoliko boljši kot običajno, iztržek pa ni bistveno večji. „Popusti so sicer taki, da dobi kupec knjigo za desetino ali celo sedmi-

no ceneje, ker pa so knjige drage, se tisti, ki ni reden obiskovalec naše knjigarne, le težko odloči za nakup. Kakšen poseben magnet sedanjih popustov res ni, pa čeprav je to največ, kar lahko ponudimo,“ pravi Janez Brulc, vodja novomeške knjigarne.

Novomeška Mladinska knjiga pa precejšnje uspehe dosega s tako imenovanimi malimi knjižničnimi sejmi oziroma prodajnimi razstavami v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. „Pred kratkim smo tako priredili uspešno zaključili v tovarni zdravil Krka, ki je sicer prirediteljica in gostiteljica vsakoletnega dolenskega knjižnega sejma. V Novotoku smo prodajo uspešno izpeljali prek poverjenika v tej delovni organizaciji. Vse kaže, da bomo podobno kot v Krki prodajali knjige tudi v Labodu, za kar se zelo zanimajo,“ navaja Janez Brulc.

Čez dober teden bodo mali knjižni sejem pripravili v Šentjernej. „To bo prodajna knjižna razstava z okoli 400 naslovi knjig na dvajsetih panojih, celoten izbor pa bo iz zaloge naše knjigarne,“ pojasnjuje Brulc. Knjige bodo za odrasle in mlade bralce. Prireditelj, na otvoritvi katere bo sodeloval knjižni ilustrator Božo Kos, bo v kulturni dvorani osnovne šole Martina Kotarja. Spomladi bo podobna prireditev tudi v Dolenjskih Toplicah, vendar ne več v osnovni šoli, pač pa v zdraviliških prostorih. Bržčas pa bodo novomeško knjigarno povabili še kam. Kot ugotavlja njen vodja, je to spodbudna oblika za širjenje knjige, koristna pa predvsem zaradi iztržka. Zato se gostovanja knjigarne izplačajo. I. ZORAN

Enajstič „Revolucija in glasba“

Novim skladbam desetih slovenskih skladateljev bodo prisluhnili na koncertih v dvanajstih krajih – Jutri v Novem mestu, dva tedna zatem v Krškem

NOVO MESTO, KRŠKO – Od jutri do petka, 25. novembra, bodo v Sloveniji potekale prireditve tradicionalnega festivala „Revolucija in glasba“, ki ga republiška Zveza kulturnih organizacij letos pripravlja že enajstič. Letošnji festival obsega dvanajst celovečernih koncertnih nastopov v prav toliko slovenskih mestih.

Dve prireditvi bosta tudi na Dolenjskem oziroma v Posavju. V Novem mestu bo tak nastop že jutri, in sicer pod naslovom „Večer zborovske glasbe“, v Krškem pa bo v četrtek, 24. novembra, koncertna prireditev „Moja pesem ni le moja pesem“. Drugi koncerti v okviru omenjenega festivala bodo v Slovenji Gradcu, na Jesenicah, v

Ajdovščini, Ljutomeru, Mariboru, Titovem Velenju, Zagorju, Novi Gorici in (dva) v Ljubljani. Kot pretekla leta bodo tudi na letošnjem festivalu prvič izvedena nova dela slovenskih skladateljev. Tako bodo obiskovalci na koncertih slišali skladbe, ki so jih napisali: Marjan Gabrijelčič, Dane Škerl, Milan Stibilj, Pavle Mihelčič,

Ivo Petrič, Samo Vremšak, Vilko Ukmar, Radovan Gobec, Alojz Ajdič in Darijan Božič. Izvajalci teh in drugih del, vsebinsko navezanih na usmeritev festivala, bodo najvidnejši solisti ter ljubiteljske in poklicne glasbene skupine.

TOVARIŠ VOLK KMALU PRED SODIŠČEM

ČRNOMELJ – Gledališka skupina črnomajske osnovne šole pripravila komedijo „Obtoženi tovariš Volk“. Dogajanje je postavljeno na sodišče, sodijo pa znamenitemu volku iz Rdeče kapice. Zakrknjenega morilca dveh žensk bodo črnomajski gledališčniki prvič privlekli na zatožno klop na domačem odru. Če bo prvostopenjska sodba razveljavljena, bodo nadaljnje obravnave potekale v drugih krajih. Vsa sojenja bodo odprtega tipa. A. S.

Nova dislocirana oddelka

Avtoličarji in čevljarji se bodo šolali v Novem mestu

NOVO MESTO – Februarja bodo v Novem mestu vpisovali tudi kandidate za šolanje na dislociranih oddelkih, ki ju bosta v novem šolskem letu tu odprla srednja tekstilna in obutvena šola iz Kranja in center srednjih šol iz Ljubljane. Na obeh bo šolanje trajalo dve leti, kar pomeni, da se bodo učenci izobraževali po programu tretje stopnje.

Oddelki kranjske šole bodo organizirali v okviru gimnazije oziroma srednje šole pedagoške in tehniškonaravoslovne usmeritve, na njem pa bodo izobraževali bodoče izdelovalce obutve (šivalce gornjih delov, navlačevalce in izdelovalce spodnjih delov) za potrebe novomeške tovarne obutve. Ta bo vsem učencem zagotovila štipendije in zaposlitev. Na oddelku ljubljanskega centra oziroma šole, ki ga bodo odprli pri

srednji šoli tehniških usmeritev (v Šmihelu), pa bodo šolali avtoličarje za IMV. Vsi, ki bodo uspešno končali izobraževanje, bodo delali v avtomobilski lakirnici te tovarne.

Danny Lyon Pri slonu

Od jutri nova razstava v novomeškem fotografskem razstavišču – Obrazi iz ameriških zaporov

NOVO MESTO – Prepričani smo, da le malokatera fotografska razstava, ki si jo je moč ogledati v fotografskem razstavišču Pri slonu v gosteh, lahko toliko in neposredno pove o življenju kot fotografije ameriškega avtorja Dannyja Lyona. Razstavo njegovih del, ki sicer sestavljajo umetniško zbirko Mladena Tudorja iz Zagreba, in ta je razstavo tudi posredoval,

bodo odprli jutri ob 18.30, na ogled pa bo do 2. decembra.

Tokrat razstavljene fotografije so pretresljiva pričevanja iz ameriških zaporov. V njih je vsakdanjik spleten iz strogih pogledov in pregledov, dvignjenih rok, srepih oči nadzornikov, razbrzdanih spominov na svet zunaj rešetk, in tak se odrisuje tudi s sivih površin Lyonovih fotografij. To je drzna in trda izpoved, ki je nastala s težavo in samo zaradi izjemne ustvarjalne avtorjeve vztrajnosti.

Morda ob dejstvu, da je Danny Lyon član znane foto skupine Magnum, nekoliko moti kvaliteta razstavljenih fotografij. Vendar pa je

Danny Lyon: OBRAZ IZZA REŠETK

treba vedeti, da so te fotografije pripravljene za množično uporabo, tudi za objavo v sredstvih javnega obveščanja. A čeprav je tako, so fotografije svojo osnovno sporočilno vrednost kljub temu ohranile, to pa je pri vsem tem bistvenega pomena.

Danny Lyon je uveljavljen avtor. Z vrsto knjižnih izdaj svojih fotografskih stvaritev si je pridobil sloves izzivalnega, tako rekoč protestnega reporterja z obrobja ali iz dna vsakdanjega življenja. JOVO GROBOVŠEK

Iz rok uhaja celo ohranitev doseženega

Nezavedena valorizacija ogrozila celo uresničitev minimalnih kulturnih programov

NOVO MESTO – Ob letošnji valorizaciji denarnih fondov za programe sisov v novomeški občini je kulturna skupnost ostala praznih rok. Nemočna in s pridušenim srcem je lahko le opazovala, kako so drugi sivi zapovrstjo priznavali svojim izvajalcem valorizacijo za materialne stroške in osebne dohodke. Sama ni mogla storiti prav ničesar, saj ni imela odkod vzeti denar in ga nakazati kulturnim delovnim organizacijam za poravnava stroškov, ki so medtem nezadržno porasli.

Namesto tega se je morala sprizniti s pričakovanim, a neizogibnim pojavom, da so začeli njeni izvajalci zajedati sredstva, namenjena za urejanje delovnih programov oziroma za redno dejavnost. Ker to seveda ni pot za preživetje, prišča kulturna skupnost na vse samoupravne in politične gumbе, da bi vendarle dobila privoljenje za lastno valorizacijo in tako preprečila, da ne bi šli po vodi še tisti minimalni programi, ki so zagotavljali ohranitev doseženega. Kaže, da se bo zelena luč za valorizacijo prižgala ta mesec, ničesar pa še ni moč zapisati o tem, po kakšni stopnji bodo valorizacijo lahko izvedli.

Ce bo denarja, ki bi ga s tem pridobili, malo, bo to le manjši obliž za rano, ki se spet na široko in je boleče odprta. Kajti dejstvo je, da je kultura v novomeški občini že dolgo bolnik, in ko je že kazalo, da se bo njegova stara rana zarasla in da si bo

stabilizacijskih razmerah postavljeno kot minimum. Kar poglejmo podatke!

Ce naj bi knjižnica letos pri nabavi novih knjig izpolnila slovenski normativ, bi morala imeti za nakup vsaj 6 milijonov dinarjev. Ker tega denarja nima in lahko kvečjemu računa, da bo po valorizaciji razpolagala z vsega 1,8 milijona dinarjev v ta namen, bo pri normativu zdrknila krepko navzdol. Dosegla bo komaj četrti normativ, kar pomeni v primerjavi s preteklimi leti velik padec. Če pa bi valorizacije ne bilo, bi se morala zadovoljiti samo s pičlim milijonom za nove knjige, kar bi bila, milo rečeno, že mala katastrofa. Upoštevati je namreč treba, da so se knjige v zadnjem času tako podražile, da bi jih bilo za milijon dinarjev komaj za malo večji zaboj, kar pa pri fondu, ki ga premore novomeška študijska knjižnica, predstavlja komaj kaj več kot kapljo v morje.

Kljub težavam, ki so se razbohotile kot še nikoli, pa so letos ponovno začele delovati ljudske knjižnice v Žužemberku, Straži in Šentjernej, medtem ko je podobna knjižnica v Skočjanu pred otvoritvijo. To je seveda tembolj razveseljivo v času, ko postaja knjiga, v prosti prodaji draga kot žafran, čedalje manj dostopna celo premožnejšemu žepu in ko tudi potujoča knjižnica ne more zadovoljiti vseh potreb bralcev. Oživljanje knjižnic zahteva vzporedno kadrovsko krepitev, saj študijska knjižnica Mirana Jarca, čeprav matična ustanova za knjižničarstvo v novomeški občini, ne premore bibliotekarja za matično dejavnost. To strokovno moč naj bi v tej knjižnici zaposlili prihodnje leto,

tako je tudi stališče skupščine občinske kulturne skupnosti. Slednja je s tem sprejela tudi obveznost, da bo knjižnici primaknila nekaj več denarja za plačilo novega človeka.

Se bolj kot knjižničarstvo je letos spričo omenjenih razlogov prizadeto varstvo naravne in kulturne dediščine, prav tako prioritarno področje, to pa tembolj, ker so ga težave zatekle v času, ko se je komaj začelo postavljati na noge. Posledice seveda najbolj čuti mladi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu, ki se na eni strani še vedno bojuje za svoje statusno poslanstvo na Dolenjskem, na drugi strani pa dobiva tako malo denarja, da je pri najrazličnejših posegih lahko le bolj simbolično navzoč. Za področje, ki bi ga glede na finančne potrebe lahko primerjali s sodom brez dna, je novomeška kulturna skupnost letos namenila vsega 2 milijona dinarjev in še ta vsota je bila v glavnem porabljena za prenovitvena, restavratorska in konservatorska dela v pleterski kartuziji. I. ZORAN

Razstava in koncert

Dom JLA med novomeškim praznovanjem ni stal ob strani

NOVO MESTO – Tukajšnji Dom JLA je pristavil pomemben delež k proslavljanju letošnjega praznika novomeške občine, ki je potekalo ves prejšnji mesec. Že v začetku oktobra so v njegovi avli odprli razstavo grafik iz zbirke „Jama“, ki sta jih Edo Murtič in Zlatko Prica ustvarila na besedilo istoimenske pesnitve Ivana Gorana Kovačiča. To zbirko grafik je posodila študijska knjižnica Mirana Jarca, pri postavitvi razstave pa so pomagali delavci Dolenjskega muzeja.

Nekaj dni pred občinskim praznikom (26. oktobra) je v Domu JLA nastopil orkester ljubljanske gamzije s solistoma Dragico Čarman in Francem Javornikom. Gostje so v veliki dvorani doma nastopili dvakrat: popoldne za vojsake, zvečer za novomeško občinstvo. Izvajali so program resne glasbe in revolucionarnih pesmi. Dom JLA se je vključeval tudi v druge prireditve, o katerih pa smo že poročali.

Otroške pesmi Severina Šalija

Zbirka „Teče to in teče ono“ izšla pri Mladinski knjigi

NOVO MESTO – Pesniški zbirki „Pesek in zelenec“, ki je pred letom izšla v Trebnjem kot posebna številka „Samorastniške besede“ in je avtor Severin Šali namenil odraslim bralcem, se je zdaj pridružil še tega pesnika prva zbirka za zila še tega pesnika prva zbirka za zila še tega pesnika prva zbirka za zila. V najmlajše „Teče to in teče ono“. V njej je Šali povezal osem pesmi (Teče to in teče ono, Tilčkov vlaček, Dež, Moja ladjica, Pomlad, Pametne miške, Mali astronaut, Domiselni šolar) in jih posvetil svojima vnučkoma, Kaji in Tilnu. In nobenega dvoma ni, da sta Šaliju odprla pot v otroški svet prav ta dva, še več, pesniku (dedu) sta pomagala, da je poskušal ta svet gledati z njunimi očmi in ga opisati tako, da sta ga vnučka kar najbolje prepoznala iz verzov. Zato odlikujejo te pesmi preprostost, iskrenost in neposrednost, torej vdine, ki dvigujejo Šalijevo pero visoko nad povprečnost. Zbirko je ilustrirala Marjeta Cvetko, izšla pa je v 16.000 izvodihi pri Mladinski knjigi (Knjižnica čebelica).

PESNIK SEVERIN ŠALI, avtor zbirke otroških pesmi „Teče to in teče ono“, v pogovoru z ravnateljcem osnovne šole v Dolenjskih Toplicah, Pavlom Kastelcem, na malem knjižnem sejmju, ki ga je spomladi na tej šoli priredila Mladinska knjiga iz Novega mesta.

kultura in izobraževanje

Brez naglice do skupnega

Franc Šetinc: Slovenija pripravljena izdelati svoj model skupnih jeder

LJUBLJANA – Na slovensko pobudo se je prejšnji teden sestalo predsedstvo zvezne konference SZDL in razpravljalo o skupnih programskih jedrih. Slovenska stališča je obrazložil Franc Šetinc, predsednik republiške konference SZDL. Iz njegove razprave povzemamo nekatere poudarjene dele.

• Za nas v Sloveniji, je dejal, ni bila vprašljiva enotnost vzgoje in izobraževanja, ne duh 12. kongresa ZKJ, pač pa način, kako so te reči poskušali uresničiti v jedrih. Namesto da bi se poglobili v definicijo skupnih ciljev ali jeder, so zapravljali čas za razvrstitev ur, pisateljev, za pariteto, odstotke itd. Tako je šla dobra ideja po slabi poti.

• Izhajati moramo iz dejstva, da obstaja več nacionalnih kultur, teh pa ne moremo likvidirati, ampak moramo skupno graditi mostove za njihovo medsebojno zbliznanje in prežemanje. Iz njih moramo jemati tisto, kar nas je v preteklosti povezovalo in združevalo, a odvrci vse, kar nas je razdvajalo in spravljalo v konflikte.

• Kar zadeva obravnavanje jezika in književnosti, je do napak prišlo zaradi nedosledne uporabe zgodovinskega in estetskega kriterija. Tako bi se morali slovenski učenci učiti o reformi srbohrvaškega jezika, seveda ob Karadžiću in Gaju, srbski, hrvaški in drugi otroci pa ne o nastanku in razvoju slovenskega jezika, kot da slednjega sploh ni.

• V Sloveniji bomo še naprej vztrajali pri izboljševanju vsebine in systemskega oblikovanja skupnih ciljev v zvezi s spornimi predmeti. Če pa bi drugod vztrajali pri jedrih, kakršna so zdaj, bi Slovenija pripravila svoj model in pri tem zahtevala dosledno in popolno uresničenje stališč 12. kongresa ZKJ. To še posebej velja za jezike. Ne bomo dovolili, da bi nas kdo zaradi tega razglašal za nacionaliste.

Mali kulturni barometer

razprodana. Izjemno zanimanje za koncert slovitiga dirigenta dokazuje med drugim dejstvo, da so že pred tedni dobili prek 3000 rezervacij po pošti, še preden so najavili možnost, da je vstopnice moč rezervirati.

VEČER Z LJUDSKIMI PEVCI IN GODCI

LJUBLJANA – Jutri ob 20. uri bodo v okrogli dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani ponovili javno radijsko oddajo „Srečanje s slovenskimi ljudskimi pevci in godci“, ki je bila na sporedu lani. Na srečanju bodo nastopili: tamburaši iz Starega trga v Beli krajini, skupina pevk iz Zeljn pri Kočevju, pevci iz Luč v Savinjski dolini, pevci s Tolstega vrha pod Gorjanci, trije muzikantje iz Rogaske Slatine in godci na citrah iz Robanovega kota. Večer bo povezoval Marjan Kralj.

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Jože Primc

JANI, IMAŠ MORDA ASPIRIN? NAJU S PRIJATELJEM GROZNO BOLI GLAVA.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Malodušje v kolektivih

Bela krajina povezana s svetom — Vloga sindikalnih podružnic — Odkrito in pošteno

PRVI NOVEMBER je bil dan zmage. Ob devetih zjutraj je finišer položil zadnji kvadratni meter asfalta na gorjansko cesto. To je bil dan, ko so z nečloveškimi napori zadnje desetine delavcev premagale Gorjance, ki so se dolgo krčevito upirali. Nova cesta od Novega mesta do Metlike je asfaltirana. Povezala je deželico onstran Gornjancev s svetom in marsikdo bo zdaj vselega srca poromal v Belo krajino.

SAMOSTOJNEJŠA in vnaprej programirana politika sindikalnih podružnic, ki naj pozivi zlasti politično delo v kolektivu, je potrebna tudi zato, ker je v kolektivih čutili malodušje, kritičarske razprave za vogali pa postajajo že skoroda navada. Naloga je tako obsežna, da je ne bo moč izvršiti čez noč. Sedanje stanje bodo lahko odpravila le prožna in dobro izbrana vodstva podružnic.

NEDAVNO ODPRTA špecerijska samopostrežnica v Sevnici je vsak dan bolj obiskana. Potrošniki, ki so v njej prvič, je kar ne morejo prehvaliti. S svojo založenostjo in bogato izbiro zadovoljuje lokal vse okuse ljudi. To je dovolj dober znak, da bo treba v tej smeri še jačati trgovsko mrežo, predvsem pa uvajati samopostrežbo tudi v drugih večjih krajih občine.

KADAR GOVORIMO o in vesticijah, povejmo pošteno in odkrito: „To je dobro in to je slabo,“ ter natakajmo javnosti „čistega vina“, saj je k sredstvom za naložbe vsak član družbe prispeval svoj delež. Ker so projekti pomankljivi in ker v njih vse preradi prikažemo rožnato to, kar ni, so investicije nemalokrat bolj podobne razmetavanju sredstev kot pa naložbam za povečanje gospodarstva.

DAVKI in ostale obveznosti iz kmetijstva tvorijo znaten del občinskih proračunskih sredstev, s pomočjo katerih finansira občina šolstvo in podobne panoge. Z zaostajanjem dotoka teh sredstev lahko pride do občutnih težav.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 7. novembra 1963)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Slovinci smo narodne mevže

Sole našo deco potujčujejo, mi pa za kos kruha narodno zavest — Ganljiv praznik — Operacija z Roentgenovimi žarki — Hotel Paučič na prodaj

(Na m) Slovencem pa vsiljujejo vsepovsod nemške uradnike, in razžalljivo prezirajo slovenske če tudi še tako zmožne; na Koroskem Nemci ne puste rabe slovenskega jezika niti pri sodiščih; nimajo svojih šol zadosti, a one, ki našo deco potujčujejo, poganjajo iz tal ko gobe po dežji itd. brez konca in kraja. Vrh tega nismo gospodarsko dovolj močni niti narodno zavedni, marveč čisto „narodne mevže“, ki za kos kruha dajo narodno zavest.

(Otožen), ganljiv in tih praznik je dan vernih duš. Posvetnim ljudem mine v enem dnevu, a vernim kristjanom ga ljubezen podaljša za osem dni, da, za cel mesec. Žalost nas obhaja, ko se spominjamo svojih dragih, ki so nas zapustili.

Ganljiva je usmiljena ljubezen do umrlih prijateljev, ki ne ve, kaj naj stori njim v pomoč. In ta ljubezen ne pozabi tudi zapuščenih, pozabljenih ubogih us.

(Čudna operacija.) Profesor dr. Budinger na Dunaju bo operiral te dni v tamošnji bolnici nekega 50-letnega trgovca iz ogrskega Hradiša. Trgovec je bil že pred dvajsetimi leti obstreljen. Kroglja mu je ostala v životu in ves ta čas ni čutil nikakih bolečin. Zadržne dni ga je pa začelo po celem telesu boleti, posebno pa na onem mestu, kjer je tičala kroglja. Podal se je takoj na Dunaj, kjer ga bodo operirali s pomočjo Roentgenovih žarkov.

(Zaradi) boleznih proda se v Rudolfovem iz proste roke pod imenom „hotel Paučič“ znano posestvo, nahajajoče se v sredini vseh tukajšnjih c. kr. uradov, obstoječe iz 10 sob za prenočišče, kuhinje, shrambe, ene kleti pri rokah, treh kleti za vino in prsina, ene mesnice in treh sob za gostilno, šest oralov vinogradov z vso pripravo, enajst oralov gozda, 600 veder vina...

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 1. novembra 1903)

PO SVETU OKOLI

UMETNIŠKI POZIV — Merveyn Cross je dal v nekaj revij oglasi, da išče mlada dekleta, ki želijo poskusiti srečo kot fotografski modeli. V oglaš je še zapisal, da imajo tiste najboljše priložnosti, da dobe pomembno vlogo v filmu. Odziv na oglase je bil ogromen in „umetniški studio“ fotografa Crossa je bil vsak dan poln mladenk, ki so gole pozirale. Šele čez čas se je razvedelo, da je Cross navaden kaznjenek, ki je imel občasno dovoljenje za bivanje na prostosti. Ta čas je lepo porabil, fotografije mladenk pa je drago prodajal „kolegom“ v zaporu.

NE MARAJO — Ženskam niso všeč moški, ki nosijo uhane, lasulje in uporabljajo lepotilna sredstva. Tako je mogoče sklepati iz odgovorov na eno od mnogih anket, ki jih opravljajo v razvitem zahodnem svetu. Ženske tudi ne marajo pogleda na moškega s torbico, se pravi, da je modni dodatek, ki se je v zadnjih letih močno uveljavil v moškem svetu, pri nežnem spolu slabo zapisan. Kakšen naj bo torej moški, da bo ugajal vse bolj zahtevnim ženskam? Ljubezniv, prijazen, pameten in imeti mora smisel za humor. Šele po vsem tem pride zunanji videz.

TUDI NE MARAJO — Dojenčki imajo tudi svoj okus in všeč so jim pač stvari, ki so jim všeč, ne pa tiste, za katere njihovi starši in odrasli menijo, da so jim pri srcu. Otroška psihologinja Reeta Biddler trdi, da dojenčki sploh ne marajo igralk, ki piskajo, in da bi jih pometali nazaj v glavo staršem, če bi seveda kaj takega lahko naredili. Psihologinja je do odkritja prišla na znanstven način: dojenčki ji niso piskajočih muc in medvedkov ter piščikov metali v glavo.

SVETNICA? — Verjamete ali ne, podana je uradna zahteva, naj bi Grace Kelly postala svetnica. Novica je posebno presenetila njene nedkanje znance iz Hollywooda, ki se še živo spominjajo njenega „svetniškega“ obnašanja. Res pa je, da je en čudež povezan z njo: dobila je oskarja — pravijo zlobneži.

Cunamiji — uničevalni valovi

Gigantske morske valove, visoke tudi nekaj deset metrov, povzročijo potresni premiki v morskem dnu — Ubijajo in rušijo — Sto let katastrofe

Med naravne katastrofalne pojave, ki so v zgodovini človeštva terjali na stotisoče življenj in povzročili ogromno gmotno škodo, spadajo tudi gigantski morski valovi, ki jih po vsem svetu poznajo pod japonskim nazivom cunami, kar pomeni pristaniški val. Strahotni uničevalski morski val ima japonsko ime predvsem zaradi tega, ker je na Japonskem otočju, ki je izrazito potresno območje, najbolj pogost. Poznajo pa ga seveda tudi drugod, kjer morska tla premikajo močni potresi.

Vendar najstrašnejši cunami ni pustošil na Vzhodu. Moderni zgodovinarji domnevajo, da je človeški rod zadel najhujši tovrstni pojav okoli leta 1450 pred naših štetjem, ko je vulkanska erupcija vrgla v zrak otok Thera jugovzhodno od Grčije. Velikanski val, ki je nastal zaradi vulkanskega izbruha, je uničeval obale otokov in je med drugim tudi krivec za izginotje minojske kulture na Kreti. Novejše raziskave kažejo, da gre cunami iz tega časa povežati tudi s svetopisemsko legendo o prehodu Izraelcev čez Rdeče morje. Faraonovo vojsko, ki je sledila izvoljenemu ljudstvu, je zajel cunami, ki se je rodil ob Theri.

Strahovit je bil tudi ubijalski val, ki je opustošil portugalsko glavno mesto Lizbono leta 1755. Najprej je na dan mrtvih tla zamajal potres z epicentrom v oceanem dnu zahodno od portugalskih obal, nato pa je mesto rušil še cunami. Življenje je izgubilo najmanj 60.000 Lizbončanov.

Letos smo se spomnili tudi stote obletnice strahovitega vul-

kanskega izbruha na otoku Krakatau. Avgusta pred sto leti je najhujša vulkanska erupcija v zgodovini vrgla v zrak več kot pol otoka, pepel je dvignilo 30 kilometrov visoko, odsev eksplozije pa je bilo videti vse do Evrope. Zaradi silovitih premikov v morskem dnu je nastal cunami, ki je na bližnjih otokih dosegel višino 40 metrov. Petnajstmetrski valovi pa so sejali grozo in smrt še daleč naokoli. Uničili so preko 300 naselij in potegnili v smrt preko 36.000 ljudi.

Najstrašnejši cunami, ki je pustošil po Japonski, je bil tisti iz preteklega stoletja. Leta 1896 so se po potresu dvignili valovi in bili po obalah otoka Honšu, porušili preko 10.000 hiš in terjali življenja 27.000 ljudi. Letošnji cunami, ki je v več valovih pustošil po otokih Hokaido in Honšu, je povzročil veliko škodo, terjal pa je mnogo manj življenj, ker so njegov prihod pravočasno opazili in opozorili prebivalstvo. Kljub temu je majski cunami terjal 86 življenj. Porušil je 139 hiš, 52 jih je odplaval in 491 poškodoval, trgal je železniške tise, odplaval 14 mostov in iz pristanišč odplaval 414 ladij in drugih plovil.

Znanstveniki dandanes natančno vedo, kako nastane uničevalski val cunami, zato je mogoče pravočasno ukrepati in naravnemu divjanju iztrgati vsaj nepotrebne človeške žrtve. Povzročitelji uničevalskih morskih valov so potresi v zemeljskih plasteh morskega dna. Kadar pride do ugreznjenja ali dviga večjega dela morskega dna, se premaknejo velike količine morske vode in oblikuje se eden ali več valov. Na odprtem morju so ti valovi dokaj nedolžni in nenevarni. Imajo zelo veliko valovno dolžino in zato ne pomenijo nobene nevarnosti za ladje, ki zlahka preplujejo val. Toda bližje ko je obalnim vodam, bolj nevaren in grozovit postaja. Vodna gmota se začne dvigati in ožiti v strahovit udarni val, ki kot eksplozija

udari po obali, mestih in naseljih. Sreča je, da udarni val v plitvih vodah začne izgubljati svojo hitrost. Ko nastane, ima namreč neverjetno hitrost gibanja — preko 1.000 km/h.

Znamenja, ki opozarjajo na prihod cunamija, so torej: potres v morskem dnu in nenadna močna oseka. Slednja je še posebno značilna, kadar gre za potresne udore morskega dna.

Včasih je oseka zares močna. Na Havajih je leta 1946 lepega dne nastala tako globoka oseka, da se je razgalil velik del morskega dna, sicer vedno pokritega z morjem. Domačini so planili gledat čudo in pobirat različne morske živali, ki so se nenadno znašle na kopnem.

Toda čez slabe pol ure se je na obzorju izrisal grozljiv velikanski val. Bilo je prepozno, da bi se umaknili. Tako je bilo žrtev več, kot bi jih sicer bilo, saj takratni cunami ni bil med zares katastrofalnimi, a je kljub temu vzel 159 življenj.

Dandanes človeku pomagajo pri zaščiti pred cunamijem računalniki in sateliti. V več seizmičnih središčih imajo vzpostavljene alarmne sisteme, ki se vključijo takoj, ko seizmografi zabeležijo potres v tihomorskem bazenu, ki presega jakost 5,6 stopnje. Računalniki v nekaj minutah določijo epicenter potresa, nato pa je že mogoče izračunati tudi pot in

nevarnost nastanka uničevalskih gigantskih valov. Kadar vsi računalniški podatki govore o možnosti hudega cunamija, se preko satelitov prenese alarm in prebivalci na tihomorskih otočjih so pravočasno obveščeni, da se umaknejo v varno zavetje.

Seveda pa velike gmotne škode ni mogoče preprečiti, kar so dokazali tudi udarni valovi, ki so letos divjali ob japonskih obalah.

MIM
(Vir: Discover)

Vrtni polž si jemlje svoj delež od človekovega pridelka. (Foto: M. Markelj)

Rastline ubijajo polže

Naravna zaščita pred požrešnimi polži — Priložnost za revnejše dežele — Ni slabih stranskih učinkov

Med velikimi požrešneži, ki odjedajo človeku kruh in mu po poljih delajo škodo, so tudi nekateri polži. Borba proti njim je zaenkrat draga, saj so strupi zoper to nadlogo vse prej kot poceni, povrhu vsega pa ima vsak strup v naravi še spremljajoče učinke, ki jih zvečine niti dobro ne poznamo. Zato se poljedelci lahko razvesele obetavnih poskusov znanstvenikov, ki odkrivajo, da imajo nekatere rastline v sebi snov, ki je odlično sredstvo proti polžem.

Take rastline so odkrili tudi v deželah tako imenovanega tretjega sveta, kjer je še toliko težje zbrati denar za uvožene zaščitne strupe. Na Kitajskem so zabeležili skoraj 600 takšnih rastlin; med njimi je še najbolj obetavna vrsta čaja, katerega olje se je izkazalo kot dober moluscicid ter hkrati kot gnojil-

lo. Podobno so v Etiopiji odkrili, da izvleček iz rastline P. dodecandra uspešno redči požrešne polže. V Sudanu pa kaže najbolje z vodnim izvlečkom iz semen Crotona macrostachysa. Pospešeno iščejo moluscicidne rastline tudi v Egiptu.

Vsi ti naravni strupi za polže so topni v vodi in delujejo na površinsko opno živali.

Za Ameriko in Evropo zaenkrat ni znano, da bi kakšna rastlina imela uničujoče učinke na polže. Raziskovalci bodo pregledali, ali je mogoče katero od eksotičnih rastlin prenesti v naše podnebje. Potem bo mogoče kaj narediti proti polžem na naraven način tudi v visoko razvitih deželah — in manj razvitih, saj jih v Ameriki in v Evropi ne manjka.

MIM
(Vir: Nature)

V NOVIH PROSTORIH V NOVEM MESTU.

CENJENE KUPCE OBVEŠČAMO, DA SMO PRESELILI PRODAJALNO V BIVŠO ZGRADBO ZAVAROVALNICE TRIGLAV NA GLAVNI TRG 24. S SVOJIM BOGATIM SEZONSKIM PROGRAMOM OBUTVE SE PRIPOROČAMO

Delavski svet Delovne skupnosti skupnih služb — DO Belt Črnomelj, Heroja Starihe 17

razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastilji in odgovornosti:

vodja pravne službe

Pogoji: — izobrazba visoke ali višje šole pravne smeri in najmanj 5

let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na podobnih delih in nalogah;

— družbenopolitična aktivnost in pozitiven odnos do samoupravljanja.

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: „KADROVSKA SPLOŠNA SLUŽBA DO BELT ČRNOMELJ“ z oznako „natečaj za vodjo pravne službe“.

Za razpisana dela in naloge bo kandidat izbran za dobo štirih let, o izidu izbire bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izbiri.

NOVOTERM

IZOLACIJE

ŠE JE ČAS, DA IZOLIRATE
PODSTREŠJE PRED NASTOPOM ZIME

ZADRŽITE TOPLOTO V VAŠI HIŠI

Rešitev za nove in dodatne izolacije je „filc“ NOVOTERM v rolah s to rešitvijo:

- prihranimo denar pri stroških ogrevanja
- povečamo udobnost bivanja pozimi in poleti
- z manjšimi stroški v stisnjem stanju transportiramo in preprosto vgradimo

Ta odlični toplotni in zvočni izolator iz steklenih vlaken izdeluje in prodaja „KRKA“, Izolacije Novo mesto.

Prodaja se vrši tudi v TERMIKI Ljubljana ter v vseh večjih trgovskih hišah z gradbenimi materiali po vsej Jugoslaviji.

NOVA MODNA HIŠA V NOVEM MESTU

NOVOTEKSOVA

trgovina izbranega okusa

Julija

JE ODPRTA NA GLAVNEM TRGU 5
V NOVEM MESTU

Julija VAM NUDI:

- otroško, žensko in moško konfekcijo
- TEEN program iz Novoteksa za mlade po letih in srcu
- LEE COOPER
- metrsko blago
- modne dodatke in kratko konfekcijo

NOVA MODNA HIŠA V NOVEM MESTU

„ŽITO“ LJUBLJANA
TOZD PEKARNA IN SLAŠČIČARNA DOLENJSKA
NOVO MESTO, LOČNA 21

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge v pekarni Novo mesto:

1. ROČNO OBLIKOVANJE TESTA
2. ČIŠČENJE PROIZVODNIH PROSTOROV

Pogoji:

Pod t. 1:

priučeni pek

Pod t. 2:

končana osemletka

Rok za prijavo kandidatov je 10 dni po dnevu objave. Prednost pri izbiri pod t. 1 imajo moški, stari nad 18 let, zaradi občasnega nočnega dela.

Stanovanje kandidatov mora biti v bližini pekarnice.

Vloge kandidatov sprejema komisija za delovna razmerja, ŽITO—TOZD Pekarna in slaščičarna Dolenjska, Novo mesto, Ločna 21.

708/44—83

VOZNI RED ZA VELIKO PLANINO

KAMNIK — Komunalno podjetje Kamnik je uvedlo nov vozni red nihalk in sedežnice na Veliko planino. Nihalka vozi od ponedeljka do četrtega ob 8.00, 11.55 in 17.00 uri, ob petkih ob 8.00 in od 11.55 do 18.00 ure na vsako polno uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 8.00 do 18.00 na vsako polno uro. Sedežnica pa vozi od ponedeljka do četrtega ob 8.00 in 12.00 uri, ob petkih ob 8.00 in od 12.00 do 17.00 ure na vsako polno uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 8. do 17.00 ure na vsako polno uro. Za skupine nad 15 oseb je možen prevoz tudi izven urnika obratovanja. Ob petkih, sobotah in nedeljah je možna posebna vožnja preko cele noči. Vozni red velja do začetka zimске sezone.

NOVI TURISTIČNI PROSPEKTI V SLOVENIJI

BLED — Turistično društvo Bled je izdalo dva nova prospekta Bleda: zimski in poletni. Letni prospekt ima 8, zimski pa 4 strani z barvnimi slikami, orientacijskimi skicami in simboli, ki pripomorejo, da se obiskovalec znajde v obsežni blejski turistični ponudbi.

POSTOJNA — Turistično-hoteljska organizacija Postojnska jama je ponovno izdala prospekt Postojnske jame. V bistvu gre za ponatis prejšnjega prospekta z nekaterimi spremembami in dopolnitvami.

„DANA“, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija Mirna — komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. SALDAKONTISTA

Pogoji:

- ekonomska srednja šola
- praksa zaželena

2. EVIDENTIČARJA

Pogoji:

- ekonomska srednja šola
- praksa zaželena

Za opravljanje del in nalog saldakontista sklenemo delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom; za opravljanje del in nalog evidentičarja pa sklenemo delovno razmerje za določen čas, in sicer za nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom.

Kandidati naj vložijo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: „DANA“, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija, Mirna.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

705/44—83

„KRKA“ TOZD Zdravilišča, PE Gostinstvo Novo mesto

OBVEŠČA,

da je ponovno pričel z obratovanjem Bistro Rotovž v Novem mestu. Gostinski obrat nudi gostom vsak dan od 8.—22. ure poleg ostalih pijač in hladnih jedil še izbor neustekleničenih namiznih vin iz Krkinih vinogradov na Trški gori.

Za obisk se priporočamo!

727/45—83

FUXY

PROGRAM
BLUZE

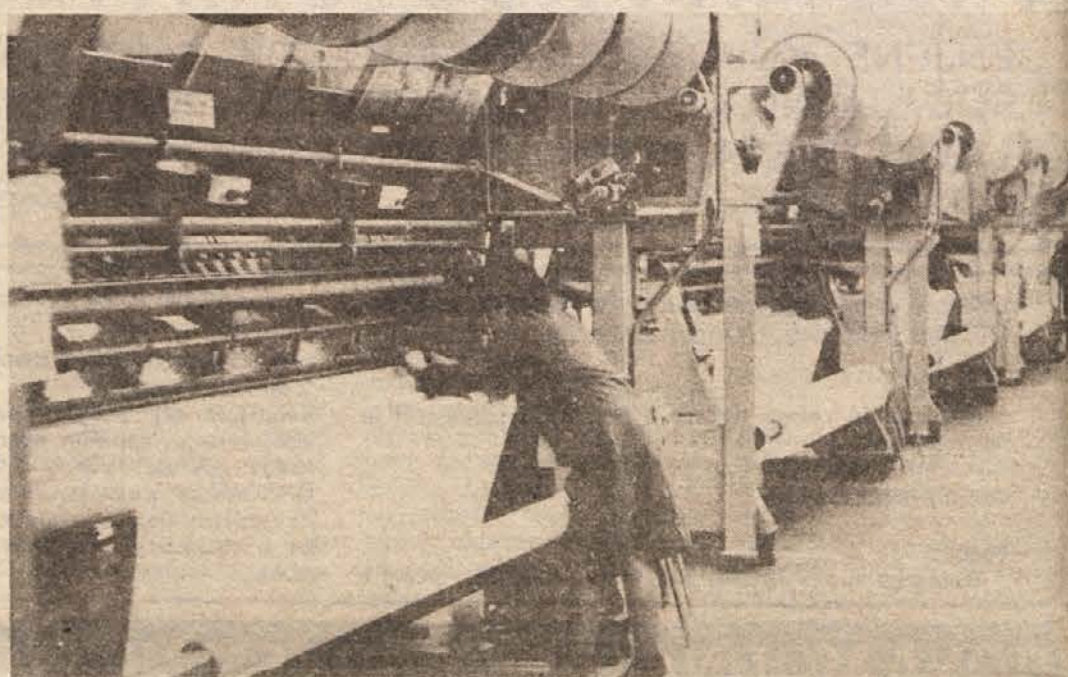
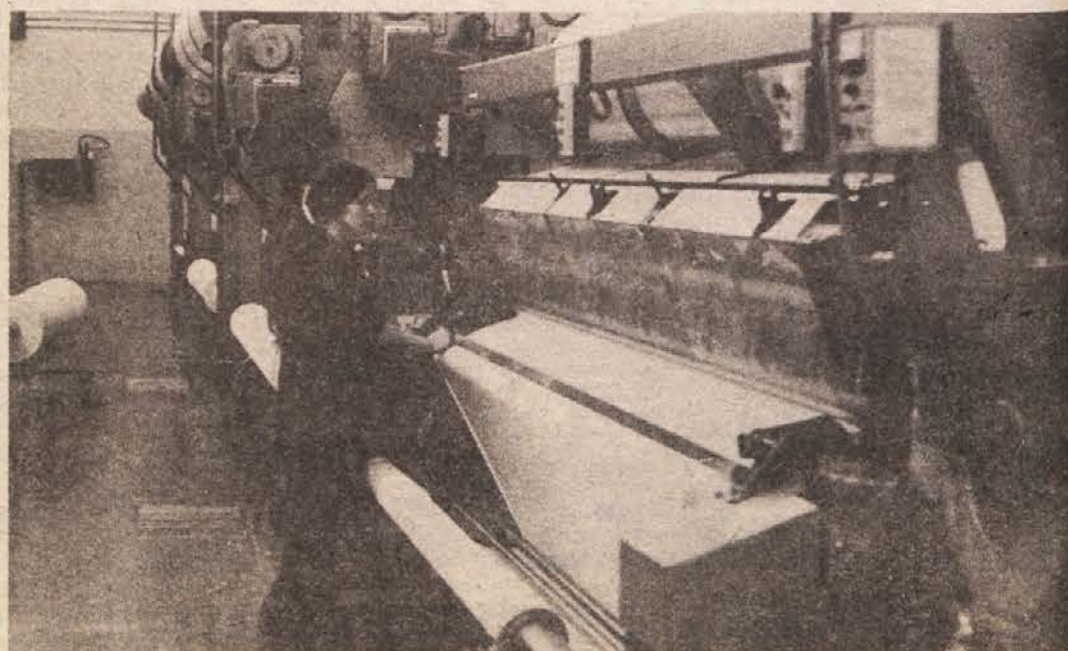
IZ NARAVNIH MATERIALOV: BOMBAŽA, LANA IN PRAVE SVILE.
SVEŽE V KREACIJI IN BARVAH. V STILU EVROPSKE MODE
NOVOST V PROIZVODNEM PROGRAMU

KONFEKCIJE *Lisca* SEVNICA

PRIDRUŽUJEMO SE ČESTITKAM OB PRAZNIKU
OBČINE SEVNICA

Industrija pletenin INPLET p. o.
Dolnje Brezovo 34, 68290 Sevnica
Slovenija

OB PRIČETKU PROIZVODNJE ČESTITAMO OBČANOM OBČINE SEVNICA ZA PRAZNIK, BODOČIM POSLOVNIM PARTNERJEM PA PRIPOROČAMO NAŠE IZDELKE

oz Bohor

OBRTNA ZADRUGA BOHOR SEVNICA

ČLANI DELOVNE SKUPNOSTI IN KOOPERANTI OBRTNE ZADRUGE BOHOR SEVNICA SE PRIDRUŽUJEMO S ČESTITKAMI OB PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE SEVNICA IN SE PRIPOROČAMO ZA NADALJNJE SODELOVANJE!

**stilles
sevnica**

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE SEVNICA IN JIM ŽELIMO VELIKO DELOVNIH USPEHOV!
Delavci tovarne stilnega pohištva in notranje opreme Stilles

KMETIJSKI KOMBINAT SEVNICA

VSEM OBČANOM IN KMETOM KOOPERANTOM ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK – TOZD TRGOVINA
– TOZD PROIZVODNJA
– TOZD KOOPERACIJA
– TOZD KLAVNICA

JUGOTANIN SEVNICA p.o.

68 290 SEVNICA, Hermanova 1

Tel.: NC 068 81 110, 81 128, direktor 81 189, p.p. 9, žir račun: SOK Sevnica 51 610-601-11 880

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM!

skupnost za telesno kulturo in nekatere delovne organizacije iz sevniške občine.

V nerazviti krajevni skupnosti Brezovo pri Blanci so s sovlaganjem delovnih organizacij Lisce in Jutranjke iz Sevnice ter Kometa iz Metlike končali osrednjo investicijo Inplet, ki bo proizvajala elastične pletenine, in jih je bilo potrebno do sedaj uvažati. Čeprav poteka šele poizkusna proizvodnja, že dosegajo normalne rezultate.

V sevniški občini pa se pripravljajo še na eno večjo investicijo: Metalna iz Krmelja bo namreč preusmerila proizvodnjo v namenski program.

Med pomembnimi pokazatelji uspešnega razvoja so tudi povečani izvozni rezultati organizacij združenega dela, kar pozitivno vpliva na razvoj celotne občine.

EP/DL-JS

Pogumni razvojni koraki

Med uspešno zaključena dela sodi tudi most prek reke Mirne na Boštanju

Občina Sevnica praznuje svoj praznik v spomin na osvoboditev petih političnih zapornikov iz okupacijskih sodnih zaporov 12. novembra 1941. Uspešno akcijo so izvedli trije borci brežiške čete.

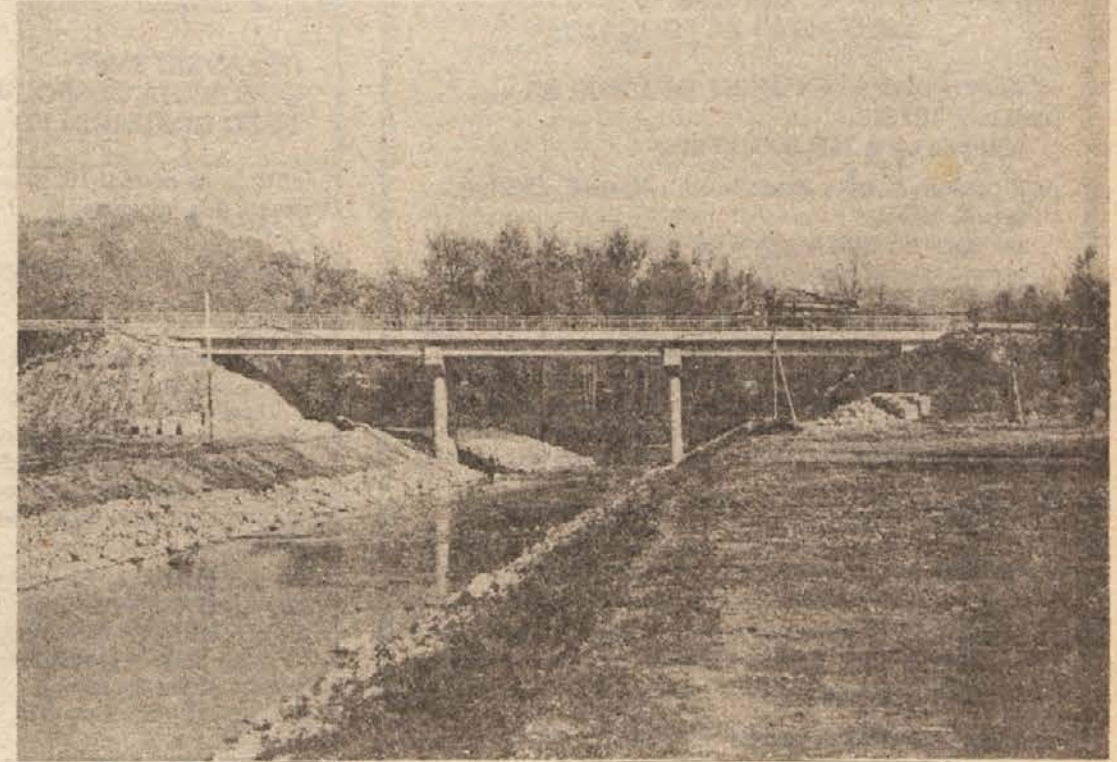
Smelosti sevniskim občanom tudi danes ne manjka. Letos

posvečajo največjo pozornost krajanom krajevnih skupnosti v Boštanju. Dogradili so dolgo pričakovani most prek reke Mirne pri izlivu v Savo. Mladinske delovne brigade so gradile vodovod v nekatere zaselke, v samem Boštanju pa sta dve gradbišči: gradnja novega gasil-

skega doma in dograjevanje prosvetno kulturnega doma Partizana. Načrtujejo, da bosta obe zgradbi služili svojemu namenu že letos.

Za omenjena dela je bilo potrebnih precej sredstev, ki so jih zbrali s samoprispevki in

prostovoljnimi prispevki. Denar pa so prispevali tudi skupnost za ceste SR Slovenije, interesne skupnosti nekaterih družbenih dejavnosti, kulturna skupnost,

MOST PREKO REKE MIRNE – Nova prometna povezava je bila v izgradnji dolga leta po vojni.

Skupščina občine Sevnica in družbenopolitične organizacije čestitajo ob prazniku občine Sevnica delovnim ljudem in občanom!

Mercator

KOPITARNA SEVNICA d.o.o.

INDUSTRIJA LESNE IN PLASTIČNE GALANTERIJE
ZA ČEVJARSTVO IN GRADNENIŠTVO
TER LESENE OBUVE
SEVNICA

POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OBČANOM OBČINE SEVNICA ŽELIMO USPEŠNO POSLOVANJE IN OSEBNO ZADOVOLJSTVO

INDUSTRIJA OTROŠKE KONFEKCIJE

JUTRANJKA

n. sol. o.
68290 SEVNICA
SLOVENIJA

KOLEKTIV INDUSTRIJE OTROŠKE KONFEKCIJE JUTRANJKA, SEVNICA
ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM
ZA PRAZNIK OBČINE SEVNICA
IN OBENEM PRIPOROČA
SVOJA KVALITETNA OBLAČILA!

„KOVINARSKA“
tovarna industrijske opreme
in konstrukcij Krško, n. sol. o.
TOZD Tehnoservis Krško, n. sub. o.

prodaja na

JAVNI DRAŽBI

1. stružnico TIP TS-2

Izključna cena za stružnico TIP TS-2 znaša 120.000,00 din. Javna dražba bo 18. 11. 1983 ob 12. uri v DO Kovinarska Krško, TOZD Tehnoservis. Interesenti morajo položiti varščino v višini 10 % pred pričetkom dražbe. Ogled razpisnega osnovnega sredstva je mogoč na dan javne dražbe od 8. do 12. ure. Vse informacije dobite po telefonu 71-055, interna 274. 717/45-83

KIT KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE p.o. bo na

JAVNI LICITACIJI

v torek, 15. 11. 1983, ob 10. uri v trgovini Stari trg, Trebnje,

odprodala naslednja osnovna sredstva:

1. živinska tehtnica, 1000 kg, izključna cena 10.000,00 din,
2. kombi ZASTAVA 1500, letnik 1978, vozen, ne registriran, izključna cena 50.000,00 din,
3. traktor ZETOR, 35 KM, vozen, izključna cena 150.000,00 din,
4. kozolec dvojniki na Mali Loki, izključna cena 200.000,00 din.

Blago bomo na javni licitaciji prodali najboljšemu ponudniku. Po prevzemu blaga ne upoštevamo reklamacij glede kakovosti.

Interesenti si lahko blago ogledajo na dan licitacije od 8. ure do 9.30, in sicer: kombi in traktor v trgovini Stari trg, Trebnje, tehtnico na Veliki Loki in kozolec na Mali Loki.

Udeleženci morajo pred pričetkom licitacije položiti varščino v višini 10 % izključne cene. V ceno ni vračunan prometni davek, ki ga plača kupec. Kupljeno blago mora kupec plačati in prevzeti najkasneje v treh dneh po prodaji. 723/45-83

MERCATOR
Kmetijski kombinat Sevnica
Sevnica, Glavni trg št. 41
Razpisna komisija

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. individualnega poslovnega organa – direktorja delovne organizacije

Poleg v zakonu določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da imajo končano visoko šolo
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih
- da imajo ustrezne moralno-politične kvalitete

2. vodje komercialnega sektorja

Poleg z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da imajo končano visoko ali višjo šolo komercialne smeri
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih
- da imajo ustrezne moralno-politične kvalitete

Izbrana kandidata bomo imenovali za dobo 4 let. Kandidati za zasedbo prostih del in nalog naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po razpisu na zgoraj navedeni naslov z oznako „Za razpisno komisijo“.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 8 dneh po imenovanju. 715/45-83

Zbor delavcev
DOMA ZA UČENCE MAJDE ŠILC
ULICA MILKE ŠOBAR 24
68000 NOVO MESTO

razpisuje LICITACIJO ZA PRODAJO:

- kombija znamke **TURIST IMV 1600 BR** letnik 1978, izključna cena 123.000,00 din,
- 2 pralnih strojev znamke **LF-15-BE**, (15 kg) letnik 1970, izključna cena za enega 5.000,00 din,
- lesene (stare) opreme.

Licitacija bo javna in bo 14. 11. 1983 ob 12. uri pred skladiščem Doma, ogled bo isti dan od 10. do 12. ure. Polog varščine je 10 % od izključne cene in ga je treba plačati pred licitacijo. V ceni ni vključen prometni davek, ki ga plača kupec. Kupec mora skleniti kupoprodajno pogodbo in plačati kupnino v 8 dneh po licitaciji, sicer mu varščina zapade.

Na licitaciji lahko sodelujejo vse pravne in civilne osebe. 716/45-83

DELAVSKI SVET
GOZDNEGA GOSPODARSTVA BREŽICE
TOZD GOZDARSTVO „BOHOR“ SENOVO

objavlja na podlagi 15. člena pravilnika o delovnih razmerjih prosta dela in naloge

4 GOZDARJEV – GOZDNIH DELAVCEV

Pogoj:

- Poklicna šola za gozdarje in 1 leto delovnih izkušenj ali
- OŠ in 2 leti delovnih izkušenj, kandidat bo moral opraviti tečaj na IC Planina.

Za razpisana prosta dela in naloge se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Izbranim kandidatom bo na razpolago stanovanje. Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz okolice Planine in Senovega.

Pisne ponudbe naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na **GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE, TOZD GOZDARSTVO „BOHOR“ SENOVO, Trg Rudarjev 1, Senovo.**

O izbiri bodo prijavljeni obveščeni pisno v roku 30 dni po poteku objavnega roka. 712/44-83

Komisija za delovna razmerja delovne organizacije **MERCATOR-PRESKRBA**, trgovsko podjetje na debelo in drobno, p. o. Krško,

objavlja prosta dela in naloge:

- a) referenta službe finančnih sredstev
- b) namestnika vodje komercialnega oddelka
- c) knjigovodje prometnega davka

Poleg z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

Pod a)

- višja šolska izobrazba ekonomsko-finančne smeri oz. srednja ekonomska šola
- 2 oz. 4 leta delovnih izkušenj pri takšnih ali podobnih delih, 3-mesečno poskusno delo

Pod b)

- srednja ekonomska šola in 4 leta delovnih izkušenj pri takšnih ali podobnih delih, 3-mesečno poskusno delo

Pod c)

- srednja ekonomska šola in 2 leti delovnih izkušenj pri takšnih ali podobnih delih, 3-mesečno poskusno delo.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave s potrebnimi dokazili na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate pismeno obvestili v 30 dneh po poteku prijavnega roka.

POZOR PRED KOLERO

LJUBLJANA – Republiški komite za zdravstvo in socialno varstvo SR Slovenije je posredoval seznam držav, v katerih razsaja kolera, oziroma v katerih zaradi neugodne epidemiološke situacije obstaja nevarnost kolere v smislu 3. odstavka 1. člena Pravilnika o ukrepih za varstvo pred vnosom kolere, koz in malarije (Ur. l. SFRJ št. 55/75). To opozorilo velja vsem, ki imajo namen zasebno, službeno ali organizirano potovati v te dežele. Od „bližnjih“ dežel, kjer razsaja kolera, naj navedemo Alžir, Kenijo, Sri Lanko, Tanzanijo itd. Nevarnost okužbe pa obstaja v Iranu, Jordaniji, Pakistanu itd. Spisek je seveda neprimerno daljši, zato ne bo škodilo preverjanje pred odhodom v posamezno, zaradi kolere ogroženo deželo.

SMUČANJE

NOVO MESTO – Novomeški turistični poslovalnici Globtour in Kompas imata na voljo smučarske programe za sezono 1983/84 kamor sodi tudi program obiska XIV. olimpijskih iger februarja 1984. Podrobnosti boste zvedeli v poslovalnicah.

PRAZNIK OBČINE SEVNICA

MA
metalna

strojgradnja,
konstrukcije
in montaža n. sol. o.

Tozd tovarna lahkih
konstrukcij Krmelj

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, DELOVNIM LJUDEM IN OSTALIM OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE SEVNICA IN SE PRIPOROČAMO ZA NADALJNJE SODELOVANJE!

PRAZNIK OBČINE SEVNICA

ARCEOMURKA

GPS

GOSTINSKO PODJETJE
SEVNICA
SEVNICA p. o.

68290 SEVNICA Trg svobode 1
telefon: 81-124, 81-370

GOSTINSKO PODJETJE SEVNICA

KOLEKTIV GOSTINSKEGA PODJETJA SEVNICA ČESTITA VSEM OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK IN SE PRIPOROČA ZA OBISK V SVOJIH GOSTINSKIH IN TRGOVSKIH LOKALIH!

STT

ZPS

STROJNA TOVARNA TRBOVLJE

TOVARNA RUDARSKIH GRADBENIH IN TRANSPORTNIH STROJEV TER NAPRAV

TOZD TOVARNA KONSTRUKCIJ SEVNICA

OB PRAZNIKU OBČINE SEVNICA KOLEKTIV TOVARNE KONSTRUKCIJ SEVNICA ČESTITA VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM!

NAGRADA V KRŠKO

Iz zajetnega kupčka poslanih rešitev je zreb potegnil rešitev, ki jo je poslal ANTON NOVAK iz Krškega. Za nagrado smo mu poslali sloviti roman „Islandski zvon“ Halldorja Laxnessa, Nobelovega nagajenca. Pisatelj si je veliko svetovno nagrado zaslužil za živo in močno epiko. Nagrajencu želimo obilo razvedrila ob branju. Za ostale pa velja, naj poskusijo srečo ta teden. Rešijo naj našo malo nagradno križanko, rešitev pa pošljejo na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 7, Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA.

Brezčustveni ljudje so izpolnili večino največjih nalog v zgodovini človeštva.

M. TWIN

Vsak nosi svojo pravico v svoji pesti in svoji glavi.

I. CANKAR

Življenje je studenec slasti; ampak kjer pije tudi sodrga, so vsi vodnjaki zastrupljeni.

F. NIETZSCHE

Otroci smrti smo.

S. HEDAJAT

Oslom je ljubša slama kakor zlato.

HERAKLIT

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

dl	kovina	sv. pis. mesto	nova gvineja	gl. m. Italije	dl	napad	plod leske	mar. sesalec	1
arab. pokrajina					njorka				
vrsta papige					sestavina kava				
bor					preiskanje škodljivca				
n. zeland. noj				angl. 2. ime				vrsta beljakovine	vetrnica
Sahist Kasparov				tur. mesto					
dl	it. izdelovalci gosli	afr. kuščar	2. ime gr. pesnik	pomožni duhovnik					
obri				poziv	an. m. ime		leskovec		
ž. ime					natrij			tuje m. ime	
tvorec arizantima				načrt	vrsta socvetja		lat. jaz		
				lantana			emeritus		
vodilo kit. religije				tuje ž. ime			rod kopitarjev		
avstr. reka				ž. glas			nekd. ljubljana		

VAŠA ZGODBA

DVA ODRA

Hiša Radanovičevih je stala že 230 let na hribčku, v vasi Jereslavcu. Hiša kot vse druge kmečke hiše. Dolga kakšnih 20 moških korakov in polovico manj široka.

Bilo je nekaj let po osvoboditvi, natančneje leta 1949. Babica in dedek sta popravila hišo, čeprav je to zahtevalo grozen napor. Spet je odmeval otroški smeh. Bilo je kot pred devetimi leti. Najmlajša hči Marija, ki je imela 6 let, je hranila kokoši. Skratka, vsak je imel svoje opravilo. Tiste dni bi se bil moral vrniti sin Ivan iz Ljubljane. Rahlo je že vse skrbelo, še posebej očeta in mater.

Bilo je okoli enajste ure zjutraj. Ivan je prišel. Vsi doma so si oddahnili, kajti nevarnost je še vedno prežala; še vedno so po deželi hodili sovražniki.

„Dober dan!“

„Dober dan, Ivan. Kako je? Kje si bil tako dolgo?“

„Oče, nevarnost preži. Vstopimo v kuhinjo in se pogovorimo.“

Vstopili so v kuhinjo. Otroci so ostali zunaj.

„Poglejta, pištolo sem kupil. Ni bila draga.“

„Je prazna, Ivan?“

„Da, mama, prazna je. Bodi brez skrbi!“ Majhna pištola se mu je svetila v rokah. Nenadoma je počilo. Naboj je odletel mimo babice in zadel dedka v trebuh. Obrazi so prebledeli. Mati in sin Ivan sta okamenela, nekdo od otrok je zbežal po sosedo. Dedek je padel, a mrtev ni bil. Ivan pa je odšel skozi vrata, a tega ni nihče prisotnih zapazil. Dedka so naložili na voz in stari lesenjak je oddrjal proti brežiški bolnišnici.

Doma so bili v pričakovanju, da bo dedek preživel, bili pa so še v večjem strahu, da bo ranam podlegel. Naslednji dan je hči Ana (sedaj moja mati) odšla k telefonu, da bi povprašala, kako gre očetu. Ljudje govorijo, da so jo slišali jokati. Vsa vas je vedela, kaj se je zgodilo. Dedek, ki jih je imel komaj 44, je umrl.

Ivan se je ves ta čas skrival na podstrešju sosedove hiše, le da tega ni nihče vedel. Iskali so ga povsod, bali so se zanj. Vedeli so, da sta bila z očetom najbolj povezana. Tudi on je slišal svojo sestro jokati. Odločil se je in se ustrelil. Sosedje so slišali strel, odhiteli na podstrežje in v krvi našli 19-letnega Ivana.

Babica je bila brez besed, brez solza. Živela je v nekakšni megli. Slika, ki jo je vedno spremljala, sta dva mrtvaška odra in na njima dva močna kmečka fanta, njen ponos, njena ljubezen.

Leta so tekla. Babica je hodila na grob in pretakala solze. Bila je močna. Izgubila je moža, sina; ostalo ji je še deset otrok. Dan za dnem je ta pridna žena hodila na delo drugam. Vse je naredila, da bi prehranila lačna usta. Otroci so odrasli in odhajali v svet. To so bili močni kmečki otroci, katere sta odlikovala pridnost in junaštvo. Ponosna je bila nanje in je še.

Tudi danes stoji hiša v Jereslavcu, a to ni več tista stara, nizka kmečka hiša. Namesto nje stoji nova. Po dvorišču se ne sliši smeh desetih otrok, ampak samo moj smeh. Babica pa jih ima že 77 in se dobro drži, čeprav je mnogo pretrpela. Spominja pa se tistega hudega leta in takrat ji privrejo solze v oči.

LIDIJA RADANOVIČ
Kapele

Zdravniki med mučitelji

OZN navaja, da dovoljujejo mučenja v 51 državah — Pri mučenju sodelujejo tudi zdravniki — Kršenje kodeksa

Nihče ne ve, koliko je še mučenja po svetu, koliko ljudi trpi barbarsko ravnanje, da bi iz njih izsilili ali priznanja ali jih utišali. Nihče tudi zanesljivo ne ve, koliko zdravnikov je udeleženi v teh nečloveških ravnanjih, ki so skregana z zakoni človečnosti in samega zdravniškega stanu. Združeni narodi navajajo, da dovoljujejo mučenje kar v 51 državah, medtem ko Amnesty International navaja malo nižjo številko — 41.

Zdravniki, ki so po nekaterih podatkih sodelovali pri mučenjih, imajo predvsem nalogo, da ugotovijo, koliko mučenja lahko pomameznik še prenese, ne da bi mučiteljem med torturo izdihnil. Njihova naloga je tudi, da napišejo lažne mriške liste za ljudi, ki jih spravijo s sveta, da pomagajo mučiteljem pri izmišljanju še hušjih muk, denimo, kako zviti na najbolj boleč način že zlomljen ud ipd. Ponekod zdravniki dajejo zapornikom in nezaželenim osebam napadna zdravila, kar povzroča telesne in duševne muke.

Vse to je hudo grozljivo, zato nekateri v Svetovni zdravniški zvezi pravijo, da najbrž ne gre za zdravniške, marveč za pripadnike režimskih

Nov super čip

Manjša, a sposobnejša računalniška „skladišča“

Čeprav super čipi zadnje generacije, ki služijo v računalniških sistemih kot spominski hranilniki, še niso niti dobro prišli v vsakdanjo rabo, so načrtovalci novih super spominskih čipov že izdelali naslednjo generacijo teh nadvse pomembnih računalniških elementov, ki doslej najboljše presegajo za dvakrat.

Nedavno čudo računalniške tehnologije 256 K-bitni spominski super čip, ki je lahko shranil četr milijona enot računalniških informacij, je zasenčil 512 K-bitni super čip, s katerim je mogoče „usklaščiti“ kar pol milijona informacijskih enot.

Novi čip so izdelali inženirji IBM. Ploščica z izjemno tankim vezjem, katerega debelina ne presega petdesetinke premera človeškega lasu, ni nič večja od otroškega nohtka. Pa je vendar čip še enkrat sposobnejši.

Seveda novi čip še ni v uporabi, saj je komaj zagledal beli dan, vendar pa računalniški strokovnjaki menijo, da bo prišel v uporabo že prihodnje leto, kar pomeni, da bodo imeli na voljo še hitrejšo in še sposobnejšo računalnike.

Obetajo se torej novi pomembni koraki naprej v robotiki, komuniciranju in pri razvijanju človeškega razuma.

Nemi zakoni

V zakonu pogovor zamre

Po osmih letih zakona si mož in žena nimata več kaj povedati. Do te žalostne ugotovitve je prišel nemški profesor Hane Juergens, ki je izprašal 5.000 zakonskih parov o njihovih pogovornih navadah. Poglejmo nekaj njegovih ugotovitev!

Po dveh letih zakonskega staža nemški zakonci posvete medsebojnemu pogovoru dve minuti pri zajtrku, nekaj več kot 20 minut pri večerji in še nekaj minut v postelji. Po šestem letu zakona se ves pogovor skrči na vsega 10 minut na dan.

Po osmih letih samo še tu in tam pade kakšna beseda. Zavlada molk kot med tujci.

„Zakonski pari, ki mi ne verjamejo, naj si kupijo štoparico in izmerijo čas, ki ga preživijo v pogovoru z zakonskim sodrugom,“ je izjavil Juergens na tiskovni konferenci. „Rezultati bodo porazni,“ je še dodal.

Pri nas je najbrž le drugače. Upajmo, da si imajo naši zakonci kaj več za povedati, saj navsezadnje tudi pregled novih cen vzame vsakodnevno nekaj časa, če že druge, zanimivejše teme ni.

MIM

(Vir: Newsweek)

„Angel varuh“

Elektronska naprava bdi nad življenjem otrok

Odkar se medicina srečuje s sindromom nenadne smrti (SIDS), ki pokosi nekaj tisočev dojenčkov vsako leto, se zaveda tudi svoje nemoči pred tem pojavom. Samo v Zahodni Nemčiji so lani ugotovili 2.000 primerov takšne smrti, ki nastopi zaradi nenadnih težav z dihanjem. Dojenčki tako med spanjem prenehajo dihati in se zadušijo.

Rešitev bi bila le, če bi pravočasno opazili dihalne težave, kar pa je praktično nemogoče, saj se ne da vso noč bedeti pri otroku in gledati, ali še diha. Česar ne more človek, lahko opravi stroj. Tako so pri Siemensu izdelali pravega elektronskega čuvaja otroškega spanca, ki je preprost in v ničemer ne moti dojenčka.

Siemensovi inženirji so izdelali izjemno občutljiv detektor gibov, ki ga položijo starši pod žimnico v otroški posteljici. Detektor zazna tudi najmanjši gib dojenčkovega telesa, se pravi, da zaznava tudi dihanje. Če pride do nenadnega prenehanja vseh gibov, naprava sproži alarm. Tako je mogoče dojenčku takoj nuditi prvo pomoč in ga rešiti skrivnostne smrti v spanju.

112

Januz Trdnava

Črtice in povesti iz narodnega življenja

FORTUNATOV

Ali nitro se razveseli znova in pravi s sladkim glasom: „O ne, jaz ne pojdem v grob. V grobu pustim vas, ki ostanete na zemlji. Prava prostost stanuje samo v nebesih. Bila sem zakopana, zdaj šele bom začela v resnici dihati in živeti. V hišo pride mati. Ta hip se zasveti Franjin obraz, zamaknjena začne gledati kvišku in prosi, da naj jo preoblečeta v praznično opravo in na glavo naj ji deneta tisti venec, ki ga je nosila takrat, ko je bila obljubljena svojemu preljubemu Bogu. Ana in Mana se spogledata, ne vede, kaj pomeni prošnja, ali jo radi poslušata in jameta preoblečita. Franja gladi in boža z eno roko mater, z drugo prijateljico. Napravljena začne upirati oči kvišku in sklene roke. Zarja na obrazu dobi čudovito živo in krasno podobo.

Z močnim glasom zakliče Franja: „Prisrčna hvala obema! Zdaj je vse dobro... že vidim raj odprt in procesijo nebeskih svatov, ki gredo po angelsko nevesto.“

To so bile njene zadnje besede. Strežajki se kmalu prepričata, da je Franja mrtva. Žalost celo rodovine in dobre Mane se more komaj misliti, nikar dopovedati ali popisati.

FRANJA

Vseh svetnikov dan sem obiskal vsako leto tri grobe.

Najprej sem korakal na šmihelsko pokopališče, slabe pol ure od Novega mesta. Tu stoji zraven

mrtvaške kapele na desni strani kamniten spomenik, ki ni ravno popolnoma boren, ali tudi ne čisto nič sijajen. Na njem se bere nemški napis:

Julie, Edle v. — Scheuchenstuel — Geb. Primitz — Praesidentensgattin — Geb. am 30. Mai 1816 — Gest. am 2. Februar 1864. — Sie ruhe im Frieden!

Dolgo sem stal ob grobu in premišljeval tožno usodo pokojne gospe in slovenskega naroda. Nikoli nisem opazil, da bi se bil še kdo drug brigal za to slavno gomilo; nikoli se mi ni pridružil noben znanec, noben domoljub; živi rod je pozabil Primičevo Julijo! Prelepo sem videl ta dan ozaljšane druge grobe, njenege ni obložil nihče z ruševjem, ni naktil nihče z zelenim mahom in cvetočim vencem, nobena svetilnica se ni prižgala na njem. Ali nekaj spomin sem našel vendar vsako leto. Iz drobnih, belih kamenčkov je nekdo naredil na očičnemem gričku majhen križ. To je bilo vse. Mož, čigar dolžnost je bila, skrbeti za olepšanje groba, mi je rekel skoraj zaničljivo: „Jaz dobivam za to reč dva goldinarja na leto, pa dajem par grošev hlapcu, naj opravi posel, kakor zna in hoče.“

Te besede so me sicer zbudile in razžalile, ali kmalu sem se utolažil in sem pomislil: Kaj je treba svetilnice na grobu, katerega obseva žarko sonce slovenske poezije? Čemu bi se pokladale venljive cvetlice na to gomilo, katero pokriva vedno zeleni, vse veke dišeči venec Prešernovih sonetov?

Napotil sem se potem nazaj na novomeško grobje. Postal sem zopet na desni strani mrtvaškega hrama pred prostim križem, na katerem je napisano:

Gospod Andrej Metec korar vmerl 3. aprila 186. (zadnje številko in konec sta izbrisala dež in čas.)

OBJAVITE SVOJO ZGODBO!

Do 1. decembra letošnjega leta, se pravi še cel mesec, imate čas, da pošljete na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 7, Novo mesto, zgodbo iz vašega ali drugega življenja ali pa izmišljeno pripoved. Pogoj je le, da je res izvirna in da ne presega treh tipkanih strani z normalnim razmikom med vrsticami, to je okoli 90 vrstic.

Tričlanska komisija bo vse dospele zgodbe prebrala, ocenila, nato pa podelila 3 denarne in 10 knjižnih nagrad.

1. nagrada 2.000 din

2. nagrada 1.500 din

3. nagrada 1.000 din

Poleg nagrajenih bomo vse objavljene zgodbe ob objavi honorirali s 300 dinarji.

Priložnost imate, da natisnete vašo zgodbo v rubriki, ki je namenjena vam, dragi bralci. Še je čas. Napišite zgodbo, mi jo bomo objavili, po želji podpisano z izmišljenim imenom.

POTA IN STRAŽARSKA

Samopostrežba brez primere

Miličniki in inšpektorji našli na posestvih v Lokvah in Dragatušu odprte hleve, celo odprte pisarne, bloke za malico in blok žigosanih naročilnic

ČRNOMELJ, SUHOR, VINICA — Še dobro so nam v spominu porazni rezultati spomladanske akcije v nekaterih novomeških delovnih organizacijah, ki je odkrila skrajno nepripravljenost nekaterih na morebitne nesreče, nepoučenost tistih, ki bi morali prvi ukrepati, in še kaj. Žal je podobne ugotovitve ponudila tudi akcija, ki so jo dne v Črnomlju, Vinici in na Suhorju izvedli člani črnomaljskega štaba civilne zaščite, miličniki ter veterinarski, elektroenergetski in požarni inšpektor UIS Novo mesto.

Na posestvu črnomaljske KZ v Lokvah so udeleženci akcije našli odprto pisarno, v njej pa odklenjene predale pisalne mize in omare. Da bo mera polna, so bila v predalih shranjena stara prometna dovoljenja, bloki za malico in celo blok s štampiljko KZ Črnomelj žigosanih naročilnic. Inšpektorji bi si lahko brez težav privoščili obilno pojedino. V taistih predalih so bili vsi dostopni tudi ključi rezervoarjev za hrambo nafte, ključni garaž, medtem

ko so bili ključni traktorjev kar v vozilih. Res nenavadna in nevsakdanja samopostrežba! Skrajno neodgovornost so potrjevali še odprti hlevi, iz katerih bi lahko isto noč vsak odpeljal žival.

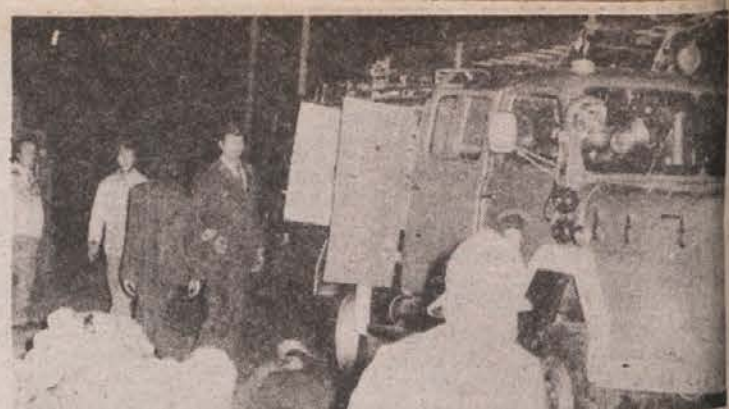
Tudi na posestvu v Dragatušu bi si lahko traktor izposodil vsakdo. Ključni so bili v vozilih, ta pa garažirana pod odprtimi seniki in za namerke še poleg kupov sena in slame. V poročilu o ogledu tega posestva je bilo dodano tudi, da skladišče nafte ni zgrajeno v skladu s predpisi, zaradi malomarnosti pri pretakanju pa je moč najti nafto tudi na tleh okoli skladišča. In še to: skupini navzlic klicanju in priziganju luči ni uspelo na posestvo celo uro priklicati nikogar, tako da ji ni preostalo drugega, kot da se obrne na direktorja delovne organizacije in ga seznani z zares poraznimi ugotovitvami.

Iz tozdigm na Suhorju je opozorilo, da električna napeljava ni v redu, podobno kot v Novoteksovem

tozdu v Vinici, kjer lahko ob izpadu električne energije pride do nesreč, saj avtomatski vklop zasilne razsvetljave v takih primerih ne deluje.

Dosedanje izkušnje kažejo, da bo imel zaradi vsega naštetega največ dela sodnik za prekrške, napisane pa bodo tudi ovadbe javnemu tožilstvu. Oba bosta zoper kršitelje zanesljivo ukrepala, manj zanesljivo pa je, da bodo ukrepani tisti, na katere te ugotovitve tudi letijo. Kajti v KZ Črnomelj — so bili, denimo, za takšne pomanjkljivosti in napake že obravnavani pri sodnikih.

B. BUDJA

VEČ NA VAJAH, MANJ PRI POŽARIH — Letošnji mesec požarne varnosti so v Posavju izkoristili za temeljito „inventuro“ in preizkus usposobljenosti ekip. Rezultati so dobri, saj večjih požarov v industriji že dolgo ni bilo, zasluge za to pa gre do tudi preventivnemu delu. Na posnetku: moštvo sevnjskih gasilcev „v napadu“. (Foto: A. Železnik).

Direktor izsilil kredit?

Vložen zahtevek za preiskavo zoper Lojzeta Ratajca

NOVO MESTO — Temeljni javni tožilec iz Novega mesta je te dni vložil pri preiskovalnem sodniku zahtevek za preiskavo zoper Lojzeta Ratajca iz Trebnjega. V zahtevku je podan utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje zlorabe samoupravljanja s tem, ko je „z zlorabo položaja vplival na to, da je samoupravni organ v podjetju sprejel odločitev, s katero je bil kršen samoupravni splošni akt.“

Že od novembra 1981, ko se je kot direktor zaposlil v novomeški Kmetijski zadrugi, naj bi Lojze Ratajca raznim samoupravnim organom v podjetju postavljaj vprašanje o dodelitvi kredita, ki bi ga porabil za stanovanjsko gradnjo. Utemeljen sum podkrepljuje dejstvo, da se je na razpis za dodelitev 400.000 din kratkoročnega kredita pri združeno-hranilnokreditni službi javil Lojze Ratajca sam, le nekaj tednov kasneje pa je bil v delovni skupnosti skupnih služb Kmetijske zadruge objavljen drugi razpis za stanovanjsko posojilo. Na razpislo je bilo 300.000 din, razdelilo pa si jih je 5 kandidatov od sedmih prijavljenih prosilcev. Vsi so tudi izpolnjevali v samoupravnem sporazumu o ureditvi vprašan skupnega pomena iz medsebojnih raz-

merij v združenem delu v KZ Krka zahtevane pogoje. Lojze Ratajca teh pogojev po navedbah zahtevka za preiskavo ni izpolnjeval, niti napisani prijavi ni predložil v sporazumu zahtevano dokumentacijo, pa vendar mu je delavski svet DSSS zaradi pritiskov in vztrajanja na zahtevi po posojilu letošnjega 5. maja na svoji seji, prisostvoval ji je tudi Lojze Ratajca, kredit v višini 400.000 din dodelil. Čeprav bi kot direktor KZ Krka in vodja DSSS moral skrbeti za zakonitost poslovanja in vseh sprejetih sklepov, je, kot piše v zahtevku za preiskavo, izsilil sprejem protisamoupravne odločitve.

B. BUDJA

ZGORELE SVINJE IN OSTREŠJE

ČREŠNJE — 1. novembra ob 3. uri zjutraj je prišlo do požara na gospodarskem posloju Jožeta Žičarke v Črešnjicah 67 pri Brezicah. Ogenj se je pojavil v delu svinjaka, kjer je prebivala svinja z osmimi mladiči. Požar je živali pomoril, poleg tega pa uničil ostrešje na hlevu in stanovanjski hiši, 1.000 kilogramov pšenice, nekaj pohištva in 30 litrov žganja. Skupaj je škoda za 100 starih milijonov. Sumijo, da je požar zanetila žarnica, s katero so greli svinjske mladiče.

HUDO RANJENA MED PRETEPOM

NOVO MESTO — V Sukijetovi ulici v Novem mestu je prišlo 1. novembra zvečer do pretepa med Romi iz Poganci in Šmihela. Skupini sta se vračali s pokopališča, po prepiru, ki je nastal med potjo, pa so se pričeli obmetavati s kamenjem in steklenicami, bliskali pa so se tudi noži. Pri tem sta jo najhuje odnesla Bogdan Huderovac, ki je bil zaboden v trebuh, in Dimitrij Zupančič, za katerega življenje se zdravniki v novomeški bolnišnici že bore. Ker so jo vsi udeleženci pretepa ob prihodu miličnikov umro popihali, njihova imena še niso znana, prav tako pa tudi ne vzrok, ki je pripeljal do pretepa.

VOZIL PO LEVI STRANI

ČRNOMELJ — Viljem Turha iz Večeslavca pri Murski Soboti se je 3. novembra zvečer peljal z osebnim avtom po Trgu svobode v Črnomlju. Vozil je po levi strani in čelno trčil v avtomobil, ki ga je nasproti pripeljal domačin Anton Stefančič. Turha je bil pri nezgodi hudo poškodovan in so ga prepeljali v novomeško bolnišnico, medtem ko je na vozilih za 200.000 din škoda.

KRONIKA NESREČ

TRČENJE ŠTIRIH AVTOMOBILOV — Ilija Mlička iz Seonice pri Konjicu se je 1. novembra zjutraj peljal z osebnim avtom po magistrali med Ljubljano in Zagrebom, pri Biču pa prehitel osebnim in tovornim avtom. Takrat mu je nasproti pripeljal Nemeč Sigfried Wittke, ki trčenja ni mogel preprečiti. Prišlo je do trčenja vseh štirih vozil, pri tem pa so se huje poškodovali voznik Mlička in trije sopotniki. Materialno škodo so ocenili kar na 1,9 milijona dinarjev.

DEKLE NENADOMA NA CESTO — Ljubljancem Jože Kostelcu, ki se je 1. novembra popoldne peljal z osebnim avtom od Gotne vasi proti križišču v Zabi vasi, ni mogel preprečiti trčenja z 10-letno kolesarko, ki je nenadoma zavila na cestišče. Deklica je pri nezgodi padla in se poškodovala, tako da so

PADEL ČEZ ŠKARPO IN SE UBIL

VELIKA LOKA — Zadnji oktobrski dan se je smrtno ponesrečil 73-letni Franc Kristof iz Kriške rebri pri Veliki Loki. Kristof je bil tisti večer na obisku pri Kužnikovih v Kriški rebri, kjer je pomagal pri spravljanju drv. Ko pa se je v mraku vračal domov, je padel čez škarpo in se pri tem tako hudo ranil po glavi, da je poškodbam podlegel.

USODEN SPREHOD

NOVO MESTO — 2. novembra je 58-letni Alojz Foršček s Potoka pečal po cesti mimo Zabajca, ko sta nenadoma iz grmovja ob cesti skočila predenj neznan možki in ženska ter mu iz suknjiča zmaknila denarnico s 13 tisočaki gotovine. Na podobno drzen način je bil ob denarnico tudi 17-letni Franc V. Temu je na kandidski železniški postaji neznanec rekel, naj pokaže denarnico, nato pa mu jo je iztrgal iz rok. Zaslужil je 2 tisočaka.

ŠTIRJE RANJENI PRI TRČENJU MOTORISTOV

VRHE — Jože Hrovatič z Dolže se je prejšnji teden peljal na kolesu z motorjem skupaj s sopotnikom Jožetom Avscom od doma proti Iglenu. Nekje pri Vrheh je zavozil na levo, pri tem pa trčil v kolo z motorjem, ki ga je nasproti pripeljal Jožef Juršič iz Zdinje vasi. V nezgodi sta se ranila oba motorista, poleg njiju pa tudi sopotnika. Gmotne škode je bilo za 11.000 din.

Bomba mu je pri padcu odtrgala roko

Nepredvidnost kriva hude nesreče nad Slatnikom

VELIKI SLATNIK — 1. novembra so prepeljali v novomeško bolnišnico hudo poškodovanega 25-letnega Alojza Erlaha z Velikega Slatnika.

Erlahovi so tistega dne podirali skedenj, pod stroho pa našli tri ročne bombe, italijanske „paradižni zarize“, ostanek iz II. svetovne vojne. Nevarno orožje sta brata Jože in Alojz pobrala in odnesla v bližnji gozd. Tam sta zakurila ogenj in dala vanj dve bombi, tretjo pa je Alojz obdržal. Ko sta se umikala od ognja na varno, je Alojzu spodrsnilo, pri čemer je z levo roko, v kateri je držal bombo, udaril ob drevo. Prišlo je do močne eksplozije, ki je mladeniču odtrgala roko, dobil pa je še nekaj drugih poškodb. Brat Jože je na srečo ostal nepoškodovan.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Kako hudo lakoto so morali trpeti tatovi, ki so se prejšnji teden klatili po Podgori in Dolenji Strazi, najbolje kaže naslednji primer. Najprej so se lotili svinjaka Leopolda Pavčka iz Podgore. Brez večjih težav so bili kos 20 kilogramov težkemu prašičku, ki so ga odnesli s seboj. V spomin na pokojnika so lastniku pustili le nekaj dobro ogledanih kosti v bližnjem gozdu. Isto noč so iz kurnika Alojza Lukšiča v Dolenji Strazi izginile še tri kokoške, tatovi pa so iz shrambe vzeli tudi 2 litra žganja in 6 kilogramov fižola.

Miličniki so med dogodkoma hitro našli povezavo. Pravzaprav to ni bilo posebno težko, saj je bilo v gozdu ob ostankih prašičje pojedine moč najti tudi nekaj neprebavljenega fižola.

• Zaman se je 2. novembra trudil Franc Novak iz Hudej, da bi spravil svoj traktor v pogon. Na koncu se je moral sprizniti z dejstvom, da so mu tatovi ponoči ukradli akumulator.

• Da so določene živalske vrste na Dolenjskem že resno ogrožene, kaže tudi naslednji primer: kurnika Bogdana Novaka in Janeza Petka na Mirni sta ostala brez desetih kokoši, ki se jim je v tatinski malhi pridružil še zajec.

• Mira Klemenčič iz Gradca je prejšnji petek na vrvi ob stanovanjski hiši sušila perilo. Zjutraj je bila vrh prazna. Miličniki so ugotovili, da perila ni pobrala Klemenčičeva.

POPRAVEK

Pri zapisu v prejšnji številki DL pod naslovom „Sin streljal na očeta“ je pomotoma zapisano, da bodo delavci krške UNZ podali kazensko ovadbo tudi zoper Antona Živiča. Kot so pojasnili iz krške UNZ, bo ovadba napisana le za Miroslovo Živič.

PADEL Z ZASILNEGA ODRA

ZUPEK — 5. novembra se je pri zbijanju montažne hišice v Župjaku pri Globokem hudo poškodoval 49-letni Anton Bibič iz Dede vasi pri Pišecah. Kot delavec rudnika Globoko je pomagal pri tem delu, ko pa je stal na zasilnem odru, se je zlomila deska in je padel na betonska tla. Hudo poškodovanega so ga prepeljali v ljubljanski Klinični center.

KDO JE UKRADEL BMW?

BOŠTANJ — V noči na 5. november je nekdo iz zaklenjene garaže v Dolenjem Boštanju 29 pri Sevnici ukradel osebnim avto BMW, registrska številka NM 617-50. Isto noč je bilo vlomljeno tudi v stanovanjsko hišo Jožeta Lindiča v Boštanju. Miličniki in kriminalisti so že ugotovili, kdo je osumljenec, vendar je v času, ko to poročamo, še na begu.

PEŠEC PRED AVTOMOBIL

METLIKA — 4. novembra popoldne se je Anton Kralj iz Geršičev iz Črnomlja pripeljal v Metliko, tam pa mu je v križišču Cankarjeve ulice in Ceste bratstva in enotnosti stopil pred vozilo 72-letni Jože Simonič iz Dolnje Lovkice. Prišlo je do nesreče, v kateri je bil Simonič huje ranjen. Pripeljali so ga v novomeško bolnišnico.

OB 6.000 DIN

MIRNA — Prejšnji teden je po trebanjskem koncu „operiral“ očitno dobro izurjeni tat. To je med ostalimi občutil tudi Jože Šepic z Mirne, ki je v svojem stanovanju na el prazen kuhinjski predal. Izgubo žlic ali vilic bi nekako še prebolel, toda iz predala je izginilo 6 tisočakov gotovine.

IZGINILA ELEKTROMOTOR IN KABEL

BREŽINA — Med 5. in 6. novembrom je z delovišča silosov v Brežini pri Brezicah izginil elektromotor, z njim pa še 100 metrov električnega kabla. Pančevska UTVA je oškodovana za 30.000 din.

Z mesom plačane zdravniške usluge

Podkupljivost brežiškega zdravnika Zdenka Willerja ni poznala meja — Umazana le ena halja?

BREŽICE — Ko smo pred štirimi leti pisali o vloženi obtožnici zoper 60-letnega predstojnika pljučnega oddelka brežiške bolnišnice Zdenka Willerja, je zapis dvignil precej prahu. Resda so bila nekatera v obtožnici navedena dejstva za marsikoga presenetljiva, toda kaj potem reči ob dejstvih, ki jih je nesporno potrdila obravnava pred senatom — predsedoval mu je sodnik Klavdij Kofol — brežiške enote temeljnega sodišča iz Novega mesta? Izrečena sodba trinajstih mesecev zapora in plačilo desetih tisočakov kazni se ni pravomočna, bojda ji bo ugovarjal celo sam Zdenko Willer, toda dejstva bodo zagotovo ostala neizpremenjena. Preden pogledamo dejanja, za katera je Willer dobil to kazen, se zapišimo, da je dva v obtožnici očitana primera tožilec umaknil, za dva pa je bila izrečena oprostilna sodba.

Zdravniku Zdenku Willerju, ki se je zaposlil v brežiški bolnišnici kot predstojnik pljučnega oddelka 1. maja 1976, je obtožnica očitana, obravnava pa dokazala, kaznivna dejanja neupravičenega sprejemanja daril, nadalje kaznivo dejanje oduščanja in kaznivo dejanje zlorabe položaja. Najprej k sprejemanju daril:

Kot je pokazala obravnava, je Willer leta 1976 med drugim zdravil tudi Silvestra Kunška, od katerega pa je za protiuslugo, ker je lahko ob sobotah in nedeljah odhajal domov, zahteval in tudi prejel najmanj 15 litrov vinjaka Cezar. Leto kasneje je bil na zdravljenje v brežiško bolnišnico sprejet Anton Cernelič, vendar sprejem ni bil zastoj; Cerneličev sin je moral Willerju prinesiti 40 litrov vina. Zdravniku pa to še ni bilo dovolj. 11. maja se je sam povabil na dom Cerneličevih, kjer so ga morali pogostiti, ob slovesu pa mu izročiti dve 5 kilogramov težki prekajeni svinjski rebri.

Med Willerjevimi bolniki je bila oktobra 1977 tudi Terezija Kunšek. Zdravniku je med zdravljenjem prosila, če jo pusti domov, da vidi svoje otroke. Willer ji je

Zdravnik je zahteval plačilo. Ko mu je Kojš izročil stotaka, je predstojnik pljučnega oddelka sam segel v denarnico in vzel še 200 din.

Med 9. januarjem in 21. aprilom 1979 se je pri Willerju zdravil Avgust Malus. Med tem časom se je Willer sedemkrat odpravil k njegovi ženi pod pretezo, da ga pošilja njen mož, in tako dobil 45 litrov vina.

Se najbolj pretresljiv je tale primer. Anton Lisec, ki se je med 15. septembrom in 9. februarjem zdravil pri Willerju, je imel nekega dne težave z dihanjem. Zdravnika je prosil, naj ga da pod kisik. Willer je to storil šele, ko je dobil dva stotaka. Sicer pa je moral tudi Lisec plačati po 100 din, mimo tega mu je izročila še 3 kilograme fižola, 3 kilograme svinjskega mesa, 10 jajc in liter žganja.

Za odpuste domov je Marija Lepšina Willerju skupaj izročila tisoč din, enak znesek za občasne odhode domov tudi Jože Cizelj, Alojzija Švajner je moral za vsak napisani recept Willerju odšteti med 200 do 300 din, enkrat ji je sam segel v žep po petstotaka, ob odpustitvi pa mu je moral plačati 1.000 din. Posebno naročilo zdravnika Willerja je imela tudi Veronika Cirsnič. Ob vsakem pregledu je morala s seboj prinesiti vino; skupaj je tako Willerju izročila najmanj 20 barber, jeseni pa mu je morala dati še 6 kilogramov mesa. Tudi vsak Willerjev obisk na domu je bil drag, med 200 in 500 dinarji, ob sprejemu Cirsne v bolnišnico pa je morala hčerka prinesiti zdravniku jajca, kokoši in kolino. Ob tem to, da ji je vsako nočeno dežurstvo zaračunal s tisočakom, enak znesek pa je morala dati za

odpustnico. Poleg vseh naštetih sta bila ob denar zaradi podobnih plačil še Anton Cizl in Marija Dimič.

Poglejmo nadalje, kaj se je skrivalo pod prav tako dokazanim kaznivim dejanjem oduščanja.

24. februarja 1978 je bolnik Pavel Božičnik ob odpustu iz bolnišnice zaprosil Willerja, da mu priskrbi taksi, ker pač nima prevoza do doma. Namesto taksija je Willer poklical svojo znancko, s katero sta potem Božičnika odpeljala domov, za pot pa računala 1.600 din. Najdražji taksi bi za 25 kilometrov poti med Brezicami in Malim Kamnom računala 3 stotake.

In zakaj zloraba položaja? V avgustu 1978 se je moral Stanko Stadler, ki je ležal na Willerjevem oddelku, preobleči, iti domov po orodje in nato skupaj z Willerjem v njegovo hišo v Zagreb, kjer je moral opravljati razna mizarska dela. To se je ponavljalo tri dni, zgodilo pa se je celo, da je zaradi dela do poznih nočnih ur Stadler zamudil avtobus iz Zagreba do Brezic (Willer ga je namreč napotil nazaj kar na avtobus) in je moral prenočiti v Willerjevi kleti(!). Zjutraj sta nato skupaj odšla do Brezic, vendar ga je Willer odločil že pred mestom in je moral Stadler pot nadaljevati pesi: domov, da odloži orodje, in nato še v bolnišnico. Za to delo mu je Willer vsakodnevno plačal 250 din.

Ali je k vsemu temu sploh še potrebna kakšna beseda? Morda le to, da je bil Zdenko Willer za podobna dejanja že kaznovan in da kakšnega obžalovanja na obravnavi ni kazal. Sodišče je svoje delo opravilo, sodba je izrečena. Toda, je Willer umazal samo svojo zdravniško haljo? B. BUDJA

Odlčna rokometna predstava v soboto v Novem mestu — Doslej najboljša igra domačink — Šentjernejčanke ponovno na vrhu SRI — Še odbojka in nogomet

rokomet

II. ZRL, moški, 7. KOLO: JUGOVIC — INLES 25:21 (13:11)
INLES: Gelze, Križman 4, Andoljšek, Ilc 4, Tanko, Kolakovič, Karpov 4, Turk, Ambrožič, Mate 6, Fajdiga 1, Vesel.
LESTVICA: 1. Jugović 11 točk, 5. Inles 8.
Inles igra v 8. kolu doma z Zagrebom.
MRL, moški, 9. KOLO: DUBROVNIK — KRŠKO 33:28 (16:14)
KRŠKO: Kartelica, Starc, Krimc 3, Junkar, Božič, Sebalj 8, Sarplec 2, Kekič 4, Cvara, Avguštin, Držič 11, Perc.
LESTVICA: 1. Istraturist 16, 12., zadnji, KRŠKO 2 točki.
V prihodnjem kolu prihajajo v Krško rokometiški Splitsa.
MRL, ženske, 9. KOLO: NOVO MESTO — PARTIZAN 25:25 (14:11)
NOVO MESTO: Udovič, Pelko 1, Kastelic, T. Zupančič, Iličič 5, Jakš 6, Kramar 4, E. Zupančič, Mršnik 8.
DJKOVO — ITAS KOČEVJE 23:23 (12:14)
ITAS KOČEVJE: Štefanišin, Delič 7, Bejtovič, Novak 1, S. Jerič 7, M. Jerič 8, Milešič, Oražem.
LESTVICA: 1. Partizan Rajič 17 točk, 2. Novo mesto 15, 5. Kočevje 11.
SRL, MOŠKI, 10. KOLO: DVZ PONIKVE — RUDAR 32:25 (16:9), BRANIK — SEVNICA 20:23 (11:10)
LESTVICA: 1. MOKERC KIG 15 točk, 7. DVZ PONIKVE 10 točk, 9. SEVNICA 9 točk.
V naslednjem kolu igrajo: Sevnica — Jeklotehna, Prule — Ponikve.

SRL, ženske, 9. KOLO — zahod: JEKLOTEHNA — ISKRA 19:21 (10:11), METLIKA — prosta.
LESTVICA: 1. Iskra 16 točk, 6. Metlika 9.
V 10. kolu se bosta dolenski ekipi pomerili v Šentjerneju med seboj.
SRL, ženske, 9. KOLO — vzhod: FUZINAR — BREŽICE 27:15 (14:6), LISCA — RUDAR 12:13 (8:9)
LESTVICA: 1. Polana 17 točk, 8. Lisca 8, 11. Brežice 2.
Brežičanke igrajo v naslednjem kolu z Radečami, Lisca pa potuje v Radgono.

košarka

II — ZKL, moški, 4. KOLO: NOVI ZAGREB — NOVOLES 97:68 (51:26)
NOVOLES: Rihar 9, Cerkovnik 20, Munič 5, Golobič 6, Kek 1, Seničar 4, Pintar 9, Skube 14.
LESTVICA: 1. Novi Zagreb 6 točk, zadnji Novoles 0.
V 5. kolu igra Novoles doma z Borovom.

odbojka

I. SOL, moški, 4. KOLO: ŠEMPETER — PIONIR 0:3 (-13, -13, -10)
LESTVICA: 1. Salonit 8 točk, 4. Pionir 6.
V naslednjem kolu igra Pionir doma z Brezovico.
I. SOL, ženske, 4. KOLO: PARTIZAN TAVOR — KOČEVJE 3:0 (5, 2, 8)
LESTVICA: 1. Bled 8 točk, 4. Kočevje 6.
Kočevke igrajo v 5. kolu doma z Golovcem.

NOVO MESTO — Kakih 300 ljubiteljev rokometu, kolikor se jih je v soboto zvečer zbralo v novomeški športni dvorani na najzanimivejšem srečanju letošnjega prvenstva v ženski medrepubliški ligi med Novim mestom in Partizanom iz Rajičev, je zagotovo zadovoljno zapuščalo dvorano. Morda ne toliko zaradi rezultata 25:25, saj bi si domačinke zaslužile zmago, kot zaradi spoznanja, da so Novomeščanke pokazale igro, kakršne od njih že dolgo ni bilo videti. Od drugih ligaških nastopov omenimo le dragoceno zmago rokometiške Iskre v SRL in gladko zmago Pionirjevih odbojkarjev na gostovanju v Šempetru.

Povrnimo se k srečanju v Novem mestu. Pomerili sta se prvo-

in drugouvrščena ekipa v medrepubliški ligi in ne glede na nadaljnjo usodo in spremembo tekmovalnega sistema pokazali odlično igro. Novomeščanke so zaigrale izredno v

NAD DVE STOTNJIJI TEKAČEV

BOŠTANJ — V počastitev sevnškega občinskega praznika je bil tu v ponedeljek tradicionalni tek Dušana Kvedra Tomaža po vaških ulicah.

Na startu je bilo dvestovdvojset tekačev iz Posavja in Zasavja. V posameznih skupinah so zmagali: mlajše pionirke: Karmen Funda (Radeče), ekipno zmagala OŠ Kostanjevica; pri mlajših pionirjih je zmagal Dado Hribar (AK Rudar Trbovlje), ekipno pa OŠ Kostanjevica; pri starejših pionirjih je bil najhitrejši Renato Krampešek iz radeškega atletskega kluba (ekipno AK Rudar Trbovlje); pri starejših pionirkah je zmagala radečanka Mira Špilak (tudi tu je ekipno zmagala OŠ Kostanjevica). Pri mladincih je slavil Stanko Špes (OO ZSMS Orehovo), ekipno pa Rudar Trbovlje. Pri članih je bil najuspešnejši Edi Hribšek, AT Rudar Trbovlje (ekipno so bili najboljši člani športnega društva Log).

V organizaciji je prizadevno delal ves kolektiv boštanske osnovne šole, sodeloval je tudi boštanski ŽTV D Partizan, za prometno varnost pa so skrbeli sevnški miličniki. A. Z.

Po poročilih iz Kača so rokometiški Jugovića šteje v finišu srečanja zlomili odpor borbenih gostov iz Ribnice. Pri inlesovcih so bili najboljši Mate, Karpov in Križman.

obrambi in odlično v napadu, kjer je Mršnikova z duhovitimi dodajami soigralkam omogočala lahko doseganje zadetkov. Škoda le, da sta v zadnjih minutah stvari prevzela v svoje roke sodnika in zrezirala neodločen rezultat. Nič čudnega po vsem tem, da so se gostje po srečanju veselile, kot da bi ta točka odločila prvenstvo.

Ostanimo še malo pri rokometu. Zanimive stvari so se namreč dogajale v ženski republiški ligi, kjer je šentjernejška Iskra po zmagi v gosteh proti Jeklotehni z 21:19

ALBATROS V POLFINALU

LJUBLJANA — V dvorani Tivoli je bil konec minulega tedna četrtfinalni turnir v malem nogometu za prvenstvo SRS. Trebanjski Albatros je nastopal v B skupini in z zmagama nad kočevskim Črnim potokom ter ljubljansko Oso osvojil 1. mesto. Poleg pokala si je s tem priboril nastop v polfinalu tega tekmovanja.

ponovno zasedla vrh lestvice. Neljub spodsrljaj si je namreč privoščila doslej vodilna Burja, ki je nepričakovano klonila v Ljubljani pred ekipo Polja.

Domači športniki najboljši in najštevilnejši

Uspelo tekmovalje ob krajevnem prazniku Semiča

SEMIČ — Lepo vreme je tudi tokrat ustreglo prizadevnim organizatorjem semiškega TVD Partizan, ki so v počastitev krajevnega praznika pripravili tradicionalni spominski tek. Udeležilo se ga je kar 300 tekačev, ki so se pomerili v štirinajstih kategorijah. Poglejmo nekaj rezultatov: med deklicami iz male šole je zmagala Zajčeva, pri dečkih pa Malnarič. Petra Krašna je bila najboljša med mlajšimi cicibankami, Mateja Švajger med starejšimi, pri mlajših pionirkah je slavila Jermanova in starejših Carova. V enakem zaporedju kategorij so bili zmagovalci pri fantih Uroš Kobe, Andrej Štalcar, Frenk Fajdiga in Milan Suštarič. Pri mladinkah je bila najboljša Dragoševa, mladincih Zboogar, članicah Mausarjeva in pri veteranih Marko Banovec.

Pokal za najštevilnejšo ekipo je prejel domače ŠSD Smuk, medtem ko je bil najstarejši udeleženec teka Slavko Pavlakovič. S. PAVLAKOVIČ

VELIKA VAS PRESENETILA

RAKA — Pred dnevi je domači TVD Partizan pripravil vsakoletni nogometni turnir, na katerem je nastopilo 6 ekip. Zmaga je presenetljivo pripadla Veliki vasi, drugi je bil Partizan iz Leskovca, tretji pa domačini. J. ARH

Sami zgradili strelišče

Udarniško delo vsega dvanajstih članov rodilo sadove

DOLENJI BOŠTANJ — Gradnji gasilskega doma in ravno tako povečava doma TVD Partizan v Boštanju sta zaradi velikosti bili na obeh vsem. Ob občinskem prazniku v soboto pa bo še ena otvoritev: v spodnjem delu vasi pri žagi bodo izročili namenu novo avtomatsko šestmestno strelišče za zračno puško.

Vsega dvanajstero fantov, deklet in žena je tiho delalo v nekdanjem Betonovem skladišču. Ta je znal spretnije sukati zidarsko žlico, drugi je bil več električne napeljava ali lesenih obojev. Skupni rezultat je najmanj poltretji milijon dinarjev vreden objekt. „Sami smo pozidali vmesne stene. Povezali smo se z raznimi kolektivi in društvi,“ razlaga predsednik prizadevne boštanske strelske družine Zvone Udovič, kako so prišli do te lepe pridobitve.

Pomagali so številni, od Betona do društva invalidov, občinske strelske zveze in seveda strelske družine Jutrjanke. Slednja jim je kupila kar štiri od šestih na trgu izredno iskanih zagrebških avtomatskih naprav za nastavljanje in vračanje tarč. A. Z.

TRETI POLČAS

Po nekaterih primerih, ki se pojavljajo v dolenski kadetski nogometni ligi, kaže, da bo moral poletje poleg sodnikov in delegata kot uradna oseba tekam prisostvovati tudi kdo, ki bo zadolžen za identificiranje igralcev. Dogaja se namreč, da z izkaznico kakoga igralca igra popolnoma druga oseba. Tako je nedolgo nazaj tudi NK Bela krajina poslala na medobčinsko nogometno zvezo pripombo, da je pod imenom nekoga Kočevarja v ekipi mirenskega Partizana igral nekdo drug. Najbolje bo, da pred vsakim srečanjem kriminalisti s pomočjo prstnih odtisov ugotovijo istovetnost igralcev.

O izgedu, ki se je pripetil na kvalifikacijskem nogometnem srečanju za pokal SRS med Belo krajino in Medvodami, smo že pisali. Tokrat je primeru piko na i postavilo še disciplinsko sodišče pri NZ Slovenije, ki je ekipo Bele krajine kaznovalo z dvema tekmama neigranja na igrišču v Črnomlju. Upajmo le, da Črnomaljši s svojim vedenjem ne bodo suspendirali še kakšnega igrišča.

Kako se navija za barve svojega kluba, je najboljši primer predsednik ženskega RK Novo mesto. Ne le, da je prva oseba kluba na papirju, pač pa to potrjuje z dejanji. Tudi v soboto je bil med najbolj glasnimi na tribuni, žal pa to ni bilo dovolj, da bi njegova dekleta pospravila obe to ki.

To je zdaj edini tovrstni objekt v Posavju, namenjen izključno za streljanje z zračno puško. Veseli ga bodo lahko tudi invalidi. Ne le da se

Zvone Udovič: „Delati smo pričeli šele poleti.“

lahko vanj brez stopnic zapeljejo na vozičkih, temveč lahko njim primer-no znižujejo višino tarč.

SEMIČANOM OBČINSKO PRVENSTVO

ČRNOMELJ — Črnomaljši so bili nekaj dni nazaj organizatorji občinskega prvenstva osnovnih šol v nogometu. Pomerile so se vrste iz Vinice, Dragatusa, Semiča in Črnomlja, občinski naslov pa je pripadel mladim nogometšem iz Semiča, druga je bila Vinica, tretji Dragatuš, medtem ko so bili domačini zadnji. S. PAVŠE

DERBI RIBNICANOM

V zadnjem, zaostalem srečanju ljubljanske nogometne lige sta se srečali ekipi Borca in Ribnice. V mestnem derbiju je zmaga pripadla Ribnicanom, rezultat pa je bil 3:1 (0:0). Strelec za Borca je bil Lukič, za Ribničane pa J. Nosan, D. Campa in Opačak. Srečanje je bilo izredno fair in kvalitetno. M. G.—6.

STARTALI Z ZMAGO

ČRNOMELJ — V 1. kolu II. slovenske rokometne lige sta se v Črnomlju pomerili vrsti domačega Partizana in trboveljskega Rudarja. Po izenačenem boju so slavili Črnomaljši z 89:86 (50:48). Naj-uspešnejši pri domačinih so bili: Medek s 40 koši, Zabčič 21 in Gršič s 7. R. MATKOVIČ

DERBI BREZ ZMAGOVALCA — Nedvomno je bil osrednji športni dogodek tedna derbi srečanje medrepubliške ženske rokometne lige med Novim mestom in Partizanom iz Rajičev. Domačinke so vodile že 25:21, pa so kljub temu osvojile le točko. Zato pa so povsem zadovoljile z igro. Med najboljšimi je bila Jakšetova, ki jo vidimo v uspešni akciji (temni dres). (Foto: B. Budja)

Tisoč tekačev na ulicah Brežic

Brežiška ZTKO in atletski klub v nekaj dneh pripravila tri tekaške prireditve — Sodelovalo prek tisoč tekmovalcev — Bučarju ulični tek

BREŽICE — Posavski privrženci teka se res ne morejo pritoževati, da jim manjka priložnosti za preverjanje sposobnosti. Prizadevni brežiški športni delavci so namreč v nekaj dneh spravili pod streho tri zares kvalitetne in množične tekaške prireditve, ki so v mesto privabile prek tisoč tekmovalcev iz različnih koncev Slovenije.

Nekaj kegljaških

Kegljalice trebanjskega Mercatorja se bodo v nedeljo pomerile na kegljišču na Vrhniki. Tekma bo v počastitev dneva republike, na njej pa bodo nastopile tekmovalke iz vse Slovenije.

Na kegljišču čateškega hotela Terme bo v soboto in nedeljo odprto prvenstvo Brežic, na katerem brani naslov lanskega prvaka Klančič iz Proletarca. Pred dnevi je bila na novomeškem kegljišču Loka tradicionalna revija dolenskih kegljačev in kegljačic. Za ljubitelje tega športa je bila to vsekakor lepa priložnost, da vidijo pri delu najboljše dolenske tekmovalce.

pravila brežiška ZTKO in domači atletski klub. Gre za tekmovalce osnovnih šol pod nazivom „Atletski pokal“, letos pa se ga je udeležilo prek 350 tekačev. V ekipni razvrstitvi je bil dosežen naslednji vrstni red: 1. Brežice 212 točk, 2. Bizeljsko 168, 3. Dobova 153, 4. Cerklje 149, 5. Velima Dolina 137, 6. Artiče 127, itd.

Osrednja športna prireditve ob občinskem prazniku pa je bil zagotovito že 4. ulični tek „Brežiški oktober 83“. V Posavje je letos privabil 300 tekmovalcev iz Slovenije in sosednje hrvaške, pripravila pa sta ga domača ZTKO in atletski klub, na pomoč pa so priskočili še miličniki, taborniki odreda Matije Gubca in člani ŠSD srednje šole. Najprej so se prijavili pomerili v šestih štafetnih tekih. Med mlajšimi pionirji je zmagala ekipa Novega mesta, pri pionirkah Brežičanke,

starejših pionirjih novomeška gimnazija in pionirkah OŠ iz Kostanjevice. V štafeti mladincev je slavila ekipa novomeškega AK, medtem ko so bile pri mladinkah najboljše domačinke.

Za štafetnimi preizkušnjami je sledil množični tek po brežiških ulicah. Poglejmo zmagovalce. Med pionirji je to Milat iz brežiškega AK, pri pionirkah Skočirjeva iz AK Rudar, pri mladincih Perko iz Šentjerneja, mladinkah Lopatičeva (AK Brežice), med člani je slavil član novomeškega AK Bučar, pri članicah pa domačinka Imperlova. Med mlajšimi veterani je bil najboljši Žerjav iz AK Olimpija, med starejšimi pa Sevnčanin Bartol.

In za konec še k občinskemu krosu, ki je bil na sporedu te dni. V 17. kategorijah se je pomerilo kar 416 tekmovalcev, največji odziv pa je bil iz osnovnih šol, medtem ko je bil obisk iz srednjih šol in delovnih organizacij daleč za pričakovanji. Zato tokrat omenimo le, da je v ekipnem seštevku osnovnih šol zmagala OŠ Dobova, med ekipami, ki so se merile v okviru delavskih športnih iger, pa vrsta šolskega centra. P. ROVAN

REZERVNI VOJAŠKI STAREŠINE STRELJALI

LESKOVEC — Krajevna konferenca ZRVS iz Leskovca je prejšnji teden organizirala tekmovalne svojih starešin v streljanju z MK puško. Škoda le, da je bilo tekmovalce na delovno soboto in je bila zategadelj udeležba nekoliko slabša. Med posamezniki je zmagal Grebenc iz Leskovca, domača vrsta pa je bila najboljša tudi v ekipnem vrstnem redu. J. ARH

OBCNI ZBOR KOŠAR-KARSKÉ ZVEZE DOLENJSKE

NOVO MESTO — V četrtek, 17. novembra, bo ob 18. uri v domu športov na Loki občni zbor medobčinske košarkarske zveze Dolenjske. Vsi klubi in ljubitelji košarke iz tega območja bodo skupaj določili delovni program za prihodnje leto, ki naj organizaciji vrne ulegel, ki ga je imela pred leti. Vabljeni vsi, ki želijo kakorkoli pomagati pri programu organizacije, od trenerjev do gledalcev. J. ARH

USTANOVILI ŠOLSKO
KULTURNO DRUŠTVO

27. oktobra smo imeli na naši šoli ustanovni občni zbor kulturnega društva. Vanj se je vključila približno četrtnina učencev, delujejo pa v skoraj petnajstih interesnih dejavnostih s kulturnega področja. Za predsednico smo izvolili Hano Vujačič, učenko 7. razreda, mentorica društva pa je tov. Angelca Poček.

KAKO BITI
BOJ ZOPER UŠI?

Vsi vemo, da imajo mnogi šolarji uši, a o tem nihče ne govori rad. Čudno je, da se v času velikih znanstvenih dosežkov ne moremo znebiti te nadloge na otroških glavah. Če starši ne bodo pazljivo pregledovali svojih otrok in pravčasno pa pravilno ukrepali, potem bo trud zama. Učiteljice usmeh ne bodo kos; ne bi bil rad na njihovem mestu, ko morajo pregledovati naše glave, ki niso vselej čiste. Najlaže pa je zvaliti krivdo na šolo, reči, da je otrok tam dobil uši. Boj zoper nadležne živalce je treba biti doma.

ODDAJA O
ZDRUŽENIH NARODIH

Ob dnevu Zdrženih narodov so člani krožka OZN za šolski radio pripravili polurno oddajo o tej pomembni človekoljubni organizaciji. Izvedeli smo veliko zanimivih podatkov o nastanku, delu in vlogi OZN v svetu.

ZA PRAZNIK
DELOVNO

Mirnopoško pokopališče je bilo vsa leta nazaj zelo neurejeno. Prav zato smo se pionirji in člani MPDB odločili za večjo delovno akcijo, ki smo jo opravili 29. 10. 1983. Akcije se je udeležilo 35 pionirjev in mladincev. Prekopali smo vse glavne poti, odstranili travo in posuli s peskom. Najlepše smo uredili okoliško grobišča padlih partizanov. Pohvaliti pa moramo tudi svet KS Mirna peč, ki je poskrbel, da so s stroji uredili smetišče, parkirni prostor in pot do pokopališča.

PO POTEH
BREŽIŠKE ČETE

Pohoda „Po poteh brežiške čete“ se že vrsto let udeležujemo tudi planinci in šolarji iz Artič. Letos nas je sodelovalo 31. V lepem vremenu smo 23. oktobra z drugimi peščili od Pečic do podrskega gradu, kjer smo si ogledali muzej NOB. Pot smo nadaljevali proti Kunjevemu hramu, kjer so 1941 učili četo, v spomin katere zdaj pripravljajo pohod. Poslušali smo kratek govor. Do Pečic smo se vrnili po bližnjici, do razglasitve rezultatov tekmovanja v orientaciji pa smo izvedli razne igre. Naši tekmovalci so bili uspešni, trojka starejših pionirjev je bila prva, ekipa mlajših pionirjev pa druga.

Zvito do osebnih koristi

Primeri, kakršna je prodaja avtov privilegirancem, ne spodbujajo stabilizacijskega ravnanja

Povsem po naključju sem dobil v roke letošnjo 43. številko Dolenjskega lista in k temule pisanju me je spodbudil zapis „Se ene vrste spovednica“ Tonija Gašperiča. Prodaja Imejevih osebnih avtomobilov za dinarje nekaterim iz-

brancem je zadeva, o kateri bi rad vedel kaj več. A četudi živim v državi, kjer vsaj prodaja avtov ne bi smela biti državna skrivnost, se mi zdi, da so omenjeni primer bolj zavarovali pred javnostjo, kot pa je zavarovano jedrsko gorivo v Krškem. Glede na to, kdo vse je na tak način dobil avto, je povsem jasno, v kako nerodnem položaju so se znašle družbenopolitične organizacije. Če bi ukrepale, bi zaradi privilegirancev pljuvale v lastno skledo. Nikomur se torej ne bo zgodilo nič hudega, čeprav so na škodi predplačniki avtov, ki so zaradi privilegirancev vozila dobili kasneje, še bolj pa so pri ugledu oškodovani delavci IMV.

Žal novomeški primer z avtomobili še zdaleč ni edini, ki kaže, kako ljudje na položajih lahko na zvit način poskrbijo za svoje osebne koristi. Če bomo tako okoriščanje še dopuščali, po drugi strani pa z lepimi besedami pozivali ljudi k stabilizacijskemu ravnanju, potem stabilizacijskega cilja še dolgo ne bomo dosegli.

FRANJO HOVNIK
Ptuj
Jadranska 17

POHOD K SPOMENIKU

Bilo je lepo jesensko jutro, ko smo se taborniki, medvedki in čebelice OMG iz Brežic odpravili na pohod k spomeniku padlim borcem v Dobovi. Pri spomeniku so nas čakali borci, eden od njih nam je pripovedoval o partizanskem boju za svobodo.

SANDRA SAVČIČ

SREČANJE STAREJŠIH
OBCANOV

Zadnje nedeljo v oktobru so se v šmarški osnovni šoli zbrali starejši občani. Po pozdravih predstavnikov družbenopolitičnih skupnosti smo člani literarno-recitacijskega krožka odigrali dramski prizor, prijateljica in jaz pa sva zapeli več pesmi. Se dolgo so se občani zabavali ob igranju na harmoniko, pogovarjali so se o preteklih časih in o načrtih za vnaprej. Razšli so se z željo, da se prihodnje leto spet snidejo.

ANDRIJANA HOČEVAR
OŠ Šmarjeta

Zdrahe okoli pitne vode

Pošteno in človeško bi bilo, če bi vaščani složno reševali zadeve v zvezi z vodo — Upoštevati koristi vseh

Pred kratkim smo občani z območja Jurjevce, Brež in Dolenjih Lazov, ki smo neredno dobivali pitno vodo iz jurjevškega vodovoda

Potočani
hvalijo
Novomeščane

S požrtvovalnim delom so preprečili veliko škodo

LOŠKI POTOK — Poleti je bilo asfaltirane 2,5 km ceste od Loškega potoka proti Sodražici, 24. oktobra pa je dobilo grobi asfalt še 2,2 km ceste. V prihodnjem letu bodo predvidoma asfaltirali še preostale 4 km ceste od Vagovske do Sodražice, narkar bo možno priti po asfaltu iz Loškega potoka do Sodražice, in Ribnice.

Pri tem, zadnjem polaganju asfalta so imeli delavci Cestnega podjetja Novo mesto veliko nevšečnosti, ki so jih z velikimi naporimi prizadevanji premagali, in poželi priznanje Potočanov. 19. oktobra se jim je namreč pokvaril glavni stroj za polaganje asfalta (finišer). S pomočjo delavcev za vzdrževanje pri Inlesu in Riku so obe okvari začasno odpravili. Med popravilom je čakalo 18 tovornjakov, polnih asfalta. Ves ta asfalt bi lahko propadel, če stroja ne bi uspelo popraviti in če ne bi delavci Cestnega podjetja nato do druge ure zjutraj delali, se pravi polagali asfalt.

Naslednji dan je Cestnemu podjetju le uspelo dobiti potrebne rezervne dele za stroj. Mehanični Cestnega podjetja so nato delali v dežju, mrazu in temi do 4. ure zjutraj, da so finišer usposobili za delo in da so delavci lahko naslednje jutro spet polagali asfalt.

SREČANJE SOŠOLCEV — Do 1927 je bila novomeška osnovna šola v poslopju stare gimnazije, ki so jo nato preuredili v vojašnico. Učenci, ki so zadnji končali šolanje v stavbi iz časa Marije Terezije, so se pred kratkim srečali v Novem mestu. Zbralo se jih je deset, od 22 takratnih učencev 8. razreda osnovne šole pa je živih še 15. Prvo srečanje po dolgih letih je bilo zelo prisrčno, obudili so mnogo spominov na šolska leta in mladostne dni, tovaršem, ki na srečanje niso mogli priti, pa so poslali pozdrave. (Besedilo: V. M., foto: J. Pavlin)

TELEVIZIJSKI SPORED

11. XI. petek 1	19.30 DNEVNIK 19.55 VREME	2	17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Zgodbe iz Nepričave (otročka oddaja) — 18.15 Trikrat deset (izobraževalna oddaja) — 18.45 Ansambel Mihe Dovžana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Portreti skladateljev — 20.45 Zagrebška panorama — 21.00 Porota (dokumentarna oddaja) — 22.05 Derviš in smrt (jugoslovanski film)
8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Majhna delavnica, Ruščina, Odmor, M. A. Reljković, Poročila 17.20 POROČILA 17.25 DOMAČI ANSAMBLI: ŠTIRJE KOVAČI 17.55 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za otroke 18.25 OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA 18.40 ZDRAVILNE VODE Današnja izobraževalna oddaja bo posvečena Rogaški Slatini. Izvedli bomo veliko zanimivega o zgodovini tamkajšnjih vrelcev mineralne vode, ki je posebno bogata z magnezijem, beseda pa bo tekla tudi o delu zdravilca. 19.10 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA	22.25 MEGLA, ameriški film Grozljivka Johna Carpenterja bo govorila o pristaniškem mestu in zalivu, v katerem se je pred sto leti zaradi napačne signalizacije potopila ladja. Vsi potniki so utonili, zlato, denar in ostale dragocenosti pa so razgrabili meščani. Prav na dan stoletnice tragičnega dogodka pa se začne v zalivu dogajati nekaj skrivnostnega, grozljivega... Igrajo Adrienne Barbeau, Hal Holbrook, Janet Leigh, Jamie Lee Curtis, John Houseman in še kdo.	16.30 Video strani — 16.40 TV V ŠOLI: Ruščina, M. A. Reljković — 17.40 Poročila — 17.45 Zgodbe iz Nepričave — 18.15 Trikrat deset — 18.45 Koledar — 18.55 Kronika občine Reka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Androsove tarče (oddaja iz ameriške nanizanke) — 20.60 Glasba iz ateljeja — 21.35 Dnevnik — 21.50 Kulturni mozaik — 23.20 Poročila	
12. XI. sobota 1	12.05 POROČILA 14.00 BOKSARSKI DVOBOJI ZA ZLATI GONG, prenos iz Skopja 15.55 JUGOSLAVIJA : FRANCIJA, prenos prijateljske nogometne tekme 18.15 POROČILA 18.20 PLANET OPIC, oddaja iz ameriške nadaljevanke 19.10 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 19.55 VREME 20.00 IZ PRETEKLOSTI, ameriški film 21.35 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov 21.55 ZLATA VRTNICA PORTOROŽA, ponovitev zabavnoglasbene oddaje 23.40 POROČILA	2	16.50 Posnetek lutkovne predstave — 17.25 Vrabc Pipce (lutkovna predstava) — 18.00 J. Konjović: Velebitske sani (televizijska drama) — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Dnevi JRT
13. XI. nedelja 1	17.40 ŠPORTNA POROČILA 17.55 OLIMPIJSKA KRONIKA 18.40 SLOVENC V ZAMEJSTVU 19.10 RISANKA 19.25 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 19.55 VREME 20.00 13. JULIJ, zadnja oddaja skopske nadaljevanke 20.55 ŠPORTNI PREGLED 21.25 ŽIVETI Z NARAVO, sarajevska dokumentarna oddaja 22.10 POROČILA	2	17.25 Dnevnik — 17.45 Lutkomeditacija — 18.00 Skladatelji za otroke — 18.15 Živeti v družini: Preizkušnje samote — 18.45 Kratak film — 19.00 Športni grafikon — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pisani avtobus (otročka oddaja) — 20.15 Mali koncert resne glasbe — 20.30 Iz črnogorske kulturne zakladnice: Samostan Piva — 21.00 Kako naj ozdravimo (zabavnoglasbena oddaja) — 22.00 Dvoje življenj istih ljudi (dokumentarna oddaja) — 22.30 P. P. Njegoš: Jaz, Rade Tomov (monodrama)
14. XI. ponedeljek 1	17.40 ŠPORTNA POROČILA 17.55 OLIMPIJSKA KRONIKA 18.40 SLOVENC V ZAMEJSTVU 19.10 RISANKA 19.25 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 19.55 VREME 20.00 13. JULIJ, zadnja oddaja skopske nadaljevanke 20.55 ŠPORTNI PREGLED 21.25 ŽIVETI Z NARAVO, sarajevska dokumentarna oddaja 22.10 POROČILA	2	17.25 Dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.15 Knjige in misli — 18.45 Glasba za mlade — 19.30 Dnevnik — 20.00 Hasanaginica (televizijska drama) — 21.15 Tedenski zabavnik — 21.40 Zabava vas Zdravko Čolić — 21.55 Vidiki: Kooperanti — niti Davidovi, niti cesarjevi, niti spahijeji (dokumentarna oddaja) — 22.25 Zenska (eksperimentalna oddaja) — 22.30 Olimpijske bakle — 22.45 Sadej, zelenjava in rock'n'roll v oktobru (zabavna oddaja)
15. XI. torek 1	8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Šolsko območje, Za učitelje, Otroci ustvarjajo, Sedmi kontinent, Baranja, Poročila 16.05 ŠOLSKA TV: Nekatere je strah, Poklici v živilski tehnologiji 17.05 POROČILA 17.10 Z BESEDO IN SLIKO: KAPA NEVIDNICA 17.30 OTVORITEV 6. SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA, prenos iz Cankarjevega doma v Ljubljani	2	17.25 Dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.15 Knjige in misli — 18.45 Glasba za mlade — 19.30 Dnevnik — 20.00 Hasanaginica (televizijska drama) — 21.15 Tedenski zabavnik — 21.40 Zabava vas Zdravko Čolić — 21.55 Vidiki: Kooperanti — niti Davidovi, niti cesarjevi, niti spahijeji (dokumentarna oddaja) — 22.25 Zenska (eksperimentalna oddaja) — 22.30 Olimpijske bakle — 22.45 Sadej, zelenjava in rock'n'roll v oktobru (zabavna oddaja)
16. XI. sreda 1	8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Poštni nabiralnik, Pogozdovanje in zaščita gozdov, Odmor, Vstaja jugoslovanskih narodov, Narodni park Risnjak, Poročila 17.20 POROČILA 17.25 PEDENJŽEP, otroška oddaja	2	17.25 Dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.15 Knjige in misli — 18.45 Glasba za mlade — 19.30 Dnevnik — 20.00 Hasanaginica (televizijska drama) — 21.15 Tedenski zabavnik — 21.40 Zabava vas Zdravko Čolić — 21.55 Vidiki: Kooperanti — niti Davidovi, niti cesarjevi, niti spahijeji (dokumentarna oddaja) — 22.25 Zenska (eksperimentalna oddaja) — 22.30 Olimpijske bakle — 22.45 Sadej, zelenjava in rock'n'roll v oktobru (zabavna oddaja)
17. XI. četrtek 1	8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Riševo hribe in doline, Sadni izdelki, Odmor, Zapuščena gnezda, Misli s svojo glavo, Poročila 16.25 ŠOLSKA TV: Nekatere je strah, Poklici v živilski tehnologiji	2	17.25 Dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.15 Knjige in misli — 18.45 Glasba za mlade — 19.30 Dnevnik — 20.00 Hasanaginica (televizijska drama) — 21.15 Tedenski zabavnik — 21.40 Zabava vas Zdravko Čolić — 21.55 Vidiki: Kooperanti — niti Davidovi, niti cesarjevi, niti spahijeji (dokumentarna oddaja) — 22.25 Zenska (eksperimentalna oddaja) — 22.30 Olimpijske bakle — 22.45 Sadej, zelenjava in rock'n'roll v oktobru (zabavna oddaja)

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, dedka, brata, strica, svestra in tasta

JANKA BADOVINCA (PETARKA)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih izrazili sožalje, položili cvetje in vence na njegov grob, pokojnega spremili k večnemu počitku ter mu s tem izrazili poslednje spoštovanje.

Žaljuoči: družina BADOVINAC

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil naš dragi oče, dedek, tast, brat, stric in svak

ALOJZ TURK

iz Drganjih sel 4

Zahvaljujemo se vsem vaščanom, ki so nam v teh dvojno težkih dneh stali ob strani in nam pomagali. Hvala vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki ste se prišli posloviti od pokojnika, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu spremili do njegovega zadnjega doma. Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov Novo mesto za vso skrb, Koviču za redne obiske ter dr. Vodniku. Hvala šmihelskim pevcom, godbi delovnega kolektiva Novoles, KO ZZB NOV Straža, obema govornikoma in vsem, ki so sodelovali pri pogrebni svečanosti. Vsem še enkrat prirčna hvala!

Žaljuoči: hčerka Majda z možem, sin Dušan z družino, vnuki, sestre, bratje in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega očeta, starega očeta in brata

ANTONA MIKLIČA

iz Sadinje vasi

se prirčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Še posebej se zahvaljujemo Novolesu-TOZD TPI Soteska, Tesnilom Trebnje, zdravstvenemu osebju, društvu upokojencev Dvor za poslovljni govor, pevcom iz Žužemberka in župniku za opravljen cerkveni obred. Vsem še enkrat prirčna hvala za spremstvo na zadnji poti.

Žaljuoči: sin Tone, hčerki Tilka in Malka z družinami ter brata in sestra z družinami

Sadinja vas, 26. 10. 1983

ZAHVALA

Komaj v 26. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi mož, oče, s n in brat

MILAN KOZOLE

iz Dobrove pri Senovem

Ob tej boleči izgubi se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste se v tako velikem številu udeležili pogrebne slovesnosti in darovali vence in cvetje ali kakorkoli počastili pokojnikov spomin. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivom Rudnika Senovo in Lisce Senovo za nesebično pomoč, župniku za opravljeni obred ter govorniku ob odprtem grobu za poslovljne besede. Prav tako se zahvaljujemo Geološkemu zavodu Ljubljana, Planinskemu društvu „Bohor“ Senovo, sevnški godbi in Rudniku Trbovlje. Še enkrat prirčna hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in s cvetjem zasuli njegov prerani grob.

Neutolajljiva žena Dragica, sin Boštjan, mama, ata, sestra Jožica ter bratje Silvo z družino, Ivan in Marjan

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 52. letu starosti zapustil naš dragi mož in oče

JANEZ KASTELIC

Dolž 30

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se Antonu Mantelu za pomoč, tovarni zdravil Krka, trgovskemu podjetju Mercator, tovarni Iskra iz Novega mesta, OO ZSMS Dolž za podarjene vence in cvetje. Hvala pevskeemu zboru Maksa Henigmmana in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: žena Marija, sinova Cveto in Janez, hčerka Vera z možem ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustila naša dobra žena, mama, sestra, babica, prababica in teta

MARIJA KOVAČIČ

rojena TURK
iz Leskovca 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo medicinskemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za požrtvovalno nego v času njene bolezn. Zahvaljujemo se delovnim kolektivom IMV TOZD TEHNOSERVIS in TOVARNA AVTOMOBILOV, KRKA TOZD MARKETING, Splošna bolnišnica - LABORATORIJ in PIONIR DSSS za podarjene vence in ostalo pomoč. Hvala tudi župniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: vsi njeni

ZAHVALA

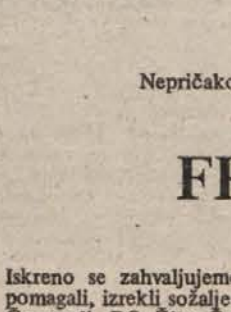
V 79. letu starosti nas je zapustil naš dobri mož, oče, stari oče in brat

JANEZ ŠIKONJA

iz Tribuč 40

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, OOS DOLENJKA DETALJ Črnomelj, OOS Beti Črnomelj, krajevnima organizacijama ZB in SZDL Tribuča za izrečena sožalja, cvetje in vence ter spremstvo na zadnji poti, GD Tribuča in govorniku za poslovljne besede, Lovskemu pevskeemu zboru in župniku za opravljeni obred. Posebno se zahvaljujemo sosedoma Horvatovima za vsestransko pomoč.

ŽALUJOČI: vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 48. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

FRANC BIRKELBACH

Cankarjeva 4, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje ter pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo TOZD Beti Črnomelj, DO Žito Črnomelj, Soš Črnomelj, GD Črnomelj, godbi na pihala ter duhovniku za lepo opravljeni obred.

Žaljuoči: žena Breda, hčerki Zdenka in Mojca z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete in prababice

MARIJE JANČAR

iz Orehovice 35

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali, in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti ter s cvetjem obložili njen grob. Posebej se zahvaljujemo KRKI, IMV, Zavarovalni skupnosti Triglav Novo mesto, Elektru Novo mesto, pevskeemu zboru Orehovica ter duhovniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: vsi njeni

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

NEŽKE MOVERN

iz Kota 58 pri Semiču

smo dolžni izreči zahvalo vsem, ki so nam v tem težkem trenutku stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in osebju pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, sosedom Vidmarjevim, Bukovčevim, Černetovim, Francki Kapš za izrečene besede, Iskri Semič in vsem darovalcem cvetja in vencev.

ŽALUJOČI: vsi njeni

Kot pri Semiču, dne 2. novembra 1983

*Pomlad v vinograd tvoj
bo spet prišla,
in sedla bo na rosna tla
in zajokala bo, ker tebe ni.*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 63. letu starosti zapustil naš ljubi mož, dragi ata, stari ata in stric

JANEZ LUMPERT

iz Vel. Brusnic 29

Prirčno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, nam pomagali v najtežjih trenutkih in našega dragega očeta spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivom Kremen, Iskra Ela, Krka Marketing, ZB Brusnice ter župniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: žena Jožefa, otroci Vinko, Ivan in Kristina z družinami

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 10. novembra - Leon Petek, 11. novembra - Martin Sobota, 12. novembra - Emil Nedelja, 13. novembra - Stanislav Ponedeljek, 14. novembra - Lovrenc Torek, 15. novembra - Leopold Sreda, 16. novembra - Otmar Cetrtek, 17. novembra - Elizabeta

LUNINE MENE

12. novembra ob 16.49 - prvi krajec

KINIO

BREŽICE: 11. in 12. 11. ameriški film TV mreža. 12. 11. ameriški film Orlovo krilo. 13. in 14. 11. japonski film Kagemusha. 15. in 16. 11. jugoslovanski film Variola vera.

maliglas

SLUŽBO DOBI

DELO dobi „lahko“. Informacije na telefon (068) 23-959 v petek od 16. do 18. ure in v soboto ob 14. do 16. ure.

KV MIZARJA, po možnosti pohištvenega, zoposlamo. Ostalo po dogovoru. MIZARSTVO GORIŠEK, Groblje 60, Sentjernej. NATAKARIČO zaposlimo. Trije dnevi v tednu prosti, ostalo po dogovoru. Gostilna TURK, Stopiče, telefon 43-716.

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE v Celju, s centralno kurjavo, toplo vodo, zamenjam za podobno v Novem mestu. Informacije po 20. uri na telefon (068) 25-860, ali na naslov Ivan Krajnc, Skapinova 6, Celje.
LB Temeljna dolenska banka Novo mesto zamenja 2-sobno stanovanje v izmeri 50 m² v III. nadstropju stanovanjskega bloka na Mirni 165 v ustreznem stanovanjem v Novem mestu. Informacije prejmete v splošni službi banke.

SOBO v Novem mestu oddam. Naslov v upravi lista (4903/83).

Kmetijski stroji

MOTOR za kosilnico FIGARO LA-400 v brezhibnem stanju prodam. Slavko Habišč, Kremen 20, Krško.

PRODAM traktor Kramer (35 ps) s hidravlično koso, letnik izdelave 1964. Jožef Mlakar, Zadovinek 2, 68270 Leskovec.

Motorna vozila

VW, 3000 km po generalni, prodam ali zamenjam za motor 200 D,

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Ksenija Khalil (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Risa Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primož, Drago Rustja, Jože Simičič, Jožica Teppley, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Jože Matkovič. Ekonomska propaganda: Janke Saje, Iztok Gačnik

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 15 din. Letna naročnina 600 din - Za delovne in družbene organizacije 1.200 din - Za inozemstvo 20 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglašje 250 din, za razpise, licitacije ipd. 250 din, 1 cm na dojščeni, srednji ali zadnji strani 380 din, 1 cm na prvi strani 500 din. Vsak mali oglas do 10 besed 115 din, vsaka nadaljnja beseda 12 din. Na podlagi menja sekretariata za informacije IS skuščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu. 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov skupnih služb DITC: Germova 3, p. p. 33, tel. 22-365 in 22-551 - Naslov ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka: Jenkova 1, p. p. 33, telefon (068) 24-006 - Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC, tozd Grafika, Novo mesto - Ravniki filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ČRNomeLJ: 10. in 13. 11. francoski film Tri je treba ubiti. 11. in 13. 11. francoski film Gadje maturirajo. 15. 11. italijanski film Ljubica pod posteljo. 17. in 20. 11. jugoslovanski film Lev v srcu.

KOSTANJEVIČA: 12. 11. nemški film 5. do 12. v Caracasu. 13. 11. ameriški film Samo dvakrat se živi.

KRŠKO: 13. 11. ameriški film Jaz in nilski konj. 15. 11. ameriški film Sivi orel. 16. 11. italijanski francoska komedija Raj za šoferje kamionov. 17. 11. francoska drama Zadnji metro.

NOVO MESTO - KINO JLA: od 11. do 13. 11. jugoslovanski film Po sledovih zločina. Od 14. do 16. 11. ameriški film Izbrani. Predstave ob 18. in 20. uri.

SEVNICA: 10. in 11. 11. brazilski film Dama v avtobusu. 12. in 13. 11. ameriški film Desetka. 16. in 17. 11. ameriški film Furije. Predstave so ob 20. uri, ob nedeljah ob 18. uri.

hi-fi ali motorno kolo. Telefon 81-106.

VW 1300, neregistriran, poceni prodam. Franc Kastelic, Mihovec 6 pri Podgradu.

RENAULT 4, registriran do avgusta 1984, po ugodni ceni prodam. Janez Bučar, Volčkova vas, n. h., Sentjernej.

RENAULT 4, odlično ohranjen, garaziran, in motor TOMOS APN 4 prodam. Telefon 56-270.

GOLF JL, letnik 1980, prodam. Telefon (068) 44-662.

ZASTAVO 750 S, letnik 1978, prodam. Jože Kralj, Telčice 5, 68275 Škočjan.

DIANO, letnik 1978, 55000 km, prodam. Andrej Blažon, C. komandanta Staneta 32, Novo mesto, telefon 25-807, popoldne.

Z 101, letnik 1976, registrirano do aprila 1984, prodam. Telefon (068) 21-972, od 17. ure dalje. LADO 1200, letnik 1978, zelene barve, odlično ohranjeno, prodam. Vinko Zlobok, Gazice 8, 68263 Cerklje ob Krki.

PRODAM Fiat 126 P, letnik 1980, Gantar, Bršljin 10, Novo mesto.

FIAT 124 in LADO 1200 po delih prodam. Peter Delevuk, Gor. Skopice 30, 68262 Krška vas.

126 P, letnik 1978, ugodno prodam. Pavle Balabanič, Jerebova 3, Novo mesto, po 15. uri.

Z 101, staro dve leti, prodam. Telefon 21-786, popoldne.

ZASTAVO 750, letnik 1974, prodam. Telefon 25-185.

PRODAM BMW 1602 in GOLF, letnik 1976, v odličnem stanju, ali zamenjam za R 4 GTL ali JUGO 45. Oglasite se na telefon 25-113.

FIAT 126 P, dobro ohranjen, prodam. Informacije na telefon 62-547, popoldne.

KOMBI ZASTAVA 435 K, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Viktor Strojanski, Poklek 47, Blanca.

Z 101, letnik 1975, in dele prodam. Telefon 21-078.

Z 750, letnik 1977, prodam. Informacije po telefonu 25-511, od 16. do 19. ure.

FIAT 126 P, letnik 1977, obnovljen, registriran do 27. avgusta 1984, prodam. Anton Rangus, Dol. Vrhpolje 15, 68310 Sentjernej.

R 4, dobro ohranjen, prodam. Franc Zupančič, Meniška vas 13, Dolenjske Toplice.

KOMBI Z 435 F, letnik 1979, prodam. Jože Zupančič, Žužembek 152.

FIAT 126 P, letnik 1976, v odličnem stanju prodam. Vida Molek, Gradac v Beli krajini, n. h. R 4, letnik 1978, prodam za 14 M. Jože Kastelec, Sentjošt 9, telefon 43-722, po 17. uri.

PRODAM osebni avto GOLF, letnik 1977, registriran do leta 1984. Dol. Toplice 15, telefon 85-777. Z 101 M 1300, letnik 1980, ohranjen, prodam. Telefon (068) 44-057.

FITCKA, letnik 1970, poškodovanega, ugodno prodam, motor brezhiben. Djajp, Levstikova 5, Novo mesto, telefon 22-238, če ni odziva, lahko pokličete tudi 24-487.

SKODO 110 L, letnik 1974, registrirano do maja 1984, ugodno prodam. Igljič, Vel. Strmica, Trebelno.

FIAT 850 sport, letnik 1971, prodam. Slavko Dolinar, Polhovica 8, Sentjernej.

ZASTAVO 750, letnik 1976, obnovljeno, prodam po ugodni ceni. Telefon 44-407, po 15. uri.

LADO 1200, letnik 1972, prodam. Bojan Vidmar, Sadinja vas, Dvor. Z 750, letnik 1971, ugodno prodam. Franci Potočar, Sentjernej 69.

FIAT 126 P, letnik 1981, prodam. Telefon 20-276.

ZASTAVO 101 prodam. Cesta brigad 14, Novo mesto (Novoteksovo naselje), ali telefon 25-016.

POLONEZ, letnik 1981, prodam. Jože Ferkoj, Hrastulje 20, Škočjan.

PRODAM tovorni avto TAM 5000 ali zamenjam za gradbeni material. Božidar Špiler, Gubčeva 7, 68270 Krško.

PRODAM osebni avto FORD ESCORT, letnik 1969, v voznem stanju. Alojz Bambič, Šmalčja vas 27, Sentjernej.

PRODAM

GARAŽO v Kočevju, Podgorska ulica, prodam. Informacije po telefonu (061) 852-195.

PRODAM pred sobno omaro, skoraj novo. Telefon 25-593.

PRODAM testirane plemenskega ovna. Ciril Krivec, Sentjurje 4, 68216 Mirna peč.

TONSKI kinoprojektor z dodatno opremo prodam. Telefon 22-344.

PRODAM dva meseca stare posavske goniče z rodovnikom. Telefon (068) 44-446, po 18. uri.

BARVNI TELEORIZOR po ugodni ceni prodam. Franc Progar, Kristanova 10, Novo mesto, telefon 24-516.

PRODAM PSA k. d. istrskega goniča, starega dve leti, z odlično telesno openo. Niko Vrličič, Bojanci 35, 68344 Vinica.

POROČNO OBLEKO številka 38-40 ugodno prodam. Prav tako pa tudi plinski štedilnik Gorenje. Telefon (068) 71-868, ves dan.

PRODAM 100 m² smrekovih stenskih oblog (ladijski pod), dolžina 4 m, širina 7 cm. Cena za m² 630,00 din. Jože Pinoza, Žurkov dol 44, Sevnica. V Sevnici je potrebno zaviti v Drožanjsko ulico.

PRODAM suhi gruš za hišo. Naslov v upravi lista (4904/83).

PRODAM 11 m² hrastovega lamel parketa I. kvalitete in lepilo. Bratkovič, Gor. Brezoviča 27, Sentjernej.

NOVO garnituro za avto genovo varjenje (brenerji) prodam. Telefon 22-008.

PRODAM zimski gumi za Z 750, prenosni radiokasetar in tapetniško blago. Telefon 23-957.

PRODAM ovco z mladičem. Janko Kosač, Šentrupert na Dolenjskem.

HARMONIKO (fraztonarico) prodam. Naslov v upravi lista (4901/83).

PRODAM elektronic 90 in tomos cross junior. Tomaž Barbarič, Mačkovec 9, 68000 Novo mesto.

PRODAM kokiš, stare eno leto. Jože Jeršin, Račje selo 2, Trebnje, telefon 44-389.

TERMOAKUMULACJSKO PEČ ELIND 3, rabljeno, brezhibno in betonsko železo - mreže ø 6,10 v velikosti 6 m x 2,2 m ugodno prodam. Alojz Lukšič, Mali Slatnik 35/a, Novo mesto.

PRODAM prikolico za Tomo Vinčič in za prevoz živine. Srednji Globodol 6, Mirna peč.

PRODAM nove zimske gume (135 x 12) za FIAT 126 ali zamenjam za R 4. Telefon 23-906.

PRODAM siv in rjav dekliški plašč (11 - 14 let). Koštalova 16, Novo mesto, telefon 25-626.

PRODAM mlado kravo s teltom. Anton Rudman, Vrh pri Ljubnu 2, Novo mesto.

PRODAM žensko poročno obleko številka 42 in R 4 po delih. Jože

Florjančič, Gor. Karteljevo 28, 68216 Mirna peč.

PEC za centralno ogrevanje 20.000 KW prodam za 15.000 din. Jože Kastelec, Sentjošt 9, telefon 43-722, po 17. uri.

PRODAM termoakumulacijsko peč (6 KW). Telefon 21-239.

UGODNO PRODRAM kompletno kuhinjsko opremo. Informacije na telefon (063) 783-141.

PRODAM kravo, staro sedem let in brejo štiri mesece. Kastelic, Rakovnik pri Birčni vasi 3, Novo mesto.

PRODAM rabljeno spalnico. Informacije na telefon 23-537, po 16. uri.

PRODAM tovorno traktorsko prikolico (4 t) in prikolico za prevoz živine. Prodajam in izdelujem tudi odrivne deske za traktor. Anton Zupet, 68275 Škočjan 49.

PRODAM PONY KOLO. Informacije na tel. 22-351.

ELEKTRIČNE ORGLE znamke FAFISA duo compact nujno prodam. Anton Smolič, Reska 16, 68211 Dobrič, tel. 44-321 interna 299.

PRODAM šivalni stroj znake BAGA DANICA ekstramatik. Informacije po telefonu 23-893.

PRODAM veliko agavo. Telefon 23-458.

PRODAM novo termoakumulacijsko peč (3 KW). Tel. 24-618.

PRODAM tračno žago z avtomatskim brusilnim strojem „BRENTA“. Božidar Špiler, Gubčeva 7, 68270 Krško.

PRODAM črno-beli televizor Gorenje in peč na olje. Telefon 23-390.

MOTORNA ŽAGA Homelite, sedemkilska, tovarniško nova, napredaj. Cena 70.000 din. Telefon (061) 223-957.

PRODAM 16-colski gumi voz v dobrem stanju in zapravljiveček z gumi kolesi, 2 sedeža. Cena po dogovoru. Albin Novšak, Dol. Boštanj 39, 68294 Boštanj.

PRODAM bojler za kopalnico (kombiniran: drva in elektrika). Alojz Metelko, Povrsje 2, Raka.

PRODAM gradbeno barako (3 x 5 m). Informacije na telefon 24-040, po 17. uri.

PLETILNI STROJ SINGER prodam. Telefon 22-022.

PRODAM 10 ovnov, mladih, za zakol in 10 visoko brejih ovac. Stanko Resnik, Mrčna sela 45, 68282 Koprivnica pri Brestanici.

HARMONIKO izdelave Menges (G. C. F. B dur) prodam. Janez Gasparič, Gor. Medvedje selo 5, 68210 Trebnje.

UGODNO PRODRAM dve platišči (zlata bronza) znamke CARMONA ENGINEERING 5 J x 13 in dve pnevmatiki (gumi) znamke SAVA RADIAL - JET 175/70 SR 13 BEST, prevoženih 2000 km. Pavel Perc, Glavni trg 28, telefon 81-660.

PRODAM kuhinjske elemente Marles „Orhideja“, otroško sobo in garderobne omare. Viceič, Šegova 4, Novo mesto, tel.: 24-162. Poklicati ali ogled v soboto ali ponedeljek od 9. - 18. ure.

KUPI M

KIOSK, dobro ohranjen, kupim. Telefon (068) 85-223.

KUPIM traktor z dvema pogonomoma do 30 KM, širine do 120 cm. Franc Medvedšek, Trdinova 1, 68270 Krško.

KUPIM motor za ZASTAVO 750 od letnika 1975 dalje. Janez Turk, Drama 12, Sentjernej.

KUPIM rabljeno samonakladalko. Ponudbe po 17. uri na telefon (068) 88-893.

POSEST

NOVO ZIDANICO (primerno za stanovanje) pri Starem gradu prodam. Hlača, Šegova 6, Novo mesto.

OBRITNIKI! Prodajam poslovno hišo s 1000 m² zemlje v Kočevju, primerno za gostinstvo ali trgovino, oziroma vsako obrt. Možnost za menjavo za kmetijo v nižini ali pa v najem. Cena 700 SM. Ponudbe pod šifro: „DELNO NA OBROKE“.

VINOGRAD z zidanico v Bendjahl prodam. Naslov v upravi lista (4902/83).

PRODAM zidanico in 11 a vinograde v Doblički gori. Peter Papež, Petrol, Črnomelj.

RAZNO

V VARSTVO vzamem otroka. Telefon 24-871.

FANT srednjih let, brez obveznosti, s srednjo izobrazbo, lastno hišo, avtomobilom, službo ter nekaj zemlje želim spoznati po tej poti dekle srednjih let zaradi ženitve. Ponudbe pošljite pod šifro: „POROKA“.

V DOPOLDANSKEM ČASU vzamem v varstvo dva otroka. Jožica Murgelj, Cesta herojev 4, Novo mesto.

IZGUBIL se je pes (nemški ovčar). Sliši na ime Nero, pod vratom ima umazanobelo liso. Poštenega najditelja prosim, da mi ga proti nagradi (5000 ND) vrne na naslov: Franc Povšič, Orašje 20, Smarješke Toplice.

ZA SKUPNO OBRT kovinoplastike iščem partnerja. Kovinar-orođdar. Prostor, stroji, delo zagotovljeno. Pisemne ponudbe pošljite na Dolenjski list pod šifro: TOČEN.

PO NAROČILU izdelam masivne mize in klopi iz smrekovega lesa, primerne za vikend ali kuhinjo. Oglasite se lahko vsak dan po 14. uri. Alojz Kotnik, Jezero 3 a, Trebnje.

PREKLICI

STANE PETERLIN, Radovlja 38, Smarješke Toplice, prepovedujem Rafku ZUPANU iz Gor. vasi pri Smarjeti in vsem ostalim prilaščanje, kakršnokoli izkoriščanje ali povzročanje kakršnekoli škode na moji parceli št. 1325/2 v Klenoviku - Stara vina. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

MARIJA BUKOVEC, Vel. Podluben 1 a, Uršna sela, opozarjam Verono KOLIC iz Vel. Podlubna 2, naj preneha širiti neresnične govorice o meni in me zmerjati. Če tega opozorila ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjal.

ZUPANCIC, Žužembek 80, in ROME, Žužembek 81, prepovedujemo pašo kokoši in gosi po dvrtovih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjali.

ČESTITKE

Dragima atu in mami MARTINU in ANI SIMONČIČEVIMA iz Zupuš pri Sentjernej ob 30. obletnici skupnega življenja iskreno čestitam in jim želim mnogo zdravja in zadovoljstva ter še veliko let v krogu svojih domačih Ludvik z Majdo, Darinka, Vera, Jožica, posebno pa njuna vnuka Primož in Anita, ki jima pošiljata koš pozdravkov.

Dobremu in skrbnemu možu, očetu MARTINU MOŽETU iz Gabrja pod Gorjanci za njegov praznik želimo veliko sreče, posebno zdravja, žena Marija, hčerke, mama, sestre z družinami. Murnovima atu in mami iz Hrušice 42 pa lep pozdrav.

ZAHVALA

1. julija mi je pogorelo gospodarsko poslojse ob udarcu strelce. Za pomoč se iskreno zahvaljujem organizacijam RK Draguš in Butoraj, KZ Draguš in Črnomelj, GG Črnomelj, DO GOK Črnomelj, posebno pa TOZD Begrad in sodelavcem ter vaščanom. Jule BEBAR, Tanča gora 10.

ZAHVALA

NOVO MESTO. Cankarjeva 32, telefon 22-288

11. novembra praznujeta 50 let skupnega življenja draga IVAN in JOZEFA GREGORČIČ iz Smole nje vasi (Blatnikov). Ob tem visokem jubileju jima iz srca želimo še mnogo zdravja ter zadovoljstva v krogu njihovih najdražjih. Otroci: Ivanka, Tone, Hermina, Janez in Jožica z družinami. 11 vnukov in 5 pravnukov pa jima pošilja 50 poljubčkov.

Dragi ANDREJKI GRANDLJIČ iz Mirne peči želimo za njen 21.

frankopiranje

JOZE SPILCHAL Novo mesto, Cankarjeva 32, telefon 22-288

Takoj in poceni

- kopiranje na različne vrste papirja in na folijo
- kopiranje formatov do velikosti 297x420 mm in pomajšave
- uradne ure od 8 - 16 ure
- sprejem naročil tudi po telefonu

Se vljudno priporočam

ZAHVALA

FRANC PENCA iz Dol. Mokrega polja 1 se zahvaljujem šoferju avtobusa Gorjanci MATIJI PETERLINU za vrnjeno denarnico z dokumenti in denarjem, ki sem jih izgubil na cesti. Zahvala velja tudi poštabi milice Novo mesto in Sentjernej.

V SPOMIN

Mineva drugo leto, odkar nas je za vedno zapustila naša draga soproga, mamica, babiča in sestra

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 73. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ KOŽAR

Gor. Težka voda 17

Prisrčno se zahvaljujemo sosedom in sorodnikom, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in vence ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo tovarni zdravnil KRKA, DOM-u Ljubljana ter Splošni bolnišnici Novo mesto. Zahvala velja tudi duhovniku za lepo opravljeni obred, pevskemu zboru ter gasilskemu društvu Stopiče.

ZALUJOČI: žena in hčerke z družinami

ZAHVALA

Za vso pozornost, spremstvo na pogrebu, darovano cvetje in ustne ter pismene izraze sožalja se ob smrti našega ljubelega moža, očeta, dedka in brata

TONETA STARAŠINIČA

iz Crnomlja

prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sostanovalcem. Prisrčna hvala govorniku ZB Črnomelj in nekdanjim sodelavcem DO NOVOST za poslovilni govor ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, DO Komet Metlika in duhovniku za opravljeni obred.

ZALUJOČI: žena Katarina, hčerka Zvonka z družino, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je 27. septembra zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JOŽE UDOVČ

Jelovec 7, Boštanj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Jožefa, sinovi Jože, Mirko, Slavko z družino, Ivan in ostalo sorodstvo

*Vedno smo radi te imeli,
skupaj živeli v slogi in veselji,
a prišel je kruti dan,
o ljubi oči, tvoje življenje
je ugasnilo kot dan.*

ZAHVALA

V 45. letu nas je tragično zapustil naš ljubi mož, očka, sin, brat in stric

LOJZE JAKŠE

iz Dol. Straže 60

Zahvaljujemo se sosedom in vsem vaščanom, sorodnikom ter znancem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in vence ter ga v tako velikem številu spremili na njegovo prerano zadnjo pot. Posebno se zahvaljujemo družinam Smolič in Rodič, DO Novoles, KZ Krki, vsem gasilskim društvom, industrijskemu gasilskemu društvu, OO ZSMS Dol. Straža, osnovni šoli Vavta vas, župniku za lepo opravljeni obred, govornikom in pihalni godbi Novoles. Zahvala velja tudi vsem za denarno pomoč. Še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI, ki ga ljubimo

*Ni v duši podoba zbledela,
ne zbrisala solza obraz,
v srcih bo večno živela
ljubeča podoba, tvoj jaz.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi ljubljene žene, mame, stare mame, sestre in tete, 54-letne

KRISTINE PRUS

iz Krmačine 8

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni prerani zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravnici Branki Mihaljevič, vaščanom, posebno sosedu Jožetu za poslovilne besede, godbenikom iz Metlike, ZZB Drašiči, KZ Metlika, TGP Metlika, ekonomski srednji šoli Novo mesto, pevkam in župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

ZALUJOČI: mož Tone, sin Zvonko z družino, hčerki Veronika z družino in Darinka, svakinja Ana ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 66. letu življenja nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in pradedek

JOŽE PODLIPNIK

iz Boštanja 45

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom Gorenčevim, Medvedovim in Klemenčičevim, kolektivoma Kopitarne in Tovarne konstrukcij iz Sevnice. Iskrena hvala godbi iz Sevnice, kakor tudi župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Angelca, sinovi Jože, Slavko in Frenki ter hčerki Darinka in Marta z družino ter ostalo sorodstvo

*Zjutraj ne veš, kam bodeš drevi legel,
ne kdo te vzdrami, ko zapreš oko,
kadar si svojim dragim v roke segel,
nemara si za vselej od nas vzela slovo.
(O. Župančič)*

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 72. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC ROGELJ

iz Rihpovca 7 pri Trebnjem

Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju ZD Trebnje in internega in pljučnega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto za zdravljenje in nego v času bolezni. Posebno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo pokojnega na zadnji poti. Hvala tudi župniku in kaplanu za lepo opravljeni obred, cerkvenemu pevskemu zboru Trebnje, kolektivom Novoteks Novo mesto, Pošta Trebnje in Tregrad Trebnje za podarjene vence. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Antonija, hčerki Tilka in Tončka z družino, sinova Franci z družino in Slavko ter ostalo sorodstvo

*Sam, čisto sam, v mrzlem grobu spiš,
ne ljubezen in ne bol ne more te
zbuditi.
Veder, skromen, nasmejan v naših
srcih zdaj živiš.
O, da mogel bi se spet vrniti!*

ZAHVALA

Komaj 23 let je izpolnil, ko je moral oditi naš

LADO MUHIČ

iz Petan 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki delite z nami neizmerno žalost, ter vsem, ki ste ga zasuli s cvetjem in spremljali na njegovi zadnji poti. Posebej smo hvaležni tov. Skenderoviču iz Novolesa za vsestransko pomoč v težkih trenutkih in za poslovilne besede ter duhovnikoma za lep obred.

Vsi njegovi

*Preljubi mož in očka ti,
za tebe prišla je viharna noč,
odšel z njo si daleč proč,
odšel si v daljni tuji kraj,
od koder vrnitve ni več nazaj.*

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ PRAZNIK

iz Pristavice 4 pri Beli cerkvi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom Menič in Kaplan ter delovnim kolektivom PTT podjetje Novo mesto, Iskra-TOZD TNN Novo mesto in IMV Novo mesto za podarjene vence in pomoč. Zahvala velja tudi župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Tončka, sin Tone in hčerka Tončka z družinami, sin Ivan, hčerka Vida, brat Ludvik z družino ter ostalo sorodstvo

*Kje si, ljuba mama ti,
kje tvoj nasmejani je obraz,
kje so tvoje zlate roke,
ki so delale za nas?*

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša dobra in skrbna mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA NOVINA

roj. Fink
iz Podturna 24

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem ter znancem za podarjene vence in cvetje, še posebno pa vsem sosedom za pomoč. Zahvaljujemo se kolektivom GG Podturn, SGP Pionir-TOZD MKI, Dolenjki za podarjene vence ter župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: mož Tone, sinovi Tone, Vili, Franci z družinami, hči Danica z družino in ostalo sorodstvo

Portret tega tedna

MARTIN TOMŠIČ

Vse do zadnjega dne Martin Tomšič iz Skočjana ni vedel in ne pričakoval, da mu bo podeljena ena od letošnjih Nagrad Novega mesta. Še ko je dobil pismo o obvestilo, naj bo zaradi podelitve priznanja navzoč na slavnostni seji v Žužemberku, je bil prepričan, da gre za priznanje krajevske skupnosti.

„Res sem bil presenečen, saj si niti malo ne domišljam, da je zgolj moja zasluga, kar je bilo v naši krajevni skupnosti zadnja leta narejeno. Ne bom tajil, da sem priznanja vesel, ampak še bolj me gane zadovoljstvo krajanov, kadar odpiramo nove objekte.“

Izhaja iz tiste povojne generacije mladih, ki jim ni bilo nič prizaneseno. Komaj 17 let je imel, ko je v mlinarski družini s petimi otroki sam začel služiti kruh. Pisalo se je leto 1948, ko je moral vsak za delo sposoben v službo. Takrat niso vprašali, kaj želiš ne kaj zmoreš, ampak si dobil dekret in tja si moral, če nisi hotel veljati za delomrzneža.

„Samo na kratek tečaj so me poslali, saj nisem imel

drugega kot končano osnovno šolo, pa dodelili Kmetijski zadrugi Šmarjeta, kjer sem začel spoznavati računovodstvo. Kasneje sem ob delu končal srednjo ekonomsko šolo, v računovodstvu pa sem, kot kaže, ostal za vedno.“

Na terenu je bil aktiven vsa leta, komunist pa je že od leta 1950. On sam ne, ampak drugi povedo, da je zaslužen za ustanovitev in delo Turističnega društva Šmarjeta, dve mandatni dobi in pol je bil predsednik skupščine ali njenega sveta v Skočjanu in res je v tem času kraj zelo napredoval. „Najprej sem štel za dolžnost utrditi samoupravo v krajevni skupnosti, potem smo začeli z akcijami. Izpeljali smo referendum za samoprispevek, namenjen gradnji zdravstvene postaje, in postajo tudi odprli. Izpeljali smo akcijo za gradnjo prvega stanovanjskega bloka in nadaljevali gradnjo vodovodov. Zdaj ga imajo že vsa gospodinjstva v krajevni skupnosti z izjemo dveh zaselkov. Zadnja večja akcija na skočjanskem koncu pa je bilo asfaltiranje cest od Skočjana do Gornjih Dul in čez Goriško vas do Zbur. Krajanji so pri teh akcijah nosili velik delež. Naj samo omenim, da so nekateri že pred tremi leti pripravili za cesto po 50.000 dinarjev.“

Kar naprej je omenjal „svo“ pa krajane in sodelavce, kar tudi daje sliko človekovega značaja. Z njim se ni mogoče pogovarjati o konjičkarstvu, ker tega ne pozna. Zaradi gostišča njegove žene ob odcepju z magistralko proti Skočjanu mu pravijo znanci kar „rančar Tine“, pa ne zameri, saj vsi vedo, da tudi doma pomaga, kolikor le more.

Zaupal pa je, da tihe večerne ure vse raje preživlja ob knjigah. „Čprav so drage, jih kupujem, kajti brez tega tovarštva ne bi mogel več. Vrsto let ne poznamo drugega kot naglico, službo in sestankovanje, zato moraš imeti nekaj, kar te vsaj za hipec ali dva postavi zunaj tega začaranega kroga.“

RIA BAČER

V STOTO LETO — Mariji Bec je za visoko obletnico čestitala dolgoletna predsednica Rdečega križa v Loki Marija Skušková (na desni). Slavljenko pozna kot vedno vedro in veselo žensko. (Foto: Alfred Železnik)

Stotemu letu naproti

Marija Bec iz Dobrave pri Loki še v stotem letu lahko bere časopis brez naočnikov

DOBRAVA — 1. novembra je slavila 99. rojstni dan Marija Bec, najstarejša občanka ne le loške krajevske skupnosti, temveč tudi sevniške občine.

Z izrednim spominom za mnoge nadrobnosti se Marija spominja, kako je prišla z devetimi leti v Radež. Kot mnogi Furlani so si na takratnem Avstrijskem iskali borbena kruha. Može se so zaposlovali z zidanjem kamenitih opornih zidov. V takratni občini Loka pri Zidanem mestu jim je bila prvo domovanje skromna lesena baraka. Ob izbruhu prve svetovne vojne njen mož še vedno ni premozel državljanstva čmo-žolte monarhije, zato je moral v internacijo.

Bridki so ti spomini. Pri Bečevih so bili večkrat lačni kot siti. Še sreča, da je Marija takrat premogla kravo, ki je dala tudi po 15 litrov mleka na dan. „Na moko v trgovini je bilo treba čakati tudi po pet ur, da si prišel na vrsto,“ se spominja, kako so zatem lahko doma otepali močnik, za kruh pa dostikrat ni bilo. V tem je tudi Marijin recept za dolgo življenje: „Hrana, ki zraste

S ŠIBRAMI PO FAZANIH IN STREHAH

SEVNICA — Med zeleno bratovščino so tudi taki tiči, ki v to družino gotovo ne sodijo. To velja tudi za tiste sevniške lovce, ki so med nedavnim nedeljskim lovom na fazane prestrašili ne le to pernatno divjad, ki je v sadovnjakih ob Drožanjski cesti resda precej, temveč tudi stanovalce oziroma graditelje v novem naselju. Nekateri lovce je lovski vnema (ali kaj drugega) tako zgrabila, da so svinčene šibre glasno „deževale“ tudi po strehi novozgrajene hiše. Fazani niso vrabci, šibrovka pa tudi ne zračna puška...

doma, vendar vse od kraja!“ Marija je povila osmero otrok, od katerih je živih še pet.

Vešče se loteva še mnogih del. Te dni je imela opravka s pesjo in korenjem. Slednje je čistila in obrezovala tudi po pet ur skupaj. Večkrat stopi peš vse do Loke. Tja se potruji brez palice; hudomušno prizna, da jo skrjuje v grmovju. Še vedno lahko tekoče bere tudi drobni časopisni tisk brez očal. Malo jo daje samo sluh, sicer pa še ni videla bolnišnice odnotraj.

A. ŽELEZNIK

BONI TARČA TATOV

KRŠKO — Iz krške UNZ so sporočili, da je bilo v noči na 2. november nekaj vlomov v osebne avtomobile. Dragu Romihu z Malega vrha je iz avta, ki je stal v garaži, neznanec vzel za 60 litrov bonov, vžigalnik in dokumente, za 130 litrov bonov pa je pogrešil tudi Franc Hode iz Artič. Poleg tega sta mu izpred stanovanjske hiše izginila ženska bluza in vetrovka. Isto noč je miličnikom prijavil krajo za 120 litrov bonov še Franc Volčanjšek.

GORELE TUDI PUSTNE MASKE

GRADAC — 30. oktobra okoli polnoči je zagorelo gospodarsko poslopje pri gradu v Gradcu. Požar je uničil lesene dele poslopja, največ škoda pa je povzročil građaškemu pustnemu društvu, ki je imelo v zgornjih prostorih skladišče mask: ogenj jih je povsem uničil. Vzrok požara zaenkrat še ugotavljajo, medtem ko so nastalo škodo ocenili na 700.000 din.

DOBRODELNI KONCERT ZA KNJIGE

KRŠKO — V prostorih krške Valvasorjeve knjižnice in čitalnice je prejšnji teden nastopil krški kantavtor Bojan Rabelj. Ob spremljavi kitare je zapel in navdušil z vrsto svojih pesmi, prijeten kulturni večer, ki so ga obiskali predvsem mladi, pa so popestrili še Rabeljev gostje: kitarista Ervin Mahne in Vinko Koretič ter vokalna skupina Leskoviški oktet. Ves izkupiček koncerta bo Valvasorjeva knjižnica in čitalnica porabila za nakup novih knjig za pred kratkim odprto novo izposojevališče na Vidmu, v zelenem bloku pri hotelu Sremič. Res hvalevredna in posnemanja vredna poteza!

Družji jih ljubezen do motorjev

Trebanjski motoklub šteje 22 motoristov — Med člane bodo sprejeli tudi mopediste

TREBNJE — Marsikdo, ki z zavistjo gleda bleščeče motorje trebanjskih motoristov ali pa negoduje zaradi hitre vožnje, morda niti ne ve, da imajo ti fantje svoj klub, ki deluje pri AMD Trebnje šele prvo leto. In v tem letu so trebanjski motoristi dosegli že nekaj uspehov doma in na tujem.

Kako močna je privrženost hitri vožnji z motorjem, govori tudi podatek, da so v motoklubu člani, stari od 18 do 58 let, kolikor jih šteje Janez Prosenik, sodavičar iz Trebnjega. Za zdaj je v klubu le 22 članov, kasneje pa naj bi se vanj vključili tudi lastniki lažjih motorjev, ki jih je v občini 3 tisoč. Namen kluba namreč ni le uživanje v hitri vožnji, ampak tudi športno udeleževanje, treniranje spretnostne vožnje.

Trebanjski motoristi so doslej sodelovali na zboru motoristov v Varaždinu, na hitrostnih dirkah na Grobniku v kategoriji serijskih motorjev, kjer je enkrat zmagal njihov član Brane Rokavec, v mednarodni konkurenci pa je dosegel celo odlično 5. mesto. Nedavno so na spretnostni vožnji v avstrijskem Obertauernu zasedli vsa tri prva mesta v spretnostni vožnji. Še in še bi lahko naštevali njihove uspehe, a naj povemo le še podatek, da so brzkone najmočnejši motoristični klub v Jugoslaviji v primerjavi s številom prebivalcev v občini.

Teh uspehom in nadaljnjim treningom v spretnostni vožnji, ki bi utegnili biti potrebna tudi SLO,

SPRETNI MOTORISTI — Motoristi iz Trebnjega so dosegli že nekaj uspehov v spretnostni vožnji. V Avstriji so pobrali prva tri mesta in zaslužili 12 tisoč šilingov.

bodo še naprej posvečali veliko pozornost. Za treninge že imajo poligon pri trebanjski osnovni šoli. Motoristi se udeležujejo tudi proslav ob občinskem prazniku, prihodnje leto pa bodo sodelovali še v štafeti mladosti.

J. S.

Ugankarji imajo svoje društvo

V Trebnjem so ustanovili prvo slovensko ugankarsko društvo

TREBNJE — Zdaj imajo pa še ugankarji svoje društvo, bi lahko kdo rekel. Toda število članov v prvem slovenskem ugankarskem društvu Domen, uspel ugankarski večer, zlasti pa skromne možnosti za družbene stike, govore v prid novega društva, ki ima svoj sedež v Trebnjem.

„O ustanovitvi ugankarskega društva smo razmišljali že pred štirimi leti,“ pripoveduje Bruno Gričar, tajnik društva, „toda tedaj razmere še niso bile pravšnje. Letos pa nam je uspelo in 9. septembra smo imeli v Trebnjem ustanovno skupščino. 28. oktobra smo imeli v Trebnjem prvi ugankarski večer, na katerem je sodeloval tudi Drago Bajt, ki je pripravil predavanje o ugankarstvu. V sodelovanju s trebanjsko knjižnico in s pomočjo novomeške Studijske knjižnice smo pripravili razstavo ugankarske literature. Naš namen je, da v društvu združimo sestavljalec ugank in reševalce, da pomagamo pri zbiranju strokovne literature. Zlasti pa bi radi popularizirali ugankarstvo, ki ni samo zabava, ampak je tudi koristno.“

Bruno Gričar: „Radi bi popularizirali ugankarstvo, ki ni samo zabava, ampak je tudi koristno.“

Tako se namreč s pomočjo igre pogloblja znanje. Zdaj je v društvu že 11 članov iz vse Slovenije, za sodelovanje v društvu se zanimajo tudi mnogi domačini. Skratka, pričakujemo, da bomo z delom uspeli. Hvaležni pa smo tudi za pomoč kulturne skupnosti Trebnje,“ pravi Gričar.

Naj povemo še, da se vsi, ki bi hoteli postati člani društva, lahko obrnejo na Bruna Gričarja, ki je zaposlen v Trimu. Kasneje bo društvo v dogovoru z Zvezo kulturnih organizacij Trebnje dobilo svoje prostore v trebanjski knjižnici. In tedaj lahko pričakujemo, da bodo trebanjski ugankarji pripravili še kakšen uspel ugankarski večer.

J. S.

Šest tednov med našimi zdomci

Te dni se je iz Kanade in ZDA vrnil Henčkov ansambel — Blizu 10 tisoč obiskovalcev na 13 koncertih — Izredno gostoljubje — Novo vabilo

NOVO MESTO — Če Henčka Burkata, ki se je s svojim ansambelom te dni vrnil s šesttedenskega gostovanja po Kanadi in ZDA, vprašajš, kaj se mu je od bivanja med našimi zdomci onkraj luže najbolj vtisnilo v spomin, ne boš hitro dobil odgovora. Teško se je odločiti, ali je to tistih domala 10 tisoč poslušalcev, kolikor se jih je zbralo na 13 koncertih, ali je to izreden sprejem, gostoljubje ali srečanje z 82-letnim slovenskim rojakom, ki mu ne pravi-jo zaman kar ameriški Picasso.

„Igram že dolgo, tudi v Ameriki sem pred desetimi leti že bil, s svojimi fanti sem potoval domala po vsej Evropi, toda česa takega resnično še nisem doživel,“ pravi Henček. „Dvorane, kjer smo igrali, so bile nabito polne, ljudje pa nad našim nastopom tako navdušeni, da nas velikokrat kar niso hoteli spustiti z odra. Poznalo se je, da jim nekatere naše pesmi niso bile neznanne, saj je bilo po Kanadi in ZDA med našimi zdomci pokupljenih precej kaset in plošč, najbolj pa je vžgala tista 'Niagara cviček falls', ki so jo peli kar z nami in smo jo morali zaigrati tudi po 10-krat.“

Gostovanje Henčkovega ansambla po Kanadi in ZDA, med katerim so z voznjaji iz kraja v kraj naredili kar 7 tisoč kilometrov, je organiziral „Radioklub slovenski večer“ iz Toronta, kot zanimivost pa naj omenimo, da je predsednik tega društva naš rojak z Dvora Lojze Kocjančič. Henčkovi fantje so gostovali v Torontu, Montrealu, Pittsbourghu, Clevelandu, ki mu tam ob dejstvu, da živi v njem kar 120 tisoč Slovencev, pravijo drugo največje mesto Slovenije, da vseh ne naštevamo. Morda je zanimivo zapisati še, da so imeli fantje s seboj tudi zaboj metliške čmine (cariniki jim zaradi nje niso

delali težav), steklenica le-te pa je bila na vsakem koncertu, enako kot istoimensa pesem, namenjena najstarejšemu obiskovalcu.

Poleg gostovanja Slakovega in Avenikovega ansambla je bil to zagotovo najuspešnejši obisk kakšne narodnozabavne glasbene skupine med našimi zdomci v ZDA in Kanadi. Nenačakano je temu v potrdilo že tudi vabilo na ponovno gostovanje.

B. B.

ČESEN VELIKAN — Znani sevniški planinec Lojze Anzelj je dobil od gostilničarja v Sremski Mitrovici nenavadno velike glavice česna in jih posadil na domačem vrtu. In glej, to jesen ni bilo razočaranja. Ena samcata glavica česna po velikosti daleč prekaša skatlo vžgalice. (Foto: A. Ž.)

SPOSOJENO TRNJE

— V nekaterih skupnih vprašanjih smo dosegli visoko stopnjo indiferentnosti. (Iz Večernjih novosti)

SRAMOTA, SAMO ENO SVEČO!

Po jutranji megli se je repiško pokopališče kopalo v soncu. Bil je dan, ko se Repičani spominjajo vseh mrtvih, zato so stali ob grobovih skoraj vsi živi prebivalci Repičeve drage. Družina Jožeta Obrtnika je bila odeta v usnjene plašče. Ozirajoč se po sosednjih grobovih, so stali tam cel dan, da so lahko izračunali, koliko so dali posamezniki za rože, vence, ikebane, šopke ali sveče. Proti večeru so ugotovili, da jih ni nihče prekosil, zato so odšli zadovoljni domov.

Doktor in njegova žena sta stala ob grobu gospejine matere sama, ker nimata potom-

cev. Mati je umrla v domu počitka, zapuščena in pozabljena, kajti nikoli ni bilo časa za obiske. Na grobu so stali tri ikebane po dva tisoč dinarjev in osemnajst sveč od rumene do zelene barve. „Kaže, da sta imela rada pokojnico. Grob je kot s slike,“ je rekla gospa Inženirjeva svoji družini, ki je razkazovala nove obleke vsem, ki so jih hoteli gledati. Po Repičevini so govorili, da je dal gospod Inženir petsto tisočakov za nagrobni spomenik in tristo tisočakov za okvir. Skupaj torej osemsto. Natolcevali pa so tudi to, da gospa Inženirjeva ni pretirano ljubila moževega očeta, leže-

čega pod črnobelim marmorjem. Zdel se ji je preveč kmečki, kmetavzarski. Kljub temu pa je privlekla na pokopališče krizanteme, ki so jih prodajali v mestu po sto petdeset dinarjev. Jasna Direktorjeva jih je naštelna točno dvainšestdeset. Toliko je bil namreč star oče gospoda Inženirja, ko se je rešil sveta in neprijazne žene svojega sina.

„Nimamo razloga za sramovanje,“ je rekel ob številki dvainšestdeset gospod Direktor svoji v plašču iz kengurjske kože oblečeni ženi. „Seveda ne. Se mar lahko kdo pohvali, da ima gomilo obloženo s kamenji z otoka

Brača?“ se je zahihitela v bel robček, ne da bi se spomnila pokojne sestre, ki je umrla neko zimsko noč zaradi monoksidna, ki se je valil iz lonca, namenjenega ogrevanju sobice.

Ko je bilo repiško pokopališko razkazovanje na višku, je v kotu pokopališča prižgala svečo Meta Delavčeva. „Počivaj v miru, dober si bil z menoj,“ je rekla mrtvemu rudarju, svojemu možu. Vsi so se zazrli vanjo. „Sramota, je rekla gospa Doktorjeva, ste videli? Prinesla je eno samo svečo!“

TONI GAŠPERIČ